

T R A N S K R I P T
47. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE
ODRŽANE 4. 3. 2009. GODINE, S POČETKOM U 10,00 SATI

PREDSJEDAVAJUĆI
BERIZ BELKIĆ:

Molim vas zauzmite svoja mjesta, počinjemo raditi. Marina, Sadik, molim vas, počinjemo raditi. Dame i gospodo, poštovani poslanici, poštovani gosti, otvaram 47. sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.

/INTONIRANJE HIMNE/

BERIZ BELKIĆ:
Slavko, šta je s pjesmom?

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:
Ja sam sada pjevao u sebi, ne smijem još javno.

BERIZ BELKIĆ:

Dobro, nadam se da ćemo brzo biti u poziciji. Dakle, još jedanput vas sve pozdravljam. Kvorum imamo, u ovom trenutku je prisutno 26 poslanika. Nadam se da će se ostali pridružiti. Imamo najavljeno opravdano odsustvo, gospodin Jovan Todorović je i dalje, zbog zdravstvenih razloga, odsutan. Također su odsutni predsjedavajući klubova poslanika zbog službenog puta, ali će nam se oni pridružiti oko 12,00 sati na sjednici. Kašnjenje za sjednicu su najavili Halid Genjac i Selim Bešlić. Ali, u svakom slučaju, imamo kvorum da možemo punopravno raditi.

U okviru prethodnih pitanja, želim vas informirati o materijalima za koje još uvijek poduzimamo neke aktivnosti kako bi oni bili predmet rasprave na sjednici ovog doma. I naravno, želim vam dati informaciju o vašim inicijativama, zahtjevima itd. Dakle, kada je riječ o materijalu, odnosno raspravi o ispunjavanju uslova za liberalizaciju viznog režima, imam informaciju da je materijal urađen, čeka samo verifikaciju na Vijeću ministara i za očekivati ga je na narednoj sjednici.

Izvještaj o ispunjavanju obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i obaveza iz Evropskog partnerstva nismo dobili, ali sam obaviješten da se on priprema i da se možemo nadati u najskorije vrijeme i ovom materijalu, a on će biti predmet rasprave na plenarnoj sjednici.

Ja sam vam ranije dao informacije vezane za Izvještaj o radu Vijeća ministara, međutim, nažalost, moramo konstatirati da je samo jedna komisija, praktično, razmatrala ovaj izvještaj,

prema informacijama kojima ja raspolazem, i pozivam predsjednike komisija da u najkraćem mogućem roku ovo urade. Rok nije još uvijek istekao, nije istekao ali curi, da tako kažem, pa molim predsjednike komisija da što je moguće prije obave ovu svoju obavezu.

Mi smo danas uvrstili, kao što vidite, pod tačkom 20. Informaciju o poplavama u Popovom polju, rijeci Krupi i na području Hutovog blata, sa Prijedlogom zaključaka, iako smo prošli put dogovorili da zatražimo od Vijeća ministara dodatne materijale. Nažalost, do početka ove sjednice nismo dobili te materijale, ali mi smo iz poštovanja prema predlagачu i otklanjanja nekih eventualnih ovdje nedoumica i nesporazuma ovo stavili. Dakle, na vama je da ocijenite je li ovo dovoljno za kvalitetnu raspravu.

I konačno, prije prelaska na raspravu o dnevnom redu, želim vas obavijestiti da je Kolegij postigao saglasnost o prijedlogu poslanika Denisa Bećirovića da se u dnevni red uvrsti tačka 'Razmatranje Prijedloga zaključaka u vezi sa kontinuiranim napadima na novinare i novinarsku profesiju, s posebnim osvrtom na ugrožavanje nezavisnog medijskog izvještavanja u BiH', i to je tačka 21.

U vezi poziva kojeg ste prvobitno dobili, nadam se da ste dobili i konačni izgled današnjeg dnevnog reda, pojašnjenje. Dakle, po zahtjevu nadležnih komisija, iz različitih razloga ali uglavnom zbog nemogućnosti sastajanja itd., skinute su ranije predložene tačke dnevnog reda, dakle u prvoj verziji poziva, tačke 9.,10.,13.,14.,15. i 16. i ja, zaista, koristim priliku da upozorim predsjednike komisija da nije zabranjeno bilo koji dan u mjesecu održavati sjednice komisija, da nije nužno da se one drže samo uoči zasjedanja i molim da svoje obaveze izvršavaju.

U dnevni red su uvrštene nove tačke dnevnog reda, u skladu sa Poslovníkom.

- Zahtjev poslanika Sefera Halilovića za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH po hitnom postupku, u skladu sa članom 127. Poslovníka.

- Informacija Ministarstva vanjskih poslova o Rezoluciji Evropskog parlamenta o Srebrenici, po zahtjevu Komisije za spoljne poslove.

- Informacija, kao što sam maločas rekao, o poplavama u Popovom polju, rijeci Krupi i na području Hutovog blata.

- I, uvrštena su još dva sporazuma za ratifikaciju, kao što ste mogli i primijetiti, ako imate na klupama konačni prijedlog dnevnog reda.

Otvaram raspravu o dnevnom redu. Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu. I, dozvolite mi, zapisnika radi, da pročitam dnevni red.

Dakle, 47. sjednica Predstavničkog doma će razmatrati sljedeći

DNEVNI RED

- 1. Usvajanje Zapisnika 46. sjednice Predstavničkog doma;**
- 2. Poslanička pitanja i odgovori;**
- 3. Prijedlog amandmana I. na Ustav BiH (prvo čitanje);**

4. Izjašnjavanje o Prijedlogu zakona o dopuni Zakona o carinskoj tarifi BiH (drugo čitanje);
5. Prijedlog zakona o maloljetnim počiniocima krivičnih djela i krivičnopravnoj zaštiti djece i maloljetnika (drugo čitanje);
6. Prijedlog zakona o besplatnoj pravnoj pomoći (drugo čitanje);
7. Prijedlog zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima (drugo čitanje);
8. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave BiH (drugo čitanje);
9. Prijedlog zakona o zrakoplovstvu BiH (drugo čitanje);
10. Prijedlog zakona o Agenciji za pružanje usluga u zračnoj plovidbi BiH (drugo čitanje);
11. Zahtjev poslanika Sefera Halilovića za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH po hitnom postupku, u skladu sa članom 127. Poslovnika;
12. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje saglasnosti o Prijedlogu zakona o prijevozu opasnih materija (prvo čitanje);
13. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje saglasnosti o Mišljenju Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost o Prijedlogu zakona o graničnoj kontroli (prvo čitanje);
14. Prijedlog državne strategije za nadzor nad opojnim drogama, sprečavanje i suzbijanje zloupotrebe opojnih droga u BiH – predlagač: Vijeće ministra;
15. Izvještaj o radu Državne regulatorne komisije za električnu energiju u 2008. godini – podnosilac: Državna regulatorna komisija za električnu energiju;
16. Informacija o hapšenju Vjekoslava Vukovića i aktivnostima poduzetim nakon tog događaja (radi se o drugoj informaciji po zaključku ovoga doma);
17. Informacija o aktivnostima vezanim za prijem BiH za nestalno članstvo u Vijeću sigurnosi UN-a u mandatu 2010.-2011. godine;
18. Informacija o krivičnim djelima protiv dostojanstva ličnosti i morala u BiH, s naglaskom na krivična djela krijumčarenja i trgovanja ljudima u 2006. i 2007. godini i prvih devet mjeseci 2008. godine;
19. Informacija Ministarstva vanjskih poslova o Rezoluciji Evropskog parlamenta o Srebrenici, Strazbur, 14. i 15. januar 2009. godine;
20. Informacija o poplavama u Popovom polju, rijeci Krupi i na području Hutovog blata, sa Prijedlogom zaključaka;
21. Razmatranje Prijedloga zaključaka u vezi sa kontinuiranim napadima na novinare i novinarsku profesiju, s posebnim osvrtom na ugrožavanje nezavisnog medijskog izvještavanja u BiH – predlagač: Denis Bećirović;
22. Davanje saglasnosti za ratifikaciju:
 - a) Sporazuma o vojnom grantu između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Turske,
 - b) Bilateralnog sporazuma u oblasti obrazovanja između Vijeća ministara BiH i Vlade Crne Gore,
 - c) Sporazuma o preferencijalnoj trgovini između BiH i Islamske Republike Iran,
 - d) Memoranduma o razumijevanju o budućnosti zdravstvene mreže u jugoistočnoj Evropi u okviru procesa regionalne saradnje u jugoistočnoj Evropi.

Prelazimo na realizaciju dnevnog reda.

Ad. 1. Usvajanje Zapisnika 46. sjednice

BERIZ BELKIĆ:

Zapisnik ste blagovremeno dobili. Ima li primjedbi? Nema.
Denis Bećirović, ja se izvinjavam. Evo, samo malo, dakle Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja ću vrlo kratko. Kada je riječ o Zapisniku 46. sjednice, samo bih zamolio da prilikom pravljenja ovog zapisnika ili boldiramo sve diskutante i predlagače određenih tačaka, dakle posebno ističemo, ili da to ne radimo ni u slučaju bilo kojeg pojedinca. Dakle, neka to samo bude na jednoobrazan način riješeno.

BERIZ BELKIĆ:

Naravno, to će biti doprinos ravnopravnosti poslanika.
Ima li još primjedbi na Zapisnik 46. sjednice? Nema. Zaključujem raspravu o Zapisniku 46. sjednice.

Prelazimo na tačku 2.

Ad. 2. Poslanička pitanja i odgovori

BERIZ BELKIĆ:

Prema našim podacima, odgovore su dobili: Adem Huskić od Vijeća ministara, na pitanje postavljeno na 41. sjednici; Branko Dokić od Ministarstva vanjskih poslova, na pitanje postavljeno na 44. sjednici; Rifat Dolić od Vijeća ministara, na pitanja postavljena na 38. i 44. sjednici; Milorad Živković od Ustavnog suda BiH, na pitanje postavljeno na 45. sjednici; Azra Alajbegović od Doma naroda, na pitanje postavljeno na 45. sjednici; također, Azra Alajbegović od Sekretarijata Parlamentarne skupštine, na pitanje postavljeno na 40. sjednici; Slavko Jovičić dobio obavijest od Vijeća ministara, u vezi sa pitanjem postavljenim na 45. sjednici i Rifat Dolić je dobio obavijest od Uprave za indirektno oporezivanje, u vezi sa pitanjem postavljenim na 42. sjednici.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Mogu li ja?

BERIZ BELKIĆ:

Naravno, imate pravo da komentarišete odgovore.

Gospodin Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući. Zahvaljujem se i Savjetu ministara i što su prisutni u ovome broju. Koleginice, kolege poslanici, hoću da komentarišem na dva načina ovo pitanje. Jednostavno, prošli put kada sam izašao za ovu govornicu, u skladu sa praksom, usmeno sam kratko obrazložio pitanje, ali odmah potom, u službu Pisarnice, u pisanoj formi dostavio svoje pitanje. Međutim, naše službe su isti dan uputile moje poslaničko pitanje Ustavnom sudu, ali u formi izvoda iz transkripta. Meni stvarno nije jasno zašto se citira moje pitanje kroz transkript, ako sam to pitanje postavio u pismenoj formi gdje je lijepo navedeno obrazloženje i još ispod obrazloženja napisano p.s. da je obrazloženje napisano uz pismo da ne bi bilo drugačijeg tumačenja.

I nakon toga sam dobio odgovor koji je praktično bio veoma nemuš, u kome je, zbog toga što je samo iz transkripta razmatrano ono šta sam pitao, nedovoljno obrazloženo pitanje koje sam ja postavio. Međutim, i iz takvog nedovoljno obrazloženog pitanja, dobili smo jedan veoma zastrašujući odgovor gdje se kaže da je Ured visokog predstavnika za BiH, u vrijeme kada je funkciju visokog predstavnika u BiH obavljao gospodin Karl Bilt, izdao posebnu publikaciju u kojoj je sadržan tekst Ustava BiH koji je dogovoren u Opštem okvirnom sporazumu za mir za BiH, na engleskom jeziku. Pored tog teksta, u istoj publikaciji, objavljen je tekst Ustava BiH na jezicima koji su u službenoj upotrebi BiH koji nemaju, znači, ta publikacija nema oficijelni status, ali po mišljenju OHR-a predstavlja dobre radne dokumente.

Znači, ja sam dobio odgovor da se Ustav BiH u Ustavnom sudu, čije su odluke konačne i obavezujuće, donosi preko radnog, neoficijelnog dokumenta od OHR-a. To je zastrašujuće saznanje u ovoj zemlji i, s obzirom da želim i tačno da se odgovori na moje pitanje, ja ovaj put tražim od naše službe da moje pitanje koje sam prošli put u pismenom obliku uputio da se ponovo uputi i da dobijem tačan i decidan odgovor.

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Ja se izvinjavam, prije nego što dam riječ Sadiku Ahmetoviću, propustio sam da kažem da je poslanik Mehmed Suljkanović na prošloj sjednici zadržao pravo da komentira odgovor.

MEHMED SULJKANOVIĆ

/nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ:

Ok, idemo. Ja sam bio dužan to da predložim. Gospodine Doliću, sve je registrovano, vidite na ekranu Sadik Ahmetović.

_____ (?)

/nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ:

Ne, ne, komentari, molim vas.

SADIK AHMETOVIĆ:

Ovo su pitanja.

BERIZ BELKIĆ:

Komentari. Ja sam mislio da su se ljudi ... Molim vas, trenutno smo na komentarima. Dakle, ja očekujem da su se prijavili ljudi za komentare. Niste se trebali prijavljivati za pitanja dok ne završimo komentare. Dakle, sve ovo što je prijavljeno, molim vas da poništite. Molim vas da poništite, još nismo završili komentare. Ovo što je ostalo, je li to za komentare?

Adem Huskić.

ADEM HUSKIĆ:

Zahvaljujem.

Ja moram reći da sam dobio odgovor na pitanje i moram pohvaliti Vijeće ministara, u formalnom smislu, na vrlo korektnom odgovoru. Najkorektniji odgovor u formalnom smislu koji sam ja do sada dobio. A što se tiče sadržaja i obrazloženja ja ću, kao što je rekao kolega Suljkanović, i na narednim sjednicama postavljati pitanja koja se tiču ove teme, jer, samo radi javnosti, da kažem da ukupno u Vijeću ministara radi 240 osoba po Ugovoru o djelu, što se meni čini previše.

BERIZ BELKIĆ:

Hvala.

Rifat Dolić.

RIFAT DOLIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, uvaženi gosti, ja sam dobio odgovore na dva poslanička pitanja. Sa odgovorom na poslaničko pitanje postavljeno Vijeću ministara u vezi elektronskog određivanja jedinstvenih matičnih brojeva sam zadovoljan.

Na 38. sjednici Zastupničkog doma postavio sam poslaničko pitanje, koje je glasilo: 'Koliki je tačan broj i kakva je sudbina predratnih kadrovskih stanova u Sarajevu, Banja Luci i još nekim gradovima u BiH koji su bili u vlasništvu države BiH i služili za smještaj izabranih, imenovanih kadrova u institucijama BiH, a nakon rata su nestali pod okriljem privatizacije stanova u BiH. Molim također da mi se na ovo pitanje odgovori sa što više analitike o broju stanova, mjestu gdje se stan nalazio, instituciji koja ga je koristila, instituciji i odgovornom licu koje je dodijelilo stan i imenima lica kojima je stan dodijeljen i koja su, po osnovu toga, kasnije stekla stanarsko pravo i izvršili otkup stanova u privatizaciji.'

Od Vijeća ministara dobio sam odgovor da Vijeće ministara ne raspolaže službenim stanovima namijenjenim za privremeni smještaj dužnosnika, niti raspolaže informacijama o ovim stanovima.

U prilogu odgovora, također sam dobio prosljeđen odgovor od Službe za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH u kojem se navodi da je broj tih stanova 65, ali se to odnosi na sadašnje stanje i nijednom riječju se ne daje odgovor na broj predratnih stanova i njihovu sudbinu do 1997. godine, što je mene interesiralo.

Radi toga, dakle, ja molim da se ovo moje pitanje prosljedi pravobraniocu BiH.
Hvala lijepo.

BERIZ BELIĆ:

Husein Nanić.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Ja sam na 42. sjednici postavio pitanje predsjedavajućem Savjeta ministara i dobio sam odgovor na to pitanje, a radi se o mom zahtjevu da dobijem stav institucija BiH: da li će BiH tražiti zvanično izvinjenje Crne Gore i razotkrivanje potpune istine o stradalim Bošnjacima kao uslov za potpisivanje ugovora o kojem smo mi govorili i u kojem zvanične institucije BiH kažu da nemamo mi neriješenih pitanja sa Crnom Gorom.

S obzirom da je predsjedavajući Vijeća ministra dostavio, pozivajući se na Ustav, odgovor da je Predsjedništvo nadležno za ta pitanja, ja ovo pitanje tražim da se prosljedi Predsjedništvu BiH i očekujem odgovor.

BERIZ BELKIĆ:

Slavko Jovičić.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, uvaženi predstavnici Savjeta ministara, članovi, dame i gospodo iz nevladinih organizacija i novinari, naravno kolegice i kolege poslanici, ja sam dobio odgovor od Generalnog sekretarijata Savjeta ministara. Ne samo da se odnosi na 45. sjednicu kad sam postavio, svi ste vi svjedoci da sam ja to postavio najmanje na 40 sjednica. I dobivao sam od raznih institucija odgovore o nacionalnoj strukturi zaposlenih, a to sam prvo pitanje postavio na 2. sjednici. Naravno, od nekih institucija sam dobivao i odgovore sa kojim nikad nisam bio zadovoljan, jer sam dobio sistematizaciju radnih mjesta. Ja nisam to tražio. Ja sam tražio da mi se odgovori ko radi na tim mjestima – Janko Janković, Jozo Jozić, Mustafa Mustafić – i da vidim nacionalnu strukturu ko sjedi. A i mi smo svjedoci ovdje da moje kolege Hrvati u više navrata i medijski i ovdje su rekli da nisu dovoljno zastupljeni u institucijama, što ću ja potvrditi, da su i kolege Bošnjaci tražili da u nekim, naravno, samo institucijama da nisu zadovoljni sa zastupljenošću, i to ću potvrditi, a ja sam tražio za sve institucije. Dakle, nijednu pojedinačno nisam izdvajao.

I, sad kad sam dobio ovaj odgovor, sad postavljam novo pitanje.

'Kada će pokušati jedna jedina od 56 naših institucija da pokuša ispraviti taj debalans u nacionalnoj strukturi, barem rukovodećih ljudi. Ja ne tražim da se sad ljudi otpuštaju, stručni

saradnici i, ne znam, neko drugi ko tamo radi. Ali barem kad primaju ljude da vode računa o tome. Mnogi su mi zamjerali, ponoviću i danas zašto stavljamo u prvi plan nacionalni kontekst. Pa Ustav ove zemlje se zasniva na konstitutivnosti tri naroda. Zar trebam nekom više da ponavljam? Zato, evo dvije godine i dva mjeseca mandata, pitam da li je jedan jedini direktor agencije, ministar, bilo ko, da li je pokušao da u svom ministarstvu, agenciji, svojoj instituciji, pokuša ispraviti taj nacionalni debalans? I više nisu sad u pitanju Srbi. Ako je u pitanju manjak, pod navodnim znacima, Hrvata, neka se to ispravi, Bošnjaka, neka se to ispravi, i za sve da bude ravnopravno. Ako neće ovaj parlament, ako neće ova država na nivou institucija to raditi, kako ćemo tražiti od nekog kantona, entiteta, opštine i ne znam ni ja šta?

Dakle, nisam zadovoljan sa odgovorom.

I sad postavljam jasno pitanje: 'Kada će početi da se primjenjuje to što oni meni stalno šalju kao odgovore?'

BERIZ BELKIĆ:

Ja se izvinjavam. Dakle, još imamo prijavljeno – naravno, bit će pitanja, Slavko – dakle imamo još prijavljenu Azru Alajbegović i na ovaj način zaključujemo komentare.

AZRA ALAJBEGOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, kolegice, kolege, dame i gospodo, ja sam zadovoljna odgovorom koji sam dobila od Kolegija Zastupničkog doma i samo bih zapravo molila, ukoliko se može, da mi se dostavi prijedlog delegacije koji je otišao Kolegiju od Inetrparlamentarne grupe BiH pri Interparlamentarnoj uniji, s obzirom da postoje određene različitosti u prijedlogu, kako je navedeno u odgovoru Kolegija Predstavničkog doma, i onoga što smo dogovorili na Ineterparlamentarnoj uniji.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Ja sam maločas molio da se prijavljujete na vrijeme. Ali nema problema, gospodine Bećiroviću, u svako doba. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Hvala.

Vezano za moje pitanje oko putovanja poslaničkih u posljednjih godinu dana. Već tri puta smo dobili određeni odgovor na to pitanje. Jutros je došao posljednji odgovor na to moje postavljeno pitanje koji, moram reći, nije tačan. I Stručna služba i ovlašteni ovdje ljudi u Parlamentarnoj skupštini će ispraviti određene netačnosti koje su date u tom odgovoru.

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Evo, ja se nadam da smo konačno zaključili komentare i da možemo preći na poslanička pitanja.

Dakle, idemo redom, Sadik Ahmetović.

SADIK AHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, poštovani predsjedavajući, poštovane dame i gospodo.

'Kao što ste svjedoci, ovih dana možete čuti u medijima i zvanično da je pokrenuta istraga protiv nekih građana iz BiH od strane Tužilaštva u Srbiji. A imajući u vidu da BiH ima sud, ima Odjel za ratne zločine, ima kapacitet da može procesuirati ratne zločine, bilo ko da ih je napravio unutar BiH, i imajući u vidu Pravila Rimskog puta, da druga država ne može pokrenuti istrage bez saglasnosti Haškog tribunala, volio bih da mi Vijeće ministara, odnosno Ministarstvo vanjskih poslova, da informaciju o tome šta je poduzelo u zaštiti građana BiH koji su predmet ove istrage?'

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Šemsudin Mehmedović

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, cijenjeni gosti, ja imam dva kratka pitanja, naime Vijeću ministara i Državnoj komisiji za reviziju državljanstava.

Prvo pitanje:

'Službi za poslove sa strancima je 9. 2. 2009. godine dostavljeno oko 200 rješenja o ukidanju bh. državljanstava licima koja su porijeklom sa teritorija republika bivše SFRJ. Po nezvaničnim informacijama, radi se isključivo o licima bošnjačke nacionalnosti sa područja Sandžaka. S obzirom da se problematizirao rad Državne komisije za reviziju državljanstava sa tzv. slučajem Vuković, ja pitam kada će doći na red revizija državljanstava protjeranih državljana Republike Hrvatske, tačnije iz tzv. Kninske krajine?'

I drugo pitanje Pravobranilaštvu BiH: 'Kada će i kako pravobranioци BiH se uključiti u rješavanje pitanja imovine BiH, s obzirom da su pravobranioци najpozvaniji da se brinu o sudbini imovine BiH? Do sada nisam primijetio da su se ikada i oglasili o ovom pitanju, a kamoli uključili u rješavanje ovog teškog pitanja. Stoga očekujem odgovor da kažu kada i kako i na koji način će se uključiti u rješavanje ovog pitanja?'

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Hvala vam, gospodine predsjedavajući.

Poštovane kolegice i kolege, dame i gospodo, moje pitanje se upućuje Vijeću ministara BiH i vladama entiteta i, evo, može i kao pitanje ali i kao obavještenje, je li, Visokom sudskom i tužilačkom vijeću BiH. Pitanje glasi:

'Šta se namjerava poduzeti kako bi se spriječio odliv kadrova u pravosuđu koji rade u mjestima izvan njihovog prebivališta?'

Ovi kadrovi su izloženi dodatnim troškovima u vidu plaćanja smještaja i odvojenog života, tako da su njihove zarade praktično umanjene za oko 30% do 40%. Ovakvo stanje direktno negativno utiče na proces uspostave multietničkog pravosuđa u BiH.

Samo kratko obrazloženje:

Kada su donoseni zakoni kojima su uređivane plaće sudija i tužilaca, onda su to bile plaće koje su bile dosta veće u odnosu na ostale plaće u BiH. I zbog toga ovi ljudi nisu tom prilikom dobili nikakvo pravo na ostale troškove. Danas je plaća sudije općinskog ili Osnovnog suda negdje oko 2.400 maraka. I ako sudija iz Trebinja dođe u Zenicu da sudi ili sudija iz Zenice npr. ode u Trebinje da sudi, on je izložen troškovima smještaja, troškovima odvojenog života i on nema pravo ni na što i njegova plaća je praktično manja, u odnosu na sudiju koji ima prebivalište u Trebinju ili Zenici, negdje oko 1.000 maraka ili recimo 40% te plaće. Isto stanje je i sa Državnom graničnom službom, isto stanje je i sa SIPA-om.

Mislim da svi nivoi vlasti u BiH o ovoj stvari moraju povesti računa jer Visoko sudsko i tužilačko vijeće se nalazi već u poziciji da je teško imenovati Bošnjaka ili Hrvata u Trebinju ili, šta ja znam, Srbina u Zenici itd. A mi hoćemo da uspostavljamo multietničko pravosuđe u BiH po popisu stanovništva iz 1991. godine i sve službe inače u BiH, i ovo ne košta ništa u odnosu na rezultat kojeg ćemo na kraju imati, ukoliko budemo bili istrajni.

Molim, dakle, jednu hitnu akciju, ako bude trebalo i raspravu u ovom parlamentu.

Za sada samo ovo pitanje.

Toliko, hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Slavko Jovičić.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Ja imam poslaničku inicijativu a ona je u skladu sa članom 8. Poslovnika Predstavničkog doma i predlažem da na sjednici se razmatra Izvještaj Državne agencije za istrage i zaštitu, odnosno SIPA-e, o dostavljanju Izvještaja o počinjenom krivičnom djelu protiv više lica iz RS-a. S obzirom da je Savjet ministara BiH na 78. sjednici razmatrao Izvještaj SIPA-e o navedenom, isti bi mogao poslužiti kao polazna osnova za diskusiju.

U obrazloženju ću navesti da je sve tamo utvrđeno, barem kroz medije, i ono što je Savjet ministara saopštio i čime sam zadovoljan da se radi o nelegalnim ..., neću sad ulaziti u meritum stvari da ja komentarišem ko je tamo šta uradio, ali tražim da se otvori rasprava na ovom parlamentu i da se stavi tačka dnevnog reda i da nam ministar bezbjednosti – evo prvi put da ne kaže, reći ću javno moj prijatelj, da ga nešto krivim, čovjek koji nema pojma s ovim, ali pošto je nadležan nad SIPA-om, da cijelu tu strukturu (direktor, zamjenik, pomoćnik, ko je tamo šta sve

radio), opet neću da ja budem istražni organ – dakle da se otvori rasprava pred ovim parlamentom. Zašto? Cijela ova medijska, rekao bih prvo, halabuka je usložila toliko bezbjednosnu situaciju u BiH da vjerujete ljudi kad krećem na sjednicu Parlamenta, ljudi pitaju, kad učestvujem u nekim emisijama, hoće li sutra biti rat? Dakle, da ovaj parlament uzme na sebe ulogu da se sve razjasni o tim nelegalnim organima, paralelnim institucijama, a činjenica je da postoje. Da se razjasni kako je moguće materijale na pijaci na Stupu proturati, pa kao Tužilaštvo primilo. Kad će početi institucije naše funkcionisati i kad ćemo mi početi dovoditi njih u red da se zna ko je direktor, ko je zamjenik, ko je pomoćnik, ko je poslanik, ko je ministar, ko je, ne znam šta, u ovoj državi? Zato pokrećem inicijativu.

BRANKA TODOROVIĆ:

Doći će neko, Slavko.

BERIZ BELKIĆ:

Nadam se, gospodine Jovičiću, kad Vas pitaju na TV-u hoće li biti rata, Vi kažete neće. Je li tako?

Gospodin Željko Kuzmanović.

ŽELJKO KUZMANOVIĆ:

Predsjedavajući, u pitanju je takođe poslanička inicijativa. U skladu sa članom 8. Poslovnika Predstavničkog doma podnosim inicijativu da se na sjednici Parlamenta razmatra Izvještaj Tužilaštva BiH o načinu primanja i daljnjem postupanju po pitanju dostavljanja Izvještaja Državne agencije za istrage i zaštitu o počinjenu krivičnom djelu protiv više lica iz RS-a.

U skladu sa članom 10. Zakona o Tužilaštvu BiH, Tužilaštvo BiH, na zahtjev, izvještava Parlamentarnu skupštinu BiH o svom radu i primjeni zakona BiH, te se poziva Tužilaštvo da hitno, a najkasnije u roku od 15 dana, postupi po ovom zahtjevu i dostavi navedeni izvještaj koji će poslužiti kao polazna osnova za diskusiju poslanika Predstavničkog doma na navedenu tačku dnevnog reda.

Samo kratko obrazloženje:

Po članu 10. Zakona o Tužilaštvu BiH, koji glasi: '(Izvještavanje državnih organa) Tužilaštvo ima pravo i dužnost da, u okviru ostvarivanja svojih funkcija, na vlastitu inicijativu ili na zahtjev, izvještava Predsjedništvo BiH, Parlamentarnu skupštinu BiH i Vijeće ministara BiH o svom radu i o primjeni zakona BiH.'

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Mehmed Suljkanović.

MEHMED SULJKANOVIĆ:

Hvala, predsjedavajući.

Cijenjene kolegice i kolege, moja pitanja upućena su predsjednici Komisije za izbor članova Upravnog odbora Agencije za razvoj visokog obrazovanja i obezbjeđivanje kvaliteta, gospođi Esmi Hadžagić, a vezana su za odgovor na zastupničko pitanje koje sam postavio na 42. sjednici Doma, održanoj 17.12.2008. godine.

Prvo pitanje: 'Koliki broj bodova je dobio kandidat iz reda ostalih, prof. dr. Tihomir Knežiček?'

U odgovoru na postavljeno pitanje na 42. sjednici navedeno je da su iz reda ostalih, za članove Upravnog odbora Agencije za razvoj visokog obrazovanja i obezbjeđivanje kvaliteta, konkurisali Emina Hot-Šljuka, polaznik postdiplomskog studija (broj osvojenih bodova 43) i prof. dr. Tihomir Knežiček za kojeg nisam našao broj osvojenih bodova, pošto stranica 7. pregleda, sa ocjenom svih kandidata, nije dostavljena u materijalu broj, da ga ne navodim ovdje, od 10.11.2008. godine.

Drugo pitanje: 'Da li ne izborom niti jednog kandidata sa Univerziteta u Tuzli prejudicirate ukidanje ovog univerziteta?'

Na konkurs za izbor članova Upravnog odbora Agencije za razvoj visokog obrazovanja i obezbjeđivanje kvaliteta prijavilo se nekoliko profesora sa Univerziteta u Tuzli. Niti jedan kandidat nije prošao na konkursu, a istovremeno prolaze dva kandidata polaznika postdiplomskih studija.

Podsjećam vas da se u posebnim uvjetima javnog konkursa za izbor i imenovanje članova Upravnog odbora Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta pod tačkom 3. *Posebni uvjeti* navodi da kandidat za člana Upravnog odbora Agencije mora ispunjavati i sljedeće uvjete: znanje engleskog jezika, iskustvo u aktivnostima evropskog područja visokog obrazovanja, posebno evropskih standarda za ocjenu i reviziju kvaliteta i planiranja razvoja visokog obrazovanja i iskustvo u reformi sistema visokog obrazovanja BiH. Kako se moglo desiti da ovako visoko postavljenu letvicu preskoče dva polaznika postdiplomskog studija, a da se spotaknu redovni i vanredni profesori jednog od univerziteta u BiH.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Remzija Kadrić.

REMZIJA KADRIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Cijeneći značaj Međunarodne konvencije o zaštiti bilja, koju je BiH ratifikovala 2003. godine, te donesenih zakona u skladu sa istim, postavljam pitanje Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa da mi odgovori na sljedeća pitanja:

'Kakvo je stanje u funkcionisanju Uprave BiH za zaštitu bilja?' A u sklopu toga posebno: 'Kakva je nacionalna struktura u rukovodstvu Uprave, kao i u Upravi u cjelini? Kakve su bile procedure imenovanja u rukovodstvu Uprave, kao i prijem službenika i namještenika u cjelini? U kojoj mjeri se poštuje Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave? Koji je broj i

iz kojih razloga se vrši angažovanje lica po drugom osnovu mimo radnog odnosa? Ako, i na kraju, i ako ima problema u funkcionisanju Uprave, šta Ministarstvo i Uprava namjerava uraditi da se otklone uočeni nedostaci, a sve u cilju efikasije realizacije pomenute Međunarodne konvencije i usvojenih zakona BiH?"

BERIZ BELKIĆ:

Rifat Dolić.

RIFAT DOLIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege i uvaženi gosti, ja danas imam dva poslanička pitanja.

Prvo pitanje je Vijeću ministara BiH. Prije nešto više od godinu dana u domaćim i nekim inostranim medijima prenesena je informacija o navodno bogatim nalazištima nafte u BiH. A ova informacija je rezultat, opet, navodnih satelitskih snimaka ovog prostora. Nedavno su, opet, u medijima objavljene određene informacije, koje meni liče na špekulativne pristupe tom pitanju, kako je kao posljedica ovih pretpostavki u BiH ekspeditivno otpočelo istraživanje nalazišta nafte koje navodno u Federaciji BiH obavljaju kompanije iz Amerike, a u RS-u neke ruske kompanije. Moje pitanje glasi:

'Da li se u BiH, u duhu ovakvih informacija, vrše istraživanja nalazišta nafte? Ako vrše, koje kompanije vrše ova istraživanja, u kakvom aranžmanu i ko je izdao potrebne saglasnosti?'

Drugo pitanje je odgovarajućem resornom ministarstvu u Vijeću ministara BiH:

'Na koji nači se u BiH formiraju cijene nafte i naftnih derivata i kakvi su sadašnji mehanizmi kontrole cijena ovih proizvoda? Postoje li u BiH propisani jedinstveni standardi kvaliteta nafte i naftnih derivata, te na koji način i ko vrši kontrolu kvaliteta ovih proizvoda?'

Razlog za postavljanje ovoga pitanja je zaista pravi haos koji vlada u oblasti uvoza, prodaje nafte i naftnih derivata u BiH. Da zanemarimo potpuno neprihvatljivo ponašanje uvoznika i distributera nafte i naftnih derivata u BiH prilikom promjena svjetskih cijena nafte, danas je potpuno neshvatljivo da u jednoj maloj državi kao što je BiH, recimo, evo jučer prolazeći, cijena euro dizela na razdaljini od nekih 80 km varira od 1,33 KM za litar u Vitezu do 1,63 KM za litar u Sarajevu ili za više od 20%. Po ovome bi se reklo da u Vitezu imaju vlastite bušotine nafte, a kako to nije tačno, onda je očito u pitanju igra sa kvalitetom nafte i naftnih derivata ili nešto treće. Bilo bi dobro da građani BiH imaju odgovore na ova pitanja kako bi se i oni mogli racionalno ponašati u suočavanju sa ovim činjenicama.

Hvala lijepa.

BERIZ BELKIĆ:

Azra Alajbegović.

AZRA ALAJBEGOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo, ja imam vrlo kratko pitanje Ministarstvu civilnih poslova, koje glasi:

'Kada će u punom kapacitetu početi raditi Agencija za lijekove BiH?'

BERIZ BELKIĆ:

Molim malo ministre da paze, možda ima pitanja na koja možete odmah odgovoriti, gospodine Poljaševiću. Molim vas malo pažnje.

AZRA ALAJBEGOVIĆ:

Ja ću ponoviti, znači:

'Kada će u punom kapacitetu početi raditi Agencija za lijekove BiH?'

S obzirom na činjenicu da smo donijeli Zakon o lijekovima i medicinskim sredstvima i da je po tom zakonu u julu, praktično, prestao mandat na neki segment vezan za lijekove entitetskih ministarstava, da sad imamo jedan vakum vremenski u operacionalizaciji određenih sredstava i određenih procesa, što predstavlja problem u svakodnevnom životu i koji su razlozi da neprimjereno dugo, ipak, ovo sve ide jako sporo, jer trenutno ima jako puno problema.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Sefer Halilović.

SEFER HALILOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolege poslanici, dragi gosti, imam dva kratka pitanja.

Prvo pitanje je ministru u Vijeću ministara, odnosno ministru vanjskih poslova, gospodinu Svenu Alkalaju.

'Molim Vas da mi dostavite spisak nosilaca diplomatskih pasoša i obrazloženje po kom su osnovu izdati ti diplomatski pasoši?'

Obrazloženje:

Prema mojim saznanjima postoji značajan broj lica, građana u BiH koji su nosioci diplomatskog pasoša bez ikakvog zakonskog osnova.

Drugo pitanje je ministru sigurnosti gospodinu Tariku Sadoviću.

'Zašto organi sigurnosti nisu odmah reagovali na brutalni napad, koji se dogodio u subotu 7. februara 2009. godine u restoranu „Braná“ u Banovićima, na Džemaludina Kurtića, Miralema Ćosića i Ferhata Čolića, koji su zadobili teške tjelesne povrede i podvrgnuti su višestrukim operativnim zahvatima, odnosno zašto nisu uzeli izjave istoga dana kada se napad dogodio 7. 2. već tek nakon nekoliko dana, odnosno u srijedu 11.2.? Zbog čega i zašto istražni organi ne objave imena počinitelja brutalnog napada, već te iste imenuju kao NN osobe, iako su njihova imena potvrdili očevici i zna se da se radi o braći Esadu i Seadu Šehiću? Dokle su došli u ovoj istrazi i šta misle konkretno preduzeti da se počinioci ovog zlikovačkog napada privedu pravdi?'

Obrazloženje:

Džemaludin Kurtić je ratni vojni invalid kome je amputirana noga i Miralem i Čolić su poslije brutalnog napada zbog dobijenih povreda zadržani na bolničkom liječenju gdje su podvrgnuti višestrukim operativnim zahvatima, dok je Čolić pušten na kućno liječenje. Džemaludin Kurtić je predsjednik Opštinskog odbora i opštinski vijećnik BPS-a u Banovićima. U prisustvu svjedoka, braća Šehić su počeli napad na Kurtića bez ikakvog povoda. Imenovani Kurtić navodi da jedini razlog napada može biti njegovo političko djelovanje kao odbornika u Opštinskom vijeću Banovići gdje se već duže vrijeme ukazuje na nepravilnosti u radu opštinskog načelnika i većine iz Opštinskog vijeća SDA, te da je protiv usvajanja Finansijskog izvještaja ... za 2008. godinu i protiv nelegalnog postavljanja tri kioska u blizini škole na manjoj udaljenosti od propisanih 100 metara u kojima se prodaje duhan i alkohol.

Kurtić napominje da supruga jednog od napadača posjeduje kiosk u blizini škole kao i njegovog ukazivanja o svim nepravilnostima u kriminalnim radnjama vladajuće SDA u Banovićima. Kurtić je 26. 2. tražio da se na 4. sjednici Opštinskog vijeća uvrsti u dnevni red 'Informacija o napadu na 70% ratnog vojnog invalida', što je Klub vijećnika SDA odbio, kao i to da je u pomenuti restoran neposredno prije napada svraćao Kukić Mirsad, član SDA. Sve indicije ukazuju na to da je ovaj napad bio unaprijed isplaniran, jer su napadači imali pripremljena sredstva za napad kao što su drveni štapovi, policijske palice i sprej i da ima političku pozadinu.

Ujedno želim da vas obavijestim da je ovo šesti slučaj napada u zadnje dvije godine na političke

BERIZ BELKIĆ:

Vrijeme, gospodine Haliloviću!

SEFER HALILOVIĆ:

neistomišljenike u Banovićima. Završio sam, hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Husein Nanić.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Ja bih htio danas postaviti dva pitanja ministru Ministarstva za vanjske poslove BiH. Radi se o istoj temi.

'Od Ministarstva vanjskih poslova tražim da mi dostavi imena naših ambasadora koji su trenutno na dužnosti i gdje su na dužnosti, da li su karijerni ili ne i koja sve državljanstva imaju.'

'Istovremeno tražim od ministra da mi dostavi informaciju na osnovu kojeg pravnog akta i ko donosi odluku o dodjeli bh. diplomatskih pasoša (slično je pitanje kao gospodina Halilovića), te tražim spisak osoba koje imaju bh. diplomatske pasoše, po kom osnovu su im dodijeljeni i na osnovu kojih akata se dodjeljuje diplomatska viza i dužina te diplomatske vize, s obzirom da mi kao poslanici, u ovom najvišem domu u državi, dobijemo vize koje i dalje ostaju na šest mjeseci, a ja ne vidim zaista razlog zbog čega se te vize dostavljaju samo u trajanju od šest mjeseci.'

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:
Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ:

U okviru tri minute dozvoljene Poslovníkom, imam samo jedno pitanje i obrazloženje tog pitanja. Pitanje glasi: 'Zašto Vijeće ministara BiH u posljednje dvije godine nije zauzelo jedinstvene stavove u vezi sa sudskim procesima i hapšenjima državljana BiH od strane Republike Srbije?' Pitanje postavljám za predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH i kompletno Vijeće ministara BiH.

Obrazloženje:

Nekidan smo mogli da čujemo da su ministri iz Stranke za BiH i SDA podržali prijedlog predsjedavajućeg Vijeća ministara ... Prijedlog zaključaka u vezi sa paralelnim strukturama u pojedinim organima i ustanovama BiH. Dakle, SNSD, kada je u pitanju slučaj Milorada Dodika, je uspio da to konsenzusom riješi u Vijeću ministara zajedno sa ministrima iz SDA i Stranke za BiH. Međutim, to što paralelne strukture iz druge države, iz Srbije, u odnosu na BiH paralelne strukture, hapse, podižu optužnice i sude državljanima BiH, o tome nema stavova u Vijeću ministara i o tome ministri iz Stranke za BiH i SDA nisu uspjeli da se dogovore sa svojim kolegama iz SNSD-a.

Dakle, zaključak se može izvesti, Beograd može hapsiti, podizati optužnice i suditi državljanima BiH, ali u Sarajevu se ne mogu podizati optužnice protiv pojedinih državljana BiH. Ja mislim da ovakvo ponašanje ministara iz SDA i Stranke za BiH je katastrofalno ponašanje po državu BiH i zamolio bih da se na ovo moje pitanje što prije odgovori, a najkasnije u roku koji je predviđen ovim poslovníkom.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Sigurno da će se na vaše pitanje kao i na sva ostala brzo odgovoriti, ali Vi zloupotrebljavate, dakle kroz obrazloženje dajete ocjenu rada ljudi itd. to nije korektno. Dakle, ovo nije bilo obrazloženje nego jednostavno zloupotreba ove govornice.

Slavko Matić.

DENIS BEĆIROVIĆ:
Poslovnička intervencija.

BERIZ BELKIĆ:
Slavko Matić.

SLAVKO MATIĆ:

Gospodine predsjedatelju, uvažene kolegice i kolege zastupnici, poštovani predstavnici Vijeća ministara, poštovani gosti, ja imam pitanje za Upravu za neizravno oporezivanje, odnosno rukovodstvo ove institucije i za Vijeće ministara, odnosno resorna Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa i Ministarstvo sigurnosti:

'Zašto se na graničnim prelazima primjenjuju različita mjerila i kriteriji kod uvoza i prometa roba i da li je donesena odluka o preusmjeravanju prometa roba s jednih prelaza na druge granične prelaze, odnosno favoriziranje pojedinih prelaza na uštrb drugih? Ako postoji takva odluka, ko ju je i kada donio?'

Kratko obrazloženje:

U zadnjih godinu dana evidentan je vrlo veliki pad prometa roba, recimo na prelazima Orašje i Bosanski Šamac, i prva pomisao da je to još jedna od posljedica ekonomske krize. Vjerovatno toga ima ali nije samo to, jer za isto vremensko razdoblje, recimo za prošlu godinu, za istih tih tisuću pošiljki smanjenja na ovim prelazima, skoro za isti broj se povećao promet na graničnom prelazu Gradiška, koji je isto na sjevernoj strani i nedaleko udaljen od ovih prelaza. Da li su razlozi za tako nešto što se primjenjuju različiti kriteriji, što su i dalje različite cijene naplate usluga od inspektora, koji su na razini entiteta, mislim na veterinarske, fito i sanitarne inspektore? Da li su jedni u primjeni propisa rigidni, mislim na ove na Orašju i Šamcu, a drugi fleksibilni do te mjere da se to vjerojatno već kosi i sa zakonskim propisima? Da li je moguće da se kod, recimo, uvoza automobila na graničnom prelazu Orašje on procijeni na 20 tisuća maraka, a ta ista osoba pošto mu to bude puno odveze taj auto na Gradišku i tamo se procijeni na 10 tisuća maraka? Ali to nije jedan slučaj, to su čak uradili i pripadnici carine.

Gdje su sve potrošene pare od donacija američke vlade za progrma PFD od 5 miliona američkih dolara i da li su se opremali samo prelazi Rača i Gradiška ili i neki drugi prelazi? I je li moguće da su ove inspeksijske usluge, bez obzira što su inspektori entitetski, ako svi govorimo o jedinstvenom ekonomskom prostoru, a već na ulazu u državu imamo različite naplate usluga od veterinarskog, fito ili sanitarnog inspektora samo zato što je on u ingerenciji Federacije, odnosno RS-a i da su te rezlike tako velike?

Hvala lijepa.

BERIZ BELKIĆ:

Denis Bećirović, poslovnička intervencija.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, prema Poslovniku Predstavničkog doma Vi nemate pravo poslanicima prilikom postavljanja pitanja davati svoje komentare da li su njihova obrazloženja tačna ili netačna, dobronamjerna ili nedobronamjerna. Ja sam vrlo jasno postavio pitanje Vijeću ministara: 'Zašto dvije godine nije zauzelo stav po tome zašto Republika Srbija vodi sudske procese, zašto hapsi i podiže optužnice protiv državljana BiH?' To je dakle bilo pitanje i dao sam obrazloženje praveći paralelu da je zaista nelogično da Beograd to može raditi, a da u Sarajevu ne možemo, i vrlo jasno sam rekao svoje mišljenje da nije dobro što imamo takvo stanje u Vijeću

ministara, navodeći neke političke stranke koje su to radile. To je moje pravo da ja to kažem i ja bih Vas zamolio da u skladu s Poslovníkom ostavite nama poslovničku mogućnost, a Vi da radite svoj dio posla.

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Naravno, ali i Vi treba da se ponašate u skladu s Poslovníkom, a ne da ga zloupotrebljavate. Dakle, mi smo ti koji tumačimo, Vi ste izašli iz okvira normalnog, uobičajnog obrazloženja, otišli ste na druge teme, ali o tom po tom, ništa novo.

Gospodin Lozančić.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedatelju.

Dame i gospodo zastupnici, uvaženi članovi Vijeća ministara, gosti, ja ću jedno kratko pitanje postaviti, dva potpitanja. Iako nakon više od mjesec dana nisam dobio odgovor na jedno jednostavno pitanje koje sam postavio Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću, vezano za kadrovsku politiku koju provodi, istoj toj instituciji, znači Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću postavljam jedno još lakše pitanje, nadajući se da ću ovaj put dobiti brži odgovor.

Iz sredstava informiranja čuli smo teške optužbe na račun uvaženih članova sudačko tužiteljske profesije u BiH gospode Ize Tankića i gospodina Branka Perića, bivšeg predsjednika i člana Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća. Optužbe su izrečene u magazinu „60 minuta“ Federalne TV.

Pitanje glasi:

'Šta je Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće poduzelo da zaštiti dignitet ovih visokih dužnosnika ukoliko optužbe nisu točne, odnosno šta će Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće poduzeti da ih sankcionira ukoliko su optužbe utemeljene?'

Hvala lijepa.

BERIZ BELKIĆ:

Ja nemam više prijavljenih. Dakle, zaključujem ovu tačku, odnosno zaključujem mogućnost postavljanja poslaničkih pitanja.

Idemo na tačku 3.

Ad. 3. Prijedlog amandmana I. na Ustav BiH (prvo čitanje)

BERIZ BELKIĆ:

Dozvolite kratko, kratku retrospektivu, podsjećanje. Dakle, Vijeće ministara je 16. februara ove godine dostavilo u parlamentarnu proceduru Prijedlog amandmana I. na Ustav BiH. Na prošloj sjednici ja sam vas informirao da je Kolegij napravio jednu vrstu hodograma razmatranja ovog amandmana. U skladu s tim, mi danas Prijedlog amandmana razmatramo u

prvom čitanju. Sve ove aktivnosti, prema tom hodogramu, bismo trebali završiti do 17. marta. Dakle, provesti javnu raspravu i dostaviti izvještaj o Amandmanu.

Informacija: Ustavnopravna komisija je 27. februara dostavila Mišljenje o ustavnom osnovu i principima. Ustavnopravna komisija je utvrdila valjan ustavnopravni osnov i prihvatila većinom glasova principe Prijedloga amandmana.

Ja vidim danas ovdje veliki broj ministara i dva zamjenika predsjedavajućeg Vijeća ministara. Pretpostavljam da je i to u funkciji predlagača ovog amandmana i bilo bi dobro da imamo među vama dogovoreno, odnosno, ko je taj ko u ime Vijeća ministara je ovdje u funkciji predlagača, jer se radi o vrlo važnom pitanju.

U vezi sa javnom raspravom, Kolegij je usaglasio se da uz usvajanje Prijedloga amandmana I. u prvom čitanju danas predloži Domu na usvajanje sljedeći zaključak:

'Ovlašćuje se Ustavnopravna komisija Predstavničkog doma da u saradnji sa Ustavnopravnom komisijom Doma naroda provede javnu raspravu o Prijedlogu amandmana I. na Ustav BiH u pet gradova BiH: Sarajevo, Banja Luka, Mostar, Brčko i Tuzla.

Ovo je za uvod. Dakle otvaram raspravu o Prijedlogu amandmana I. na Ustav BiH u prvom čitanju.

Izvolite. Imam prijavljenog Šefika Džaferovića.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, dame i gospodo, ovo na neki način treba da bude, je li, priprema za jedan svečani trenutak u BiH. U pitanju je, nakon Dejtonskog mirovnog sporazuma, vrlo izgledno usvajanje prvog amandmana na Ustav BiH, i to na pitanje problematike koja je u Dejtonu, u Dejtonskom mirovnom sporazumu 1995. godine ostavljena za arbitražu. Arbitraža je završena, arbitražne odluke su poznate i, evo, mi se danas nalazimo u poziciji da u prvom čitanju raspravljamo o situiranju te materije, dakle Brčko Distrikta BiH u Ustav BiH putem ovog amandmana.

Kao što ste i sami kazali, gospodine predsjedavajući, Ustavnopravna komisija je 27., odnosno 26. ovog mjeseca sačinila Mišljenje o Prijedlogu amandmana I. na Ustav BiH i Ustavnopravna komisija je jednoglasno utvrdila da postoji valjan ustavnopravni osnov za donošenje Amandmana I. na Ustav BiH. I Komisija je sa šest glasova „za“, dva glasa „protiv“ i bez „uzdržanih“ glasova podržala principe Prijedloga amandmana I. na Ustav BiH.

Ja smatram, a to je i zapravo stav ove komisije, da je ovaj amandman korektno pravno i tehnički izveden, da je korektno situiran u postojeći tekst Ustava BiH, tako što se iza člana VI 3. dodaje novi stav VI 4. i onda taj tekst koji se tiče Brčko Distrikta BiH, a dosadašnji član VI 4. postaje član VI 5. Ovo je vrlo važno pitanje za BiH. Njime se uređuje nekoliko bitnih pitanja, ja kasnije mogu govoriti i o samoj suštini, ukoliko bude bilo potrebe, a sada, kao predsjedavajući Ustavnopravne komisije, mislim da nema potrebe da nešto šire o tome govorim i obrazložim i jedino što bih želio da vas zamolim je da razmotrimo samu vrstu i način javne rasprave koja će se voditi povodom ovog amandmana koju ste vi sugerirali vašim prijedlogom, prijedlogom kao Kolegija. Ustavnopravna komisija je zapravo ta koja donosi odluke i ovlaštena je da organizira i

ima obavezu da organizira javnu raspravu. Mislim da je dobro da i sam Parlament na vaš prijedlog o tome kaže svoju riječ, a onda smo i mi snažniji, onda smo i mi jači i mi ćemo svakako donijeti onu odluku kako danas zaključi Parlament, iako je to kompetencija Ustavnopravne komisije. Dobro je da ste predložili da se aktivnosti vode sinhronizirano ili zajedno sa odgovarajućom komisijom Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, jer ovaj amandman mora proći fazu i Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH.

I, ovdje ostaje samo jedno pitanje, koje je tehničke naravi, kako ćemo organizirati tu javnu raspravu. Do sada su javne rasprave povodom raznih dokumenata u BiH vođene od strane ovoga doma i vođene od strane Parlamenta i njegovih komisija i u tim javnim raspravama zapravo treba omogućiti svima u BiH koji žele – dakle građanima, vladinom sektoru, nevladinom sektoru, dakle svim subjektima bosanskohercegovačkog društva – da kažu šta misle o tome. I to je rađeno na taj način što bi se upućivao opći poziv, dakle putem medija, putem interneta itd. a onda na kraju se organizirala jedna rasprava ovdje u jednoj od sala Parlamenta BiH koju bi vodila Ustavnopravna komisija. Ja nemam ništa protiv toga da Ustavnopravna komisija, odnosno ustavnopravne komisije obave javne rasprave u pet ovih gradova, ali se onda postavlja pitanje šta sa ostalim gradovima. Ali, ako je to u BiH, mislim da bi najprimjerenije bilo da mi na ovoj komisiji uputimo poziv na javnu raspravu i omogućimo da svi koji žele raspravljati raspravljaju o tome i da nam svoje stavove dostave ovdje u Parlament. Mislim da bi ovaj put – i tu praksu treba uvesti – trebalo uključiti javne servise u BiH i pozive uputiti preko javnih servisa i onda na kraju u Velikoj sali Parlamenta organizirati, ko god želi da dođe, jednu veliku javnu raspravu. To bi možda bilo najprimjerenije ovoj situaciji. Ali ako vi iz Kolegija smatrate da se nešto slično ali u manjem obimu treba uraditi i u Banjoj Luci, treba uraditi i u Brčkom, treba uraditi i u Tuzli, treba raditi i u Mostaru, evo da ja sad ne pominjem Zenicu, mislim ja bih volio i tamo da to bude, onda ja nemam ništa protiv toga. Nas ima dovoljno, nas ima 15 u Ustavnopravnoj komisiji, mi ćemo se podijeliti i svako može otići u jedno od tih mjesta i na kraju možemo imati ovu raspravu i one mogu biti u istom danu, jer kratko je vrijeme. Dakle, kako god danas Dom odluči, ja nemam ništa protiv toga, samo sam iznio kakva je bila dosadašnja praksa.

I što se tiče rokova, javna rasprava ne može biti kraća od 15 dana. Ja molim vaš termin plan, čini mi se da je kratak za jedno dva dana. Nećemo skraćivati javnu raspravu, neka bude dva dana duže, ali neka bude po Poslovniku da niko ne može staviti nikakvu vrstu prigovora. Ovo je stvar u kojoj treba izbiti sve argumente za sve moguće prigovore. Ovdje stvar proceduralno mora biti izvedena potpuno korektno i u skladu sa Poslovníkom. Mi smo na prošloj sjednici Ustavnopravne komisije, znajući i očekujući da danas ovaj amandman dobije podršku dvotrećinske većine ovoga doma u prvom čitanju, već zakazali sjednicu Ustavnopravne komisije Predstavničkog doma koja će biti večeras poslije sjednice ovoga doma. Dakle, mi ćemo odmah sjesti i odrediti se o praktičnim aspektima provođenja javne rasprave i praktično javna rasprava počinje od sutra. Sutra je 5., za 15 dana je 20. Mi 20. možemo kao komisija, recimo možemo, ne znam ni ja, sad da ne govorim napamet, nekoliko dana pred 20., nakon što se obave rasprave po ovim gradovima koje ste vi sugerirali, napraviti jednu veliku javnu raspravu ovdje u Parlamentu BiH i već 20., ja mislim, možemo zasjedati kao komisija i dati svoj izvještaj.

Amandmanska faza, i to treba da se zna, praktično počinje da teče od momenta kada je Amandman usvojen u prvom čitanju pa narednih 15 dana. Dakle, amandmanska faza traje onoliko koliko traje i javna rasprava da to kolege znaju i da to zna kompletna

bosanskohercegovačka javnost. Ovdje nećemo ići na varijantu da nakon rasprave određujemo 15 dana za ovu ili neki dodatni rok za amandmansku fazu, jer amandmanska faza se poklapa sa javnom raspravom, i to treba da se zna ovdje.

Toliko, za sada toliko, ja ću kasnije ako bude trebalo o nekim političkim aspektima ukoliko rasprava bude ..., pošto se niko na tu temu nije već javio od predlagača, naravno, iznijeti svoje mišljenje, ali ovo je stav Ustavnopravne komisije o onim pitanjima za koja mi cijenimo da je u ovoj fazi na samom početku diskusije potrebno iznijeti ovom domu i prezentirati.

Hvala, hvala vam lijepa.

PRVI ZAMJENIK
PREDSJEDAVAJUĆEG
MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem se.

Za riječ se javio predsjedavajući, gospodin Beriz Belkić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ:

Ja zaista nemam mogućnost elektronski, ja sam se prijavio sam.

Poštovane kolegice i kolege, ja ću kratko i nadam se vrlo zanimljivo i precizno iznijeti pozicije Stranke za BiH o ovom izuzetno važnom pitanju.

Ja vas molim da mi ne zamjerite ako ću podsjetiti na neke stvari koje vi, vjerovatno, također znate, ali ih ja cijenim vrlo bitnim. Dakle, konačna odluka Arbitražnog tribunala o Brčkom precizira da će mandat, između ostalog, dakle mandat supervizora trajati sve dok supervizor ne obavijesti Tribunal da institucije Brčko Distrikta funkcionišu efikasno i trajno. Kako bi se takva konstatacija mogla uopšte napraviti, te kako bi se osigurala saglasnost, ponavljam, saglasnost glavnog arbitra, u ovom slučaju gospodina Robertsa Owena, da okonča režim supervizije, neophodno je usvojiti ovaj amandman. Dakle, mi apsolutno podržavamo potrebu usvajanja ovog amandmana, ali taj amandman bi trebao da potvrdi:

1. Potvrdi status i ovlasti Brčko Distrikta kako su one tačno definisane u konačnoj odluci;
2. Kako bi omogućio institucijama Brčko Distrikta direktan pristup Ustavnom sudu BiH u slučaju spora Brčko Distrikta i države ili njenih entiteta, dakle, onoliko koliko ih ima, dva.

Dakle, mi ćemo se apsolutno zalagati da konačan sadržaj i izgled ovog amandmana ispunji ove uslove. U ovom trenutku sadržaj ovog amandmana, po našem stajalištu, ne ispunjava ove uslove. Ja neću ponavljati neke stvari koje smo mi kao stranka iznijeli pred javnost i upozorili na neke nedostatke. Danas ću se zadržati, pošto je rasprava u prvom čitanju, na onim stvarima koje su za nas najbitnije.

Dakle, ovaj amandman precizira da se Brčko Distrikt može obratiti Ustavnom sudu BiH samo ukoliko takav prijedlog podrži većina poslanika Skupštine Distrikta, koja uključuje najmanje jednu petinu izabranih poslanika iz svakog konstitutivnog naroda. Ovo je prvi put da se u ustavni sistem BiH uvodi sistem etničkog odlučivanja u vezi jednostavnih zahtjeva. Da Ustavni

sud odluči o nekom sporu, po trenutnom sistemu, čak 10 pojedinačnih nosioca funkcija u BiH na nivou BiH to mogu da samo jedna četvrtina članova svakog državnog i entitetskog parlamenta može uputiti zahtjev za ocjenu ustavnosti Ustavnom sudu BiH bez ikakvih ograničenja. Dakle, ovaj amandman jasno zahtijeva etnopolitički konsenzus u pokušajima da se osigura sudsko rješenje sporova koji se javljaju upravo zbog nepostojanja etnopolitičkog konsenzusa.

Naša iskustva nam govore da sredstva zaštite, protiv kojih mi u principu nemamo ništa protiv ako su jasno definirana i ako nisu sredstva blokade, u praksi praktično postaju sredstva blokade. Međutim, zbog spremnosti na kooperativnost, a prije svega otvaranja mogućnosti da se o ovom amandmanu raspravlja javno, da se stvori mogućnost intervencija prema njemu, da se na jedan transparentan način bez špekulacija javnost BiH upozna, naravno, javnost, prije svega, Brčko Distrikta upozna šta ovaj amandman donosi i o čemu se ovdje radi, mi ćemo ovaj amandman podržati u prvom čitanju, ali ćemo u amandmanskoj fazi intervenirati u pravcu ugradnje mehanizma deblokade ovakvog rješenja za kojeg mi smatramo da je jedna vrsta blokade.

Također očekujemo, u skladu s onim što sam na samom početku rekao, dakle vezano za poziciju glavnog arbitra i trajanja supervizije, očekujemo da predlagač, prije izjašnjavanja u drugom čitanju, obezbijedi saglasnost arbitra da ovaj amandman ispunjava uslove pod kojim prestaje supervizija i uslove pod kojim Brčko Distrikt može funkcionirati efikasno i trajno.

Dakle, da rezimiram i na neki način ponovim, mi ćemo u prvoj fazi, dakle u prvom čitanju podržati ovaj amandman, intervenirati, ali u drugom čitanju nećemo podržati ovaj amandman ako ne budemo imali dvije stvari. Dakle, intervenciju u smislu uspostave sredstava deblokade i mišljenja, odnosno stava arbitra o sadržaju ovog amandmana, ispunjavanju uslova o kojim sam govorio.

Zahvaljujem se.

Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Koleginice i kolege poslanici, dame i gospodo, mislim da se mora raspravljati danas o širokom aspektu davanja značaja ovome amandmanu. Nešto je o tome govorio gospodin Džaferović, o tehničkim detaljima i možda njih prvo da razradimo. Znači, namjera Kolegijuma je bila da se u praksi u BiH, osim što se u ovoj skupštini obavljala javna rasprava kada se raspravlja o važnim dokumentima, a sigurno je Amandman I. na Ustav BiH važan dokument, da se ta rasprava proširi na velike gradove u BiH. Ne kažem da to nije Zenica, ali isto tako ne kažem da to nije i Doboj i Bijeljina i mnogi drugi gradovi. Svi ostali organizacioni problemi, mislim da je na ustavnopravnim komisijama i jednog i drugog doma koji mogu da efikasno riješe. Naša administracija u Parlamentu biće na usluzi za sve te aktivnosti.

S druge strane ne želim da se baci ljaga na bilo kakvu žurbu za ovako važan dokument, tako da ove opaske u vezi sa time da fali poslovnički jedan ili dva dana, bilo bi dobro da su bile primijećene i kada donosimo i druge zakonske projekte ovdje. Vi znate da mi sjednice planiramo svakih 15 dana gdje uvijek fali onaj jedan dan iz razloga što sjednice održavamo srijedom, tako

da, ako ćemo tjerati mak na konac, za svaki zakonski projekat poslovnički je falio jedan dan. To znači da nije to u pitanju samo ovaj put, nego je to bio način rada u ovome parlamentu prema kome do sada niko ovdje od poslanika nije imao bilo kakvu primjedbu. Ali, kao što sam rekao, to su tehnički detalji i nadam se da oni neće biti uzrok da ne donesemo Amandman I. na Ustav BiH za koji se SNSD zalaže i smatra da je ovo važan dan u BiH. Važan dan za svaku državu je kada se raspravlja o izmjenama Ustava, a ja mislim da ovo nije samo puko mijenjanje Ustava sa jednostavnom dopunom jednog amandmana, nego mijenjanje Međunarodnog mirovnog sporazuma, i to dijela 4 koji se tiče Ustava BiH.

Znači, po nama, ovo je legitimna aktivnost domaćih institucija, ali sa reperkusijama na međunarodno priznati pravni akt. I s obzirom da, po nama, nije dovoljno naznačen i taj međunarodni aspekt ovoga problema, mi smo odlučili da u ovome domu, u skladu sa članom 150. Poslovnika, predložimo određene preporuke i dozvolite da ih pročitam.

Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH na sjednici održanoj tad i tad, usvajajući Amandman I. na Ustav BiH, na osnovu člana 150. Poslovnika, usvaja i sljedeću preporuku.

Predsjedništvu BiH u sklopu vršenja svojih ustavnih nadležnosti preporučuje se da izvrši sljedeće aktivnosti:

a) Zadužuje se Predsjedništvo BiH da obavijesti supervizora za Brčko Distrikt BiH da je usvajanjem Amandmana na Ustav BiH ispunjen krajnji uslov za okončanje međunarodne supervizije nad Distriktom i stvoren ambijent za transfer vlasti na domaće, demokratski izabrane institucije;

b) Zadužuje se Predsjedništvo BiH da obavijesti Generalnu skupštinu UN-a i Savjet bezbjednosti UN-a da je usvajanjem Amandmana došlo do promjene Opšteg okvirnog sporazuma za mir u BiH, odnosno njegovog Aneksa 4 i zadužuje se Predsjedništvo BiH da diplomatskom komunikacijom usvojeni Amandman dostavi Generalnom sekretaru UN-a radi deponovanja i arhiviranja uz ostale originalne dokumente Dejtonskog – Pariškog sporazuma;

c) Zadužuje se Predsjedništvo BiH da obavijesti sve zemlje koje su garant i zemlje koje su bile svjedoci parafiranja i svečanog čina potpisivanja Opšteg okvirnog sporazuma za mir u BiH o promjenama Međunarodnog sporazuma u kojem su i sami učestvovali;

d) Preporučuje se Predsjedništvu BiH da obavijesti i Generalnog sekretara UN-a da institucije BiH ne posjeduju originalni dokument Opšteg okvirnog sporazuma za mir u BiH, što svakodnevno otežava i komplikuje njihov rad, te poziva gospodina Ban Ki Muna da razmotri mogućnosti koje su mu na raspolaganju kako bi BiH došla u posjed legalnog primjerka Sporazuma i sačinila zvanične prevode na službene jezike naroda u BiH;

e) Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH ujedno preporučuje Predsjedništvu da i na prvoj narednoj sjednici usvoji Platformu o djelovanju vezano za gore navedene stavove i odmah obavijesti Predstavnički dom o preduzetim aktivnostima;

f) Ova preporuka objaviće se u „Službenom glasniku BiH“.

Mi smatramo i predlažemo da ovo ne bude nešto o čemu ćemo danas glasati, nego da ovo bude nešto o čemu ćemo raspravljati i da nakon, nadam se, usvajanja Amandmana I. na Ustav glasamo i o ovim preporukama.

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Idemo redom, Ekrem Ajanović.

EKREM AJANOVIĆ:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući.

Ja ću biti vrlo kratak. Ovo što ću reći, to govorim u svoje lično ime ... jer stavove Stranke za BiH već je iznio moj prethodnik, zapravo gospodin Belkić. Mada ima oprečnih mišljenja u određenim pravnim krugovima da li uopšte ima osnova za donošenje ovakvog amandmana ili ne, iz prostog razloga što nije Dejtonski mirovni sporazum u cjelini realiziran, ja sam se ipak kao član Ustavnopravne komisije, po svom viđenju i svom razmišljanju, opredijelio da podržim da postoji ustavni osnov od legalnog organa koji može podnositi amandmane i glasao sam za ovaj amandman, za postojanje ustavnog osnova.

Svakako, jedan od ona dva člana koji su bili protiv principa ovog amandmana bio sam ja. Glasao sam da ovaj amandman nema principe i da nije ispunio tu formu koja je obavezna da se određeni zakonski akt ili dio zakonskog akta donese u Parlamentu.

Krenuo bih prvo od ovoga da je ovo katastrofalno loš prijevod sa engleskog jezika na jezike južnoslavenskih naroda, da ne rekнем, na bosanski ili srpski ili hrvatski. Zapravo konstrukcija rečenica ne odgovara, u svakom slučaju, našem jeziku, što je stvar lektora koji budu radili na konačnom tekstu ovoga amandmana da to svakako isprave. Ali ću sa nekoliko primjera navesti zašto sam glasao protiv principa i zašto ovaj amandman zapravo nema određenih uvjeta da se u ovakvoj formi usvoji ako se ne bi usvojili određeni ..., odnosno amandmani poslije javne rasprave koji bi ispravili ovaj tekst.

Ne bih ponavljao ono što je rekao Belkić da se uvodi etnopolitički konsenzus u pokušajima da se osigura sudsko rješenje spora, jer ako dobro pročitate Ustav, naš postojeći, onda ćete vidjeti da od svih ovih predlagača za pokretanje ustavnog spora zapravo nijedan nije na etničkom principu, nego na funkciji koju obavljaju, a u svakom slučaju na određeni način da postoji.

Drugo, u Ustavu BiH, Sud BiH ima isključive nadležnosti koje su nabrojane. U ovom amandmanu spominje se samo nadležnost Suda, a ne isključiva nadležnost, što u osnovi jako odudara od određenih drugih ustavnih rješenja koja postoje u našem Ustavu.

Svakako, uveden je i određeni iskaz koji do sada u našem Ustavu nije postojao, niti je bio, a to je da postoji, evo citirat ću 'jedan ili više entiteta', dok u Ustavu na 22 mjesta se zapravo govori samo sa riječima 'oba' ili 'dva entiteta', što kod mene, kada razmišljam, dovodi ... do razmišljanja da možda ja nisam u pravu, jer nisam po vokaciji pravnik, ali sam dugo u politici i mislim da odudara od određenih naših pravnih normi.

Druga stvar koja kod mene izaziva zabludu, odnosno strah bolje rečeno, mislim da se u ovom amandmanu postavljaju određene stvari koje bi mogle u budućnosti dovesti do određenih izrazitih problema kod donošenja određenih odluka. U uvodnom dijelu govori se o suverenitetu BiH nad Distriktom Brčko – a to je, ako uzmete rječnik od Kostića, Rječnik stranih riječi, ... koji zapravo je jedini onako mjerodavan za južnoslavenske jezike, jer je neprevaziđen – onda ćete vidjeti zapravo da je suverenitet vlada vladavina ili da ... nastaje iz te riječi neovisno o drugim državama, što je u svakom slučaju dobro da se i Distrikt Brčko podvede pod ovu kategoriju.

Međutim, loš prevod je dole kada govore da su entiteti vlasnici ove teritorije, na neki način, pa se dodaje strana riječ kondominijum koja u prevodu, opet po Kostiću, znači da je to vladavina dvije države nad određenim prostorom. Entiteti nisu kao države i normalno ta riječ po meni ne bi trebalo da stoji u ustavnom amandmanu.

Iz toga svega proizilazi: da bi prošao ovaj amandman, mora se stvarno dobro provesti javna rasprava i, s druge strane, da ne bi došlo do određenih raznih tumačenja ... ako bi se ovaj amandman usvojio u ovakvom tekstu, mora se provesti određena amandmanska faza u kojoj će svakako biti amandmana i može se određene stvari ispraviti i da onda tek poslije toga pristupimo zapravo svemu onome što su moji prethodnici rekli o hvaljenju ili nekim naznakama, obavještenjima itd. To je moje viđenje, a kao poslanik, normalno, imam određene ovlasti, imam određena prava podnošenja određenih amandmana, što sebi nisam uskratio i da vam kažem poslije javne rasprave šta će i kako će biti, to ćemo da vidimo.

Hvala vam na slušanju.

BERIZ BELKIĆ:

Rifat Dolić.

RIFAT DOLIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, uvaženi gosti, prije svega mislim da nije primjereno da, bar o ovako važnom pitanju kao što je Amandman na Ustav BiH, predlagač Vijeće ministara nema potrebu obrazložiti svoj prijedlog.

Kako se radi o vrlo važnom trenutku za BiH, što su i moji prethodnici rekli, a tu važnost proizvodi podnošenje i rasprava o ovom amandmanu, osjećam potrebu da i ja vrlo kratko iznesem principe koji će mene kao poslanika i DNZ rukovoditi prilikom rasprave o ovom i glasanja o ovom amandmanu.

Podnošenje ovog amandmana, van sumnje, ima konsekvence po više osnova. Prvo, Brčko Distrikt je i prije i poslije Dejtona bio jedna od neuralgičnih tačaka BiH i zato je vrlo važno da se konačno Brčko Distrikt skine sa te crne liste kako bi ista bila što kraća.

Drugo, u ovom aktuelnom trenutku podjela, nepovjerenja i općeg razočarenja, vrlo je važno da se bar na jednom pitanju kao što je Brčko Distrikt, kao što je podnošenje ovog Amandmana I. na Ustav, postigne konsenzus i pokaže da su politički lideri, političke stranke i političari u ovoj zemlji spremni i sposobni da se oko bilo čega dogovore. To bi bila dobra poruka građanima BiH i onima naravno koji prate napredak BiH na evropskom putu.

Treće, rješavanje statusa Brčko Distrikta i postizanje konsezenasa oko tog pitanja je, rekao bih, i dobra uvertira za određeni zaokret i više optimizma u pregovorima i raspravama oko daljnjih promjena Ustava BiH koje su neminovnost na evropskom putu BiH.

Rješenje za Brčko Distrikt koje se predlaže u ovom amandmanu je, istina, neuobičajeno, a sam tekst ovog amandmana je malo nezgrapno i ja sam siguran da će u ovoj fazi javne rasprave i amandmanskog djelovanja i ti nedostaci biti otklonjeni, ali za mene je u ovom trenutku važnije od toga da se postigne konsenzus oko tog rješenja, a naravno dobra volja i povjerenje će vremenom i popravljati rješenje i tekst Prijedloga amandmana.

Dakle, isključivo iz navedenih razloga ovaj Amandman I. na Ustav BiH će dobiti moju podršku u ovom domu, jer to smaram malim korakom naprijed u ovoj našoj sumornoj političkoj zbilji u BiH. Naravno, podržavam i predloženi zaključak Kolegija o održavanju javne rasprave o ovom amandmanu.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Jerko Ivanković.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Poštovani predsjedatelju, kolegice i kolege zastupnici, uvaženi gosti, ja bih volio da danas imamo novi ustav ovdje na dnevnom redu, kao što je Vijeće ministara preuzelo obvezu 3. 1. 2007. godine prilikom sklapanja sporazuma vladajuće šestorke o imenovanju Vijeća ministara i da nam onda Ustavni sud ne mora raditi po nekim biltenima, kao što je to kolega Živković na početku rekao, nego da radi na osnovu Ustava usvojenog u ovom domu na dva pisma, tri jezika i da imamo sve kvalitetno regulisano, i u sklopu kojeg će biti reguliran i Distrikt Brčko. Ali bolje išta nego ništa.

Distrikt Brčko nam je jedna općina, jedan primjer za izgradnju višetetničkog društva u BiH i mi u Narodnoj stranci Radom za boljitak smatramo da sve što možemo učiniti da ta općina, da taj Distrikt uspješno funkcionira, da to trebamo učiniti, tako da ću ja u ime Narodne stranke Radom za boljitak podržati ovaj amandman i mislim da to trebamo svi uraditi što prije.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Hadži Jovan Mitrović.

HADŽI JOVAN MITROVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo, ovo što reče gospodin Lijanović da je sreće danas bi imali prijedloge reformisanog Ustava BiH. No, očito je da u ovoj zemlji ne može se ništa dogovoriti i da je moguće ići samo korak po korak. S obzirom da idemo korak po korak, u svemu uvijek postoje zamke iza toga i neko bi trebao da bude gubitnik, a neko pobjednik.

Za razliku od mojih kolega kada je u pitanju prijedlog ovog amandmana, ja mislim da u nekoliko stvari ovaj amandman treba da bude jasan i u skladu sa Ustavom BiH i trenutno

važećim Dejtonskim ustavom. Ja ću kao i prethodnici, isto tako, u prvom čitanju podržati ovaj amandman, ali u drugom ne, sigurno, bez amandmana. I ako se pojave kao takvi amandmani na javnoj raspravi, ako se ne pojave biće predloženi od mene kao poslanika, a ako bude još neko predložio normalno da ću se složiti s tim. A to je sljedeće: mi imamo ovdje u prvom pasusu ovoga amandmana gdje govori o kondominijumu entiteta, ne vidimo razloga da se ne uskladi sa Ustavom BiH, jer u Ustavu BiH danas kaže: 'Bosna i Hercegovina se sastoji od dva entiteta: Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske.' Mislim da ovo u ovom stavu treba da ovako bude jasno i to je za nas apsolutno prihvatljivo.

Dalje, u stavu (2), isto tako, 'više entiteta'; smatramo da ne treba da bude više, već da treba da budu dva entiteta, jer jasno Ustav kaže da imaju dva entiteta. Ako postoji više, onda nas jednostavno navodi na onu priču i na one medijske priče da postoji mogućnost da se desi nešto iza, ono što možemo da nagovještavamo, da li su to regije, da li je to tri, četiri ili pet entiteta. Smatram da ne treba u tome da sada učestvujemo ako već nema snage da se izvrši reforma kompletnog Ustava.

Dalje, kada je u pitanju broj poslanika koji može da pokrene kod Ustavnog suda, gdje govori najmanje jedna petina izabраниh, mislim da bi to trebalo da bude najmanje jedna trećina i u tom slučaju bi uozbiljilo stvar. Ono što me zabrinjava – jer znam da su svi poslanici ili predsjednici klubova imali razgovor sa OHR-om i postoji neka garancija da će ovo i proći ovako, jer svi su obećali da će to proći – ono što je moje pitanje bilo, s obzirom da sam imao isto tako razgovor, jeste da me brine da u ovom amandmanu ne bi trebalo da stoji nigdje kada je u pitanju Ustavni sud da može da vrši nadležnosti koje se odnose na status i ovlaštenja Brčko Distrikta. Ovaj amandman jednostavno sa obrazloženjem se kosi. A imajući u vidu kako međunarodna zajednica funkcioniše i radi, njoj je bitno, pa makar to i u obrazloženju da bude, stvara jednu nesigurnost šta se može sutra desiti. Obećanje je bilo da toga nema. No, međutim, našao sam u obrazloženju gdje kaže: 'Amandman ne isključuje mogućnost da Ustavni sud vrši nadležnosti u pitanjima koja se odnose na status i ovlaštenja Brčko Distrikta.'

Da bi i to bilo u skladu sa Ustavom BiH, važećim, mislim da treba dodati novi pasus gdje bi trebalo da stoji da Ustavni sud BiH vrši nadležnosti u pitanjima koja se odnose na status i ovlaštenja Brčko Distrikta BiH uz saglasnost oba entiteta, Federacije BiH i RS-a. To bi i za mene kao poslanika i stranku iz koje dolazim bilo prihvatljivo u drugom čitanju da prihvatimo ovaj amandman.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Ja se izvinjavam gospodinu Seferu Haliloviću, maločas sam preskočio, on je bio na redu i prije gospodina Mitrovića.

Izvolite, gospodine Haliloviću.

SEFER HALILOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Nadam se, siguran sam da nije namjerno, to je ovako previdio.

BERIZ BELKIĆ:

Ko zna više.

SEFER HALILOVIĆ:

Nikad se ne zna. Dopustite mi da kažem da ja ću, nadam se, biti kratak. Ovaj amandman o Brčkom treba usvojiti i konačno treba završiti superviziju u Brčkom, ali ja bih htio da ukažem na neke, po mom mišljenju, pravne nelogičnosti i kontradiktornosti u samom tekstu koje, bojim se, u kasnije nekoj etapi mogu izazvati zabune i velike probleme. I zato mislim da ovaj amandman pravno bi trebalo preciznije napisati. Ovdje je udrobljeno i ovdje su pomiješane u ovom, u samoj jezičkoj ovoj gimnastici, udrobljene su kruške i jabuke i bojim se da jednog dana ovo može biti opet izvor sukoba i nesporazuma, a makar bi Ustav trebao biti pisan jasnim jezikom, preciznim jezikom i da ne ostavlja nikakvu mogućnost dvojakog tumačenja.

U samom Amandmanu I. kaže da je 'Distrikt Brčko pod suverenitetom BiH', i sad da ne čitam dalje, 'čija je teritorija u zajedničkoj svojini entiteta'. U zagradi je sad ovdje, kao trn u oko, uvaljena jedna riječ koja se zove kondominijum i koja, po mom mišljenju, izaziva čitavu pravnu zabunu ovdje. Pogledao sam u rječniku stranih riječi. Dr. Trajić kaže da je kondominijum, citiram, 'zajedničko vladanje dviju ili nekoliko država nad nekom teritorijom'. Dakle, ako je kondominijum zajedničko vladanje dvije ili nekoliko država nad nekom teritorijom, onda je on u suprotnosti sa ovom prvom rečenicom u Amandmanu gdje kaže da je 'Distrikt Brčko pod suverenitetom BiH'. I ovo ... dovodi, ovo sad stvara još veću zabunu kad kaže da je kondominijum vlasništvo entiteta, odnosno da je Distrikt Brčko vlasništvo entiteta, a pod suverenitom BiH. E, pa sad šta je ovdje ovo, šta je ovdje zapravo šta? Šta je pod suverenitetom, šta je vlasništvo i ko je na kraju ovdje vlasnik, ako je kondominijum? Ovdje je ubačena ova riječ kondominijum, koja zapravo pravi čitavu, po mom mišljenju, pravi čitavu gužvu.

Na drugom mjestu u tumačenju stranih riječi našao sam da je 'kondominijum zajednička i jednopravna suverena vlast dvije ili više država na teritoriji koja ne stoji ni pod čijom isključivom suverenošću'. Dakle, ako je ovdje kondominijum vlasništvo dvije ili više država, onda se polako na mala vrata, ja postavljam sad pitanje da li se ovdje na mala vrata polako uvodi državnost entiteta kroz ovu definiciju. I konačno, šta će nam u našem Ustavu, ionako sami sa sobom ovdje ponekad ne umijemo da razgovaramo, pa se bunimo što dobijemo na bosanskom, srpskom ili hrvatskom jeziku, i sad mimo ta tri jezika ovdje oko kojih se ne možemo nikako, koja ponekad predstavljaju, znaju predstavljati problem, mada u osnovi mi znamo da nisu nikakav problem, mi sad uvaljujemo ovdje jednu riječ kondominijum koja se koristi zadnji put otprilike od 1864. do 1866. godine: kondominijum Prusko–Austrijski nad dvije pokrajine, pa Britansko–Egipatski nad Sudanom od 1895. godine do 1956. godine, pa Francusko–Britanski nad Arhipelagom, Novi hebridi od 1906. godine.

Moje ovdje pitanje i moja dilema jeste: odakle nam ova riječ ovdje koja unosi ... čitavu zbrku i dopušta da se ovaj amandman tumači onako kako kome odgovara. Kad bi se ova riječ izbacila, ovaj kondominijum, onda ovo bi se ostalo dalo nekako dovesti u red, ali ovo sa ovom riječi kondominijum, koja stvara čitav pravni haos i dovodi u situaciju različita tumačenja, bojim se da nećemo na zelenu granu.

Hvala vam lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Zlatko Lagumdžija.

Molim vas da se slušamo malo, molim vas. Molim vas malo pažnje, gospodine Ajanoviću, molim vas.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući.

Ja bih želio također da se pridružim diskutantima koji su ukazali na važnost ovog amandmana, na važnost samog čina amandmanskog djelovanja na Ustav. Drago mi je da iz onih koji su iskazali svoje rezerve da imaju spremnost da dalje rade na tome da se amandmanski stvar riješi pod uslovom da se neke stvari preciziraju, pri čemu mislim da neka preciziranja koja su ovdje zahtijevana u stvari nisu ni potrebna, jer već se detaljnijim čitanjem vidi da ona ovdje stoje. Ali ono što je dobro, a to je da se konačno skinula mistika sa jednog principa da amandmanskim djelovanjem na Ustav mi praktično tek tada legaliziramo Ustav. Ustav po kojem sada radimo je legalni Ustav ove zemlje. I mi njega ne legaliziramo ovim amandmanom, sa kakvim god preciziranjem, nego ovo je Ustav koji je legaliziran u institucijama Republike BiH i njenim institucijama nakon Dejtona, a prije potpisivanja u Parizu. Tada je on legaliziran.

Mislim da su, također, ove preporuke, koje su ovdje date, nepotrebne, jer nas može uvesti u nove magle. Naime, mi usvajanjem ovog Amandmana I. na Ustav – da budem jasan i dobro je da to neko raščisti, eventualno – možda sam ja pogrešno shvatio, ali mi ovim ne mijenjamo Mirovni sporazum. Mirovni sporazum mi ne mijenjamo amandmanskom izmjenom Ustava u skladu sa Ustavom propisanim načinom. Dakle, mi eventualno možemo obavijestiti, ako je potrebno nekoga obavještavati kada je u pitanju Mirovni sporazum, mi ovim ne vršimo promjenu Mirovnog sporazuma, mi eventualno možemo obavijestiti neke da nije došlo do primjene Aneksa 7 kao dijela Mirovnog sporazuma, ali to je druga tema. Naime, mi ovim Ustav, kao Aneks Mirovnog sporazuma, mijenjamo u skladu sa samim Ustavom. Pa, u krajnjem slučaju, kad smo prenosili nadležnosti u skladu sa Aneksom 4 na državu, mi nismo obavještavali nekoga da smo promijenili Mirovni sporazum, jer to nismo ni učinili. Mi smo samo djelovali u skladu sa Ustavom ove zemlje i dobrom političkom voljom da nam bude bolje.

Ono što treba ovdje razjasniti, a to govorim samo zbog toga ponukan činjenicom, ja sam očekivao zaista da će Vijeće ministara kao predlagač, ni prvi ni zadnji put nisu ni o manje škakljivim stvarima nam davali obrazloženje, pa ne znam što bi na ovako tvrdom orahu. Ali šta je tu je. Ja sam upravo iz tih razloga dužan reći nekoliko stvari. Pošto mi kao SDP nismo u Ustavopravnoj komisiji, voljom Parlamentarne većine, mi podržavamo da se kroz Ustavopravnu komisiju i kroz Vijeće ministara ide dalje u ustavnu dogradnju koja, nadam se, sljedeći put kad dođe pred Parlament ili će biti novi ustav u skladu sa obećanjem iz januara 2007. ili će biti jedan paket koji će ići iznad onoga što je, nažalost, je li, po mom mišljenju, pa nekim na sreću, palo. Ali dobro bi bilo da konačno pred Parlamentom dobijemo više od onoga što je palo. I ovo je dobar korak da je moguće to uraditi. Ovo je također pokazatelj da nije moguće ovo uraditi vlastitim snagama, da budem vrlo jasan.

Pošto ovo što mi sada imamo je rezultat jednog procesa i pošto je u medijima, i žao mi je što predlagači to nisu rekli; naime, ovo je rezultat procesa koji je vodila međunarodna zajednica.

SDP će podržati ovo u prvom čitanju i drago mi je da kolege iz Stranke za BiH, za razliku od aprila 2006., su spremni da puste makar prvo čitanje. Onda nam niste pustili ni prvo čitanje. Da ste pustili prvo čitanje, ali šta je tu je, za prosutim mlijekom nije vrijeme žaliti.

Naime, ja želim da ukažem nekoliko bitnih stvari u ovom amandmanu, pošto govorim o principima. Prvi princip koji je zadovoljen ovim amandmanom – mi ga podržavamo. Sad govorim o principima koji su za nas prihvatljivi i zbog kojih ga podržavamo da ide dalje. Prvi princip kaže da je Brčko u nadležnosti institucija BiH, pod suverenitetom BiH. Dakle, Brčko je pod suverenitetom BiH. I nadležnosti Brčkog su definisane Ustavom BiH. To je bitna stvar da se nađe u Ustavu. To je bitan princip.

Sljedeća bitna stvar. Slažem se s onima koji postavljaju pitanje kondominijuma i da to može napraviti neke zablude. Međutim, da smo se tako ponašali, mi ne bi pristali svojevremeno na riječ entitet, jer kad smo dobili riječ entitet 1995., tad u ovoj zemlji niko nije znao šta znači riječ entitet pa smo ljudima objašnjavali šta je to. Jer entitet, također po Klajiću, znači zaokružena cjelina, što je u stvari država. Ali nama je rečeno baš entitet. Ne brinite, to je entitet, baš zato da vi ne bi pomislili da je država. Dakle, riječ kondominijum ne treba puno da nas brine, jer na našim jezicima koji su u sva tri prevoda znači isto, u svojini zajedničkoj, na sva tri jezika naših naroda se kaže zajednička svojina, pa onda ... Dakle, ovdje je kondominijum tretiram, tačno je objašnjeno šta je, da je to zajednička svojina. Koga? Pa entiteta. A šta su entiteti? Ako pogledate po raznim rječnicima, možete doći u zabunu šta su entiteti. A mi već dobro znamo šta su entiteti, jer je entitet definiran Ustavom. Pa kad je Ustavom definirano da je suverena država, onda je jasno da to nisu druge države, makar neki dijelovi te države mislili da su države.

Ono što je također dobro i što ovim se Ustavom konačno definira jedinica lokalne samouprave Brčko kao jedinica lokalne samouprave koja ima institucije i zakone. Ovo govorim, gospodine Belkiću, zbog toga što treba da razbijemo jednu mistiku. Ovo što imamo pred sobom nije prudski dogovor, jer u Prudu je dogovoreno nešto sasvim drugo, da se napravi ustavni zakon. Ovo je, hvala Bogu, Ustav. Ovo nije ni banjalučki dogovor, jer u banjalučkom, ja imam ovdje pred sobom ako nekoga interesuje, uostalom to su svi dobili, ovo je potpis tri predsjednika šta su u Banja Luci dogovorili, da je ovo iz Banja Luke pred nama ovo bi bilo išutirano s noge na nogu, možda i glasovima nekih poslanika čiji su predsjednici potpisali. Ali, o tom, potom, to je unutarstranačka stvar. Jer, u Banja Luci je potpisano i, hvala Bogu, to je ovim amandmanom riješeno da Brčko ima zakone, što u Banja Luci je preskočeno. Zatim u Banja Luci je rečeno da te zakone donose svi koji donose zakone, a ovim uslovom, hvala Bogu, je definirano da zakone kad je u pitanju Brčko donosi samo Parlamentarna skupština BiH. To je dobar motiv da ovo uradimo.

Četvrta stvar koja je ovdje dobro urađena, a to je da je Ustavni sud nadležan, ne samo između entiteta i Distrikta nego između BiH i Distrikta. I sreća je da se pobjeglo iz banjalučkog sporazuma po kojem ... pred Ustavni sud se moglo doći samo iz Brčkog. Po ovom amandmanu, to je razlog zašto je to za nas prihvatljivo, se pred Ustavni sud može doći kako ovdje piše u Amandmanu vrlo jasno i precizno, ne samo jednom petinom i natpolovičnom većinom nego također znači da kad dođe iz Brčkog mora imati pripadnike svakog naroda, ali može također doći i iz drugih, Ustavom ovlaštenih, pokretača koji su definirani Ustavom bez ovog amandmana. U Banja Luci je dogovoreno da samo može doći iz Brčkog. A ovaj amandman je to, hvala Bogu, uz pomoć predstavnika arbitra došao do jednog povoljnog rješenja. Zato je za nas iz SDP-a ovo

veliki pomak i bojim se da ukoliko bi se prihvatile neke preporuke koje su se ovdje već čule da bi mogli otići korak nazad, a neke preporuke koje kažu da Brčko, kao što je kolega Belkić, (možda sam ja pogrešno shvatio, izvinjavam se ako sam pogriješio), Brčko može pokrenuti samo na takav i takav način. To je tačno da Brčko može pokrenuti samo na takav način, ali, hvala Bogu, ne samo nego također i na takav samo. Drugim riječima, iz Brčkog da bi se pokrenuo ustavni spor potrebno je imati saglasnost zaista predstavnika svih iz Brčkog zbog specifičnosti Brčkog.

Ono što je također dobro i to mene malo čudi ovdje, svi su poslanici ... (ili kako se to zove, poslanici, jel tako u Brčkom) potpisali izjavu po kojoj pozivaju, i jednoglasno usvojila Skupština Brčko, ... ovu Parlamentarnu skupštinu da usvoji ovaj amandman. E, to mene malo ovdje čudi. Ja sam očekivao, pravo da vam kažem, da danas imamo jednu svečanost u kojoj se dogovara da kako što brže da dođemo do jednog pozitivnog pomaka i očekivao sam i od neke gospode koji imaju – to se, gospodine Mitroviće, ne odnosi na vas, ni gospodina Halilovića, ni gospodina Lijanovića, zato što vi nemate poslanike u Brčkom – ali u Brčkom ima i SDS i SNSD, SNSD čak ima gradonačelnika, i u Brčkom je čak konstituisana i koncentraciona vlast da bi se što brže u Brčkom krenulo naprijed, da bi pokazali kako je moguće riješiti stvar u Brčkom kao ogleadni primjer za čitavu BiH.

BERIZ BELKIĆ:

Meni je žao, gospodine Lagumdžija, ne znam da li imate orijentaciju oko vremena.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Aha, dobro, gospodine Belkiću, ja ću zaista ovim završiti. Smatram da je dobro, po našem stajalištu, zahvaljujući amandmanima koje imamo pred sobom, možemo ipak da vidimo da je moguće napraviti pomak naprijed, ali također zahvaljujući amandmanima koje imamo pred sobom, odnosno Amandmanu I. koji imamo pred sobom možemo da vidimo da ipak treba uvesti starateljstvo pred one koji su u Prudu i Banja Luci dogovorali. Jer, da sad pred sobom imamo ono što je dogovoreno u Prudu i Banja Luci, mi bi ovdje bili u jednoj teškoj svađi iz koje ne bi mogli izaći i budite uvjereni da to što je potpisano u Prudu i Banja Luci danas ne vjerujem da bi imali natpolovičnu većinu u ovom parlamentu. I dobro je što ste se odmakli od Pruda i Banja Luke i prišli interesima svih nas zajedno. I zato je SDP spreman da ovo podrži u prvom čitanju, a, prirodno, u drugom čitanju SDP je spreman da podrži ukoliko se suštinski ne odmakne od stvari o kojima sam sada govorio.

Hvala vam lijepo. Gospodine Belkiću, izvinjavam se ako sam prekoračio vrijeme, ali znate ipak ustavna materija, istorijska stvar, mijenjamo. Ipak, čak i Vi prihvatate da idemo u promjene amandmanima, to je za mene veliko, mislim.

BERIZ BELKIĆ:

Troši vrijeme oko onog mlijeka.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Jeste, eto hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Znate, oko onog mlijeka, bilo je kiselo.
Replika, gospodin Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Naime, veoma mi je drago što je gospodin Lagumdžija krenuo sa preporukama koje je SNSD ovdje priložio uz raspravu o ovome amandmanu i činjenicu da je nađena samo jedna, čini mi se, manje važna greška, više ... gdje se treba u tački b) umjesto promjene staviti dopune. Evo, mi se odmah slažemo da se to napravi, iako ne smatramo da smo puno pogriješili.

Druga stvar je da ste govorili kako je ovaj Ustav, Aneks 4 Mirovnog sporazuma uopšte legalizovan, to piše u samom članu *XII Stupanje na snagu* – način na koji stupa Ustav BiH i šta se stavlja van snage, da nakon toga praktično nikakva Republika BiH nije mogla usvajati nikakav ustav, jer je stavljen van snage Ustav te Republike BiH i prema tome nije moglo ni da bude skupštine.

Pod tri, jedini razlog zašto smo mi ušli u izmjene i dopune, odnosno u dopune Ustava BiH je gašenje Kancelarije supervizora za Brčko, davanje punog kapaciteta institucijama legalno izabranim u Distriktu Brčko i vraćanje dijela suvereniteta koji je BiH izgubila. To je naš razlog, a ja znam koji su razlozi ostalih zašto su to radili. I rado bih ovdje raspravljao o bilo kakvom amandmanu koji ste vi, kao čelnici opozicije, sa drugim opozicionim liderima usaglasili i ovdje donijeli nama da raspravljamo i o tom i takvom amandmanu. Ja mislim da je dosta u ovoj zemlji da se stalno kritikuje, a da se ništa ne predlaže.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Replike: Sadik Ahmetović, Denis Bećirović.

SADIK AHMETOVIĆ:

Ja ću pokušati da to definišem kao, hajde, krivi navod, gospodine Lagumdžija.

BERIZ BELKIĆ:

Kome je replika?
Molim vas malo pažnje da se slušamo.

SADIK AHMETOVIĆ:

Ali, da bi bilo šta doživjelo nadogradnju, potrebna je neka vrsta baze, Vi to znate, gospodine Lagumdžija, i ja mislim da je baza koja je u bilo kojim pregovorima dobrim za BiH u rješavanju svih problema koji su dobri za sve građane u BiH potrebna je određena baza koja je doživjela određenu vrstu nadgradnje koja je evo prihvatljiva i vama.

Ono što želim reći jeste da mi imamo institucije u BiH gdje vi, na određen način, niste opozicija. Tu je Predsjedništvo BiH kao jedan legitimni organ u BiH koji je isto tako mogao doći sa prijedlogom rješenja za Brčko u ove zadnje dvije godine. Dakle, ipak na kraju pozdravljam Vašu odluku da podžite ovaj amandman za Brčko.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Idemo sada redom replike. Zlatko Lagumdžija.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Zahvaljujem se, gospodine Belkiću.

BERIZ BELKIĆ

/mikrofon nije uključen/

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Samo vi izvolite, samo vi izvolite.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedatelju.

Ja moram reći da sam nakon početka rasprave u ovoj točki dnevnog reda bio zabrinut i slušao sam prve rasprave uvaženog predsjedatelja Ustavnopravnog povjerenstva koji nam je ispričao jednu korektnu priču o tome koliki je značaj kad se u nekom parlamentu mijenja Ustav, pa sam onda nabrzinu listao Poslovnik da vidim da nisam slučajno pogrešno nešto zapamtio, pa sam tamo vidio na prijedlog amandmana ko su ovlaštene predlagatelji, pa ko može i ko treba davati mišljenje ako nije predlagatelj, pa sam vidio da nema mišljenja Predsjedništva. U materijalima, bar koje ja imam, ja nemam mišljenje Predsjedništva, iako znam pouzdano da je iz Zastupničkog doma, odmah nakon prijema i uvrštavanja u proceduru ovog amandmana, upućen zahtjev prema Predsjedništvu da da svoje mišljenje, pošto nije ovlaštene predlagatelj ovog amandmana.

Kako nam se danas nije obratio predsjedatelj Vijeća ministara, pošao sam sumnjati u važnost ovog dokumenta. Jer, kad je nešto važno onda predsjedatelj, bio bi red, jel', treba da u ime Vijeća ministara obrazloži, tu se ja slažem s jednim brojem diskutanata, ali nakon ovog izlaganja uvaženog zastupnika Lagumdžije sad mi je još manje jasno u kakvoj smo poziciji.

Prvo mi nije jasno ko je predlagatelj ovih amandmana. Ili nas neko laže ili nije Vijeće ministara predlagatelj ovih amandmana. Ja imam dokument u kojem kaže da je Vijeće ministara predlagatelj ovih amandmana. Znači, znamo mi ko sjedi u Vijeću ministara i ne znam čiji je to projekt ako Vijeće ministara predlaže amandmane. Možda uvaženi zastupnik zna nešto više od mene čiji je to projekt, pa možda i zbog toga članovi Vijeća ministara nisu obrazlagali svoj projekat. Mislim, ja ovo govorim sad s rezervom, jer možda, ako to nije njihov projekat, ali onda je bilo za očekivati da ga obrazloži onaj čiji je projekt.

Na trenutak sam, nakon nadahnutog obrazloženja uvaženog zastupnika Lagumdžije, pomislio da je njegov projekt. Ali, evo nemam ga u potpisu u dokumentima koje sam dobio. Ne bi imao ništa protiv, jer i gospodin Lagumdžija je jedan od mogućih ovlaštenih predlagatelja ustavnih amandmana, tako da apsolutno legitimno može predložiti puno bolje amandmane od ovog amandmana.

Mislim da je nepotrebno. Znači, mislim da je nepotrebno, evo, ja samo pokazujem kako se sve može iskarikirati. Mogao bih ja još dalje nastaviti, ali stvarno nema smisla u okviru ove točke dnevnog reda, ako ozbiljno razmišljamo o Ustavu BiH i ako uistinu ozbiljno mislimo da je ozbiljan posao promjena jednog slova u Ustavu BiH, tako da karikiranje ovog rješenja sa Prudom, Banja Lukom, ne znam ni ja, nema potrebe. Znači, Vijeće ministara je sastavljeno onako kako je sastavljeno. I, ovo što imamo mi danas pred sobom, to je produkt njihovog rada, lošeg ili dobrog. Čuli smo mi i primjedbe na to. Znači, da ne bude da su oni baš nešto idealno napravili, ali to je produkt njihovog rada i možemo se njima obraćati i tražiti od njih i tumačenja zašto nešto stoji ili ne stoji. Ja ne vidim drugog koga bih pitao ovdje. Znači, nema potrebe da prozivamo i prizivamo bilo koga, koga mi u ovom trenutku ovdje u ovoj dvorani nemamo ili ko možda jeste, u nekom trenutku, u nečemu sudjelovao, u nekim razgovorima i dogovorima, ali on uistinu nije formalni predlagatelj ovog što mi imamo pred sobom. Ovo što mi imamo pred sobom je plod, rezultat rada, dobrog ili lošeg, Vijeća ministara i hajmo ga tako promatrati.

I moram reći, mi kao zastupnici uskraćeni smo – ne znam iz kojeg razloga ali mogli su nam i to napisati – za mišljenje Predsjedništva BiH koje bi itekako bilo pozvano da o ovako važnom pitanju kaže svoj stav. Makar, ili da valja ili da ne valja ovo, ili da ga dopuni ili da potpuno predloži da ga mi ne usvojimo. Mislim da je šutnja Predsjedništva o ovoj vrlo važnoj materiji, meni osobno, zabrinjavajuća i moram reći, evo, uvaženom kolegi, to što on spominje neke koji nisu u institucijama ovdje, dobro bi bilo, evo, kroz stranačke nekakve komunikacije pitati članove Predsjedništva šta misle o ovome, pa makar da na taj način saznamo i mišljenje Predsjedništva o ovom vrlo važnom dokumentu.

BERIZ BELKIĆ:

E, sada gospodin Lagumdžija, izvinyjavam se.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Zahvaljujem se, gospodine Belkiću.

Dobro je, što kažu, ... da sam sačekao predstavnike sva tri konstitutivna naroda da repliciraju, da ne bude, ako vam treba, gospodine Lozančiću, predlagač, ja sam spreman da budem predlagač u ovom, ako je to bila suština vaše intervencije. Naime, činjenica je da sam ja dao svoju saglasnost, u ime SDP, u ime našeg kluba poslanika, prije nego je ovo došlo u Vijeće ministara.

Dakle, ne moramo se ovdje ništa lagati, ovo je ozbiljna stvar za ovu zemlju da bi se lagali. Ja sam 4. februara, gospodine Ahmetoviću, dobio pismo od predsjednika vaše stranke u kojem se pozivam da dam podršku prudskom i banjalučkom sporazumu. Mogu Vam to dati, a Vi bi to trebali kao član rukovodstva da imate. U tom pismu je prilog: potpisan Amandman od Dragana Čovića, Sulejmana Tihica i Milorada Dodika u Banja Luci od 26. januara, evo vam ga ovdje. Ako vam treba, to ću vam dati. Ovo što je ovdje potpisano, što sam dobio u pismu ovom,

je za nas bilo neprihvatljivo. Predlagači u ovome su oni koji su zaduženi za arbitražu. I meni je drago, meni je drago da su se predlagači uključili u ovo. Kad kažem predlagači, mislim i jedni i drugi. I oni koji su na kraju kao Vijeće ministara predložili i oni koji su ovo stvarno dogovorili sa svim ljudima koji imaju 28 glasova u ovom parlamentu, vjerovatno. Dakle, mi smo iz tih razloga spremni da ovo podržimo.

Gospodine Živkoviću, nije imalo razloga da Vi meni sada nešto replicirate iz jednog vrlo jednostavnog razloga. Ja sam imao još puno toga što sam mogao reći, a preskočio sam. Ali da Vas podsjetim. Dakle, bez Parlamenta Republike BiH koji je usvojio Dejtonski sporazum, Vi, ni ja ovdje ne bi sjedili danas. I pričati o tome da Vi ne znate o čemu se radi, ali da ja ne bi ovim otvorio priču o '95, evo izvinjavam se ako mislite na ovo replicirati, ja povlačim ovo što sam rekao. Dakle, nemam namjeru se vraćati u '95. Ali to su notorne činjenice, pa to svi znamo. Mislim da bez odluke i zahvaljujući odluci Republike BiH i njenog parlamenta mi imamo Dejtonski sporazum, imamo legalnu tranziciju sa Republike BiH na ono što se zove dejtonska, današnja Bosna i Hercegovina. I zato imamo pravni kontinuitet i da Vam ja ne držim predavanje, Vi ste doktor kao i ja za neke sasvim druge stvari od ustavnog prava, tako da Vi možete s Vaše doktorske perspektive, a ja sa svoje, ali to bi nas daleko odvuklo.

Ne znam, Halide, što se ti okrećeš meni? Dakle, ja bih također vas zamolio, zamolio bih vas zaista da se ne vraćamo i ono, e, sad ću vam reći konačni razlog zašto mislim da je dobro da se do ovoga dođe.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Pokušajte da to u roku od tri minuta kažete, imate tri minuta replike, već je isteklo.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Hoću, gospodine Živkoviću. Hoću, hvala vam. Dakle, ako vam je ovo, ako ovo radite samo da bi se ugasio OHR, imate još puno posla.

Četvrta stvar. Jedan od razloga zašto mi podržavamo ovakav amandman ... pravni red i ustavni red u ovoj zemlji i na ovaj način se praktično poništavaju rezolucije iz '99, koje su donijeli Narodna Skupština RS-a 7. marta '99 na prijedlog predsjednika Vlade RS-a, tadašnjeg, koji je 5. marta '99 podnio ostavku zbog toga što nije htio da prihvati arbitražnu odluku i sada je prihvata, opet, kao predsjednik vlade. I to je razlog zašto mi ovo također sada prihvatamo i u ovom čitanju i u drugom čitanju. Ukoliko ne bude izmjenjena, naše glasove imate i za drugo čitanje. U protivnom, probajte vratiti negdje drugo stvar.

DRUGI ZAMJENIK
PREDSJEDAVAJUĆEG
NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, prvi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Baš zato što je ozbiljna stvar, ne treba iz ove sale ništa da izađe što nije razriješeno, i ono što je netačan navod, a bio je netačan navod, želim da ispravim. Kada ste govorili ovdje o Ustavu i legalizaciji tog Ustava, spomenuli ste Republiku BiH. Ja sam rekao da ovaj Ustav, u skladu sa članom XII i pročitat ću vam: 'Ustav stupa na snagu po potpisivanju Opšteg okvirnog sporazuma kao ustavni akt, koji zamjenjuje i stavlja van snage Ustav Republike Bosne i Hercegovine.' Tad je on stupio na snagu. Nikakva poslije bilo kakva republika BiH nije mogla taj međunarodni sporazum niti donositi. To je bio razlog. Ako sam pogrešno shvatio, ja se izvinjavam. Ja sam mislio da ste tako rekli i zato sam replicirao.

I druga stvar, isto tako nisam rekao da ovo radimo da bi se zatvorio OHR. Rekao sam da bi se zatvorila Kancelarija supervizora za Brčko kako bi se prenijele na vlast, legalno izabrane, sve ingerencije i kako bi se dio suvereniteta koji je izgubila BiH vratio BiH. To sam rekao i ništa drugo.

NIKO LOZANČIĆ:

Sljedeći je na listi replika uvaženi zastupnik Ekrem Ajanović.

EKREM AJANOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedniče ili drugi potpredsjedniče, nije bitno, na kraju krajeva.

Ovdje su već neki ljudi iznijeli određene replike koje sam ja htio da kažem, a to se odnosi na gospodina Živkovića.

Bio sam poslanik Republike BiH i Republika BiH je prihvatila Dejtonski sporazum i uz taj Dejtonski sporazum i Dejtonski ustav, i to je neosporno. Bez obzira na to što ja nisam glasao za to, bio sam protiv toga, ali ovdje hoću da kažem još jednu stvar da je tada isti dan Republika BiH, Parlament Republike BiH donio i jedan zaključak ili jednu odluku u kojem kaže - ako se u potpunosti Dejtonski sporazum ... ne provede, da ta odluka više neće važiti. Prema tome, Republika BiH je postojala kao priznata država, njen parlament je mogao da ratificira taj sporazum i dadne ovlaštenje tadašnjem predsjedniku Predsjedništva da ga može u Parizu potpisati. I to je jedna činjenica koju ne može niko osporiti.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Gospodin Lagumdžija je htio, izvolite.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Treća već replika.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Samo malo, molim vas, nije treća nego je druga replika. Ako želite prije ili poslije gospodina Bećirovića.

Izvolite, gospodine Bećiroviću.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja mislim da danas, baš kada govorimo o izmjenama i dopunama Ustava BiH, treba vrlo jasno reći i staviti tačku na tu priču kada je riječ o Republici BiH i današnjoj BiH. Od '92. do '95. godine po međunarodnom pravu jedino je legalna Republika BiH. Ne postoji po međunarodnom pravu ni Republika Srpska ni Herceg Bosna ni bilo šta drugo, ni Federacija BiH itd. To govori, između ostalog, i Ustav BiH. On vrlo jasno kaže da današnja država BiH nastavlja svoje pravno postojanje po međunarodnom pravu i da je ona pravni sljedbenik Republike BiH. Dakle, to je vrlo bitno da ovdje kažemo, da naglasimo, i da više ne vodimo uopšte spor o tome pitanju.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Zlatko Lagumdžija, replika. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Gospodine Živkoviću, s obzirom da ste vi čitali član XII Ustava vrlo autorativno i tačno ste ga pročitali, ... koji govori o stupanju na snagu i koji kaže da 'Ustav stupa na snagu po potpisivanju Opšteg okvirnog sporazuma kao ustavni akt, koji zamjenjuje i stavlja van snage Ustav Republike Bosne i Hercegovine', ovo se odnosi na potpis u Parizu kada je potpisan Dejtonski mirovni sporazum. A pretpostavka da se ovo učini je bila odluka Skupštine Republike BiH, što vrlo jasno, praktično, i precizira duh i slovo člana I Ustava koji govori o kontinuitetu Republike BiH i današnje BiH i nema potrebe da se vraćamo u te istorijske kategorije. To su stvari koje, je li, za nekoga su gluposti kao za mog kolegu, a za nekoga činjenica kao što je za mene.

Dakle, gospodine Živkoviću, ja Vam se zahvaljujem što ste mi omogućili da kažem ovo, da razjasnimo, bar da ne bi između nas dvojice bilo nesporazuma oko tehničkih stvari.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Za repliku se sad javio uvaženi poslanik Slavko Jovičić. Očigledno da će biti malo problema oko ovih tehničkih stvari.

Izvolite.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, pa evo, vidite, kad dođemo na ovakvu temu koja je vrlo ozbiljna, uvijek se kaže - ne bismo otvarali tu temu, nećemo se vraćati na te godine - ali ona je glavna tema. Pa nećemo sad se vraćati na SRBiH u nekadašnjem sistemu i kada je Republika BiH. Zna se kako je to sve bilo istorijski, istorija će pokazati. Ali upravo replika na izlaganje gospodina Lagumdžije i Denisa Bećirovića stalno provejava. I evo, dobro su danas krenuli i da ja

ne bih zakomplikovao situaciju da ovo podržim kad su oni dali podršku, ali non-stop nećemo se vraćati, a uvijek je to dominantna tema. Uvijek je to glavno pod a), pa ako neko se ne sjeti biće vam ono pod b), pa ako vi još mislite što mi mislimo ili što vi ne mislite pod c) i tako konstrukcija raznoraznih. Pa ćemo uvijek doći u poziciju – bio je kontinuitet. Čega kontinuitet? Pa piše tamo sve, ljudi moji. Jel' tamo piše?

Druga stvar, sad bih ja imao repliku. Gdje piše država BiH? Ma dajte, nemojte da komplikujemo sad, ne piše nigdje. U Ustavu ovom dejtonskom ne piše nigdje država BiH. Ali svi mi znamo da je ona država. Kako ćemo je zvati? Nećemo je zvati vazduh, nećemo svemirski brod. Dakle, tu terminologiju koju vi gospodo koristite, uvijek ona ima značaj za nešto drugo što je ona, ne želim da pravim insunacije što je iza brda negdje nešto. I zato ne bi trebalo danas da komplikujemo na tim stvarima, jel' to bila država, republika, socijalistička, ovakva, onakva, danas imamo ovo što imamo. I hajmo sad tu da postignemo konsenzusom oko ovoga što imamo.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Kolegice i kolege poslanici, uvaženi članovi Savjeta ministara, predstavnici međunarodnih organizacija, nevladinih organizacija, sredstava informisanja, dragi gosti, što se tiče ovog Amandmana I. na Ustav BiH, SDS će ga u prvom čitanju podržati, ali u drugom čitanju će ga podržati samo pod uslovom da budu uvaženi određeni amandmani za koje se ukazuje potreba da u međuvremeni budu dostavljeni i iz toga se može izvući zaključak da ćemo mi amandmanski djelovati i onda ćemo po ishodu tih amandmana se odlučiti kako ćemo u drugom čitanju da reagujemo.

Predlažem da amandmanska faza ne traje isto kao i faza javne rasprave, kako je predloženo po 15 dana, nego predlažem da amandmanska faza mora trajati najmanje dan ili dva iza javne rasprave kako bi se na javnoj raspravi moglo sumirati ono što bi se, eventualno, trebalo kroz amandmansku fazu dati u vidu drugog čitanja, ako se desi to da imamo javnu raspravu i amandmansku fazu i zaključiti istovremeno da nećemo moći izvući ono što smo htjeli da izvučemo iz javne rasprave.

Dalje, što se tiče ovog našeg postojećeg Ustava, on je takav i nismo ga mi pravili. Pravili su ga stranci i u njemu postoji dosta stranih riječi i ja predlažem da ubuduće, i to je sasvim i normalno i opravdavajuće, ali ubuduće, kad mi vršimo izmjene i promjene našeg Ustava, treba da se trudimo da kao svaka zemlja na svijetu Ustav piše na svom jeziku kako bi njeni građani ga mogli što bolje ..., izuzev tamo gdje nema zamjene za neku stranu skraćenicu i neku stranu riječ u tom domaćem jeziku, a naš domaći jezik je toliko bogat da može da postoji samo koja riječ da nema adekvatnu zamjenu. Zato je moja preporuka da kad vršimo izmjene i dopune, u stvari, ili amandmanski ili ubuduće u ovim našim izmjenama da pokušamo da ugradimo naše riječi kako prosječni ljudi ne bi morali tražiti po enciklopediji određene riječi Ustava kao najvišeg zakonodavnog akta.

I na kraju da odgovorim gospodinu Lagumdžiji da nešto ste pobrkali, gospodine Lagumdžija, u ovom prebrojavanju. SDS nema poslanika iz Brčkog ...

BERIZ BELKIĆ:

Branko Dokić.

BRANKO DOKIĆ:

Gospodine predsjedavajući, nadam se da mogu.

BERIZ BELKIĆ:

Naravno, ja ću zamoliti kolege, ja ću zamoliti kolege da gospodin Dokić može govoriti bez ometanja.

Izvolite, gospodine Dokiću.

BRANKO DOKIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući, vama i hvala kolegama.

Ja ću nekoliko rečenica da kažem o ovom pitanju u ime Partije demokratskog progresa čiji sam i član i ovdje poslanik. Htio bih da podsjetim da priča o ovome ne traje nekoliko sedmica ili nekoliko mjeseci, kao što se ovdje hoće prikazati, ona traje skoro godinu dana. I u samom početku ja hoću da budem potpuno jasan da PDP je zastupala jedan drugačiji pristup rješenja ovog pitanja. Mi smo zagovarali da je najbolje u odnosu na sve do sada kako se tretiralo Brčko i Brčko Distrikt da se oko konačnog statusa Brčko Distrikta dogovore entiteti međusobno.

Međutim, s obzirom da nije postojala politička volja da se ovo rješava na ovakav način, mi, kao politički legalisti, uvažavajući činjenicu da se oko stvari moraju praviti kompromisi i kompromisna rješenja koja su prihvatljiva za većinu, u tom kontekstu smo prihvatili i dali već prethodno svoju saglasnost da ovakav jedan amandman uđe u prvu fazu, odnosno u prvo čitanje ovdje u Parlamentu.

Šta na taj način hoćemo? Prvo, ... ulaskom u parlamentarnu fazu imaćemo priliku, već poslije današnje sjednice, kroz javne rasprave da se širom BiH ljudi izjasne o ovom amandmanu i nakon tog izjašnjavanja PDP će zauzeti svoj konačan stav. Ja neću da kažem ovdje i da uslovljavam, kao što su prethodno neki vrlo dobronamjerni poslali nam poruku koja je isključiva, neću da kažem da ćemo mi biti isključivi ako se ne prihvati ovo ili ono, ali ono na čemu ćemo insistirati da ovaj amandman nema u sebi nejasnoća u smislu da ih se može tumačiti ovako ili onako, a neki diskutanti su prethodno ukazali na tu činjenicu da bi se moglo tumačiti ovako ili onako. I mislim da ovo pitanje trebamo da shvatimo veoma ozbiljno, u tom kontekstu da pokažemo dobru volju, a ne neku svoju, kroz svoju principijelnost, pod navodnicima, neku političku snagu koja nas stalno vraća korak po korak nazad.

I još jedan razlog, makar se on nekome svidio ili ne svidio, zbog čega smo prihvatili da se ova tema raspravlja i na ovaj način kroz dopune legalnog Ustava – ja bih to potpuno još jednom podvukao, neko je prethodno rekao – jeste jedan naš stav, PDP stav, politički stav da u BiH odluke treba da donose oni koji su izabrani od građana BiH. Da BiH u svakom pogledu treba da

ima svoj suverenitet kao što imaju i druge države koje žele da budu članice EU. Vi to dobro znate, htjeli ili ne, da to BiH sada nije. Prestankom rada supervizora u Brčkom i povlačenjem OHR-a, odnosno prerastanjem OHR-a u Kancelariju Evropske komisije, BiH sebi vraća potreban suverenitet da bi mogla legalno i legitimno da konkuriše sutra kao kandidat za članstvo u EU.

Dakle, i ovo je jedan od krupnih razloga zbog čega smo prihvatili da ovo uđe u ovu fazu i na ovaj način rješavanja.

Hvala vam lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Šefik Džaferović.

Ja imam još prijavljenog Denisa Bećirovića.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Hvala vam, gospodine predsjedavajući.

Poštovane kolegice i kolege, ja ću sada iznijeti svoju diskusiju kao poslanik, a mislim da imam ovlaštenje da govorim i u ime Kluba SDA na ovu temu.

Dakle, ja smatram da kada se ovaj amandman tumači od strane dobronamjernog, dobro obaviještenog i, na odgovarajući način, educiranog čovjeka, da nije, da je moguće izvući zaključak da u ovom amandmanu ne postoji ništa sporno i da je ovo amandman kojeg mi trebamo prihvatiti i SDA će, naravno, učestvovati sa svima onima koji budu predložili nešto pametnije ili nešto bolje, ali pod uslovom da za takvu promjenu postoji saglasnost svih onih čija je saglasnost potrebna da ovaj amandman prođe u Parlamentu.

To istovremeno znači da SDA neće učestvovati u poboljšanjima teksta samo sa dijelom onih koji su relevantni pa da ovaj amandman sutra zbog toga propadne. SDA će, dakle ako je moguće određene popravke, uz saglasnost svih koji su relevantni a to je, dakle zna se ko je to, u oba doma Parlamentarne skupštine BiH. Ali, ako ne postoji saglasnost svih, SDA će čuvati ovaj tekst i neće učestvovati u bilo kakvim prepravkama koje bi u osnovi mogle na kraju da dovedu do pada ovog amandmana. Jako ćemo se truditi da ne nasjednemo na tu igru i da očuvamo ako ništa onda izvorni tekst ovog amandmana i da ga usvojimo. Jer, kažem, za onog ko hoće da ga dobronamjerno tumači, ko hoće da ga tumači u kontekstu kompletnog Ustava, ovo je jedan dobar amandman i on, po nama, ne sadrži ništa što je sporno.

Također, nećemo pristati ni na kakve dodatne zahtjeve, u smislu nekih preporuka koje otvaraju neka druga pitanja. Ovo je Amandman I. na Ustav. O njemu se glasa, a zna se da je u Ustavu propisano na koji način i po kojoj proceduri se dolazi do amandmana.

U raspravi, i imam potrebu da kažem nekoliko rečenica o tom, se govorilo o tumačenju pojma kondominijum, o pojmu suvereniteta. Ja vas molim da prilikom razmatranja ovog pitanja posmatramo Ustav BiH u cjelini, kompletan Dejtonski mirovni sporazum i Ustav BiH u cjelini. Kada usvojimo ovaj amandman, mi ćemo imati jedan stav u članu VI Ustava BiH više, i to tako što će iza stava 3. biti dodat stav 4., a to je ovaj amandman, a postojeći stav 4. postaje stav 5. i onda Ustav BiH je bogatiji za jedan stav jednog člana i to se sve skupa mora čitati kao Aneks 4

koji je na dozvoljen način, kako je to sam Aneks 4 propisao, promijenjen i mora se posmatrati u kontekstu kompletnog Dejtonskog mirovnog sporazuma. To je jedna stvar.

Druga stvar. Pitanje arbitraže za Brčko je situirano u članu 5. Aneksa 2 koji govori o međuentitetskoj liniji Dejtonskog mirovnog sporazuma, a oba su entiteta u BiH, a član I Ustava BiH govori o kontinuitetu Republike BiH koja nastavlja postojanje po međunarodnom pravu sa izmijenjenim nazivom, sada država BiH i sa izmijenjenom unutrašnjom strukturom kako slijedi u međunarodno priznatim granicama. Brčko nikada nije bilo van BiH, ono je uvijek bilo u BiH i bit će uvijek u državi BiH i oko toga mislim da ne treba praviti bespotrebnu zbrku.

Kada je u pitanju ovo etničko obraćanje Ustavnom sudu, tačno je da u ovom amandmanu postoji obaveza saglasnih po jedne petine iz svakog kluba naroda u Skupštini Brčko Distrikta da bi mogli da apliciraju pred Ustavnim sudom, ali je također tačno ovo što smo čuli u raspravi, kada se pogleda ovaj amandmana da nisu isključene ingerencije i članova Predsjedništva i predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Vijeća ministara i predsjedavajućih oba doma Parlamentarne skupštine i njihovih zamjenika – Parlamenta BiH jedne četvrtine, odnosno entitetskih parlamenata odgovarajuće većine.

Mi i danas imamo tzv. etničko obraćanje Ustavnom sudu, jer Ustavni sud odlučuje o dvije vrste problema. On ocjenjuje ustavnost naših zakona nakon što budu doneseni, ali i po zahtjevu etničkog kluba u Domu naroda da se izjasni prije usvajanja zakona da li je određena stvar pitanje vitalnog interesa konstitutivnog naroda ili ne. Dakle, mi sad u svom sistemu imamo, kroz Dom naroda, etničko obraćanje Ustavnom sudu. Važno je da nema etničkog kvoruma i da nema etničkog odlučivanja u Ustavnom sudu, i to je ono što se nikada neće smjeti dozvoliti u BiH, ako hoćemo da imamo odgovarajući prolaz odluka koje se donose u Parlamentu BiH.

Ovdje je, također, spominjana jedna riječ koja je u zadnje vrijeme u javnosti izazvala veliku pažnju, a to je ona riječ kada se govori o prizivu Ustavnom sudu i o odnosima jednog entiteta ili više entiteta. Formulacija je dakle sada jednog entiteta ili više entiteta, ali o tome, na odgovarajućem mjestu, govori i postojeći Ustav. Nemojmo čitati prijevode Ustava, uzmimo izvornu englesku verziju pa ćete vidjeti da se tamo govori o entitetu ili entitetima. Dakle, entitet ili entiteti. Riječ entiteti i dvije riječi više entiteta, za mene su sinonimi. Ne govori se u toj odredbi tamo o oba entiteta ili o dva entiteta, kao što to piše u prijevodu kojeg mi imamo ovdje, kojeg je uradila Parlamentarna skupština. Neka to poprave odmah ovdje, neka uzmu englesku verziju teksta pa će vidjeti da se govori o entitetu ili entitetima.

Prema tome, ovo sam naveo kao primjere kojim sam želio da potkrijepim svoju početnu tvrdnju da kada se brižljivo i pažljivo izanalizira ovaj amandman, kada se iščita, a svi smo pročitali mnogo puta kompletan njegov sadržaj, onda jednostavno mora se zaključiti da je ovo jedan dobar amandman kojeg treba situirati u Ustav BiH i da on zapravo ne izaziva onoliko dilema koliko dilema je do sada izazvala javna polemika povodom ovog amandmana.

Naravno, neka se vodi i dalje javna debata, možda mi i u ovom trenutku nešto ne vidimo što će neko drugi vidjeti, a što je važno. I to jeste svrha javne rasprave – ali na kraju zaista moramo sagledati sve elemente u njihovoj ukupnosti – ovaj amandman ukomponovan u Ustav BiH i nakon toga donijeti odluku.

I imam potrebu, meni je žao što gospodin Živković nije ovdje, ja nisam htio da previše repliciram, da izazivam neku žučniju raspravu ovdje u Parlamentu, ali Republika BiH ima svoj kontinuitet i u današnjoj BiH i njene institucije i organi su postojali, sve one institucije su postojale dok nisu zamijenjene Dejtonskim, na način kako je to Dejtonski sporazum propisao, dakle do izbora septembra '96. godine najveći dio tih ili bar ove najznačajnije, jel' tako. Neke institucije Republike BiH i danas po principu kontinuiteta funkcioniraju, i to gospodin Živković treba da zna i vrlo je neumjereno i neumjesno ovdje u jednoj raspravi o ovako važnom pitanju govoriti o nevalidnosti odluka Skupštine Republike BiH, jer su u pravu oni koji kažu da je ta Skupština nakon Dejtona a prije Pariza odobrila paraf i ovlastila delegaciju da potpiše Dejtonski mirovni sporazum. Da nije bilo tog ovlaštenja, Sporazum ne bi bio ni potpisan u Parizu kada je potpisan.

Toliko. O tome, naravno, ja imam i zapisnik. Hvala vam lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Kao što rekoh, ja imam još prijavljenog Denisa Bećirovića.
Denise, izvoli.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja neću ponavljati stavove Kluba poslanika SDP, njih je vrlo jasno iznio poslanik i predsjednik SDP-a, već želim samo na tragu i na fonu stavova Kluba poslanika dati još nekoliko svojih ocjena i zapažanja u vezi sa amandmanima na Ustav BiH.

Prije toga svakako želim reći sljedeće. Da nije bilo ove rasprave, ni mi u Parlamentu a vjerovatno ni šira javnost, ne bi znali da ima poslanika u Parlamentu BiH koji su se zakleli da će poštivati Ustav BiH, a da još uvijek ne znaju da se u Ustavu BiH nekoliko puta spominje termin država pokraj riječi, je li, BiH. Ali to je za sebe tema.

Ja želim reći da želim podržati ove amandmane na Ustav iz, prije svega, nekoliko razloga. Prvo, jer Brčko Distrikt BiH prema ovom prijedlogu stoji pod suverenitetom BiH i spada u nadležnosti institucija BiH. Drugo, zato što odnosi između Brčko Distrikta i BiH i entiteta i Brčko Distrikta regulišu se ovdje u Parlamentu BiH, odnosno Parlamentarnoj skupštini. Treće, zbog toga što Ustavni sud BiH odlučuje o bilo kojem sporu na ovoj relaciji. I četvrto, što u odnosu na ovaj banjalučki dogovor ključna riječ u ovim amandmanima jeste riječ, također, za razliku od one riječi *samo* – dakle, ta riječ vrlo jasno govori da nema blokade institucija Brčko Distrikta, da je ona nemoguća i o tome samo treba pogledati član IV postojećeg Ustava BiH tačka 3. pod a) četvrti pasus koji vrlo jasno govori o tome.

Ja, također želim reći da i prije nego što je donesena konačna odluka Arbitražnog tribunala postojalo je nekoliko mogućnosti kad je riječ o Brčko Distriktu. Prva, da on bude u sastavu Federacije; druga, u sastavu Republike Srpske; treća, da to postane Distrikt BiH. Došlo je do ove treće opcije i ja mislim do najbolje moguće opcije za budućnost integracije u BiH. Prema postojećoj arbitražnoj odluci, koju smo dužni svi da sprovodimo u BiH, Brčko Distrikt je definisan kao jedan multietnički distrikt pod ekskluzivnim suverenitetom BiH. Dakle, također u ovom, i to je možda vrlo važno da i to spomenemo: termin kondominijum se spominje u konačnoj arbitražnoj odluci. Dakle, to nije termin koji smo izmislili, a ovdje se vrlo jasno govori

u ovim amandmanima da mi ne možemo i nemamo pravo mijenjati konačnu arbitražnu odluku kada je riječ o Brčko Distriktu.

Mislim da bi bilo dobro danas da kažemo da je Brčko Distrikt ipak pozitivan primjer danas u BiH i da ovaj amandman u stvari predstavlja, na neki način, i jačanje te iste držve BiH, ali i da ovaj amandman predstavlja na kraju, ja bih rekao, i pobjedu i brčanskih Srba i brčanskih Hrvata i Bošnjaka i ostalih a, na koncu, i države BiH.

Dakle, vrlo jasno treba reći da mi danas prihvatamo konačnu arbitražnu odluku o Brčkom i, ako je prihvatamo, onda nema spora oko ovog termina kondominijum. Lično, kada bih se pitao, ja bih izbacio iz ovog teksta taj termin, međutim treba znati i to da termin kondominijum ima vrlo široko značenje i ne može se prevesti samo na jedan način. U vrijeme rimskog prava značio je zajedničko vlasništvo, u vrijeme kolonijalizma označavao je nešto sasvim drugo. Evo, neki su spominjali dva najeklatantnija primjera između Velike Britanije i Egipta u pogledu Sudana i Francuske i Britanije u pogledu Novih hebrida na južnom Pacifiku, u BiH je to opet sasvim nešto drugo.

Ja želim na kraju reći da ove preporuke koje smo dobili od Kluba SNSD-a da su one, po meni, potpuno neprihvatljive. Evo, ja ću samo reći o ovom prvom stavu pod 'a) Zadužuje se Predsjedništvo BiH da obavijesti supervizora za Brčko Distrikt da je usvajanjem Amandmana na Ustav BiH', citiram, 'ispunjen krajnji uslov za okončanje međunarodne supervizije nad Distriktom i stvoren ambijent za transfer vlasti'. Ovakav prijedlog zaključka je suprotan konačnoj arbitražnoj odluci za Brčko Distrikt. U konačnoj arbitražnoj odluci doslovce stoji da supervizor, uz odobrenje Visokog predstavnika, na koncu, ima obavezu da obavijesti Tribunal da se oba entiteta u potpunosti pridržavaju svojih obaveza, da podrže uspostavljanje novih ustanova opisanih u odluci Arbitražnog tribunala i što je vrlo bitno šta piše, je li, u toj odluci da te ustanove funkcionišu efikasno i, po svemu sudeći, trajno na teritoriji opštine Brčko. Dakle, to stoji u konačnoj arbitražnoj odluci. Mi znamo kakvo je stanje i u Brčkom, znamo kakvo je stanje i u BiH i evidentno je da još uvijek nisu ispunjeni ovi uslovi da bi se moglo konstatovati ovo o čemu su predložili ili ovo što su predložili kolege iz SNSD-a.

Stoga, dokle god ne bude takav ambijent, ovakav zaključak sasvim sigurno je neprihvatljiv, a pogotovo – evo, da se vratim na onu priču koju sam nekoliko mjeseci, nekoliko sjednica ovdje tražio pa nije bilo većine – dokle god se i ne povuku one protudržavne mjere i ona protudržavna pravna akta koje je Narodna skupština RS-a u prošloj godini usvojila a koja prijete nezavisnosti, teritorijalnom integritetu i suverenitetu države BiH.

BERIZ BELKIĆ:

Ja sam malo preurao nagovještavajući da je Bećirović posljednji. Dakle, imamo Vinko Zorić, pa Slavko Jovičić.

VINKO ZORIĆ:

Dobro, ja se zahvaljujem, predsjedavajući, i neću biti dug i nije mi bila namjera da Vi ne budete u pravu, dakle tko je zadnji.

Imam potrebu kazati da ću ja ipak podržati u prvom čitanju Prijedlog amandmana na Ustav BiH i imam jedan prijedlog vezan za javnu raspravu koju ste i Vi i gospodin Džaferović u svojoj prvoj raspravi spominjali ovdje. Dakle, slažem se da to bude pet rasprava, slažem se da budu što javnije ali bih predložio da obje ustavnopravne komisije, dakle i Doma naroda i Zastupničkog doma, budu u potpunom sastavu, ukoliko je to moguće, nazočne u Brčkom. Dakle, ipak se njih najviše ovo tiče a htio bih kazati, nekoliko diskutantata je u svojim raspravama reklo da je ovo nešto najpozitivnije što se BiH dogodilo, dakle u tom smislu, a ja se pitam zašto ne napravite od svih općina distrikte, da budemo pozitivni na cijelom teritoriju BiH.

BERIZ BELKIĆ:

Hvala.

Ja više nemam prijavljenih. Slavko, je li ovo replika ili? Ja sam te shvatio da nema ništa, ali evo izvoli.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Ma replika na izlaganje kolege Bećirovića. Kada sam govorio da ne postoji naziv država ... u kontekstu pominjanja Republika BiH i naveo kao obrazloženje, pa normalno da je država. Rekao sam nije svemir, nije svemir, ne zove se tako. Dakle, u tom kontekstu sam rekao, nema više odrednice republika, jer nije ni republika, nije ni monarhija, nije ni ovo, ni carevina BiH. Znamo mi šta je država, šta je entitet, u tom kontekstu. A pozivati se na to da su neki poslanici potpisali zakletvu da će poštovati Ustav? Pa, ako se iko zalaže za poštovanje Ustava u svakoj svojoj diskusiji, rekao sam bezbroj puta na primjeru konstitutivnosti naroda. Mora se pominjati Bošnjaci, Srbi, Hrvati jer se Ustav zasniva na tri konstitutivna naroda. Ako toga nema, nema Ustava, propada država. Evo, i ja ću sada reći država. U tom kontekstu sam rekao. Ma znam ja ko je pravni sljedbenik, kako je to nastalo kao i Vi, gospodine Bećiroviću, samo se radi o odrednici naprijed. Nema republika, nema ništa, zove se BiH, sastavljena iz dva entiteta.

BERIZ BELKIĆ:

Hvala lijepo.

Molim vas za pažnju. Ja nemam više prijavljenih, zaključujem raspravu o tački 3., dakle Prijedlog amandmana I. na Ustav BiH (prvo čitanje).

Idemo na tačku 4.

Ad. 4. Izjašnjanje o Prijedlogu zakona o dopuni Zakona o carinskoj tarifi u BiH (drugo čitanje)

BERIZ BELKIĆ:

Naravno, radi se o drugom čitanju i radi se o izjašnjanju koje ćemo imati nakon rasprave. Samo nekoliko informacija. Dakle, mi smo odgodili izjašnjanje u nadi da će u međuvremenu, dakle i ostavili ste Kolegiju da Kolegij ovo uvrsti na dnevni red, ... biti neki napredak u smislu konsultacija, u smislu poduzimanja nekih aktivnosti itd. Neke aktivnosti su se

desile, ali one nisu rezultirale nekim bitnim promjenama. Dakle, mi imamo potpuno isto stanje, na neki način, izuzev što smo dobili, nadam se da ste to dobili svi, Mišljenje resornog ministarstva o amandmanima koji su bili predmet rasprave i na Komisiji i rasprave koju smo mi imali ovdje. Dakle, dajući ove informacije, ja praktično ne otvaram raspravu, jer mi smo raspravu završili, ali smo odgodili izjašnjavanje. Dakle, o ovom ćemo se izjašnjavati kada se budemo izjašnjavali o svim ostalim tačkama dnevnog reda.

Tačka 5.

Ad. 5. Prijedlog zakona o maloljetnim počiniocima krivičnih djela i krivičnopravnoj zaštiti djece i maloljetnika (drugo čitanje)

BERIZ BELKIĆ:

Prijedlog zakona smo na 39. sjednici usvojili u prvom čitanju. Zadužili smo Ustavnopravnu komisiju, odnosno Ustavnopravna komisija je održala javnu raspravu o Prijedlogu zakona. Komisija je dostavila Izvještaj o Prijedlogu zakona sa usvojenim amandmanima. Kao što ste vidjeli, usvojana su čak 83 amandmana. Komisija je uz Izvještaj dostavila, što je dobro, i prečišćeni tekst Prijedloga zakona, dakle sa ugrađenim amandmanima usvojenim na Komisiji, što je, kažem ponovno, dobra praksa i olakšava rad ovdje. U plenarnoj fazi nismo dobili amandmane.

Otvaram raspravu u drugom čitanju. Evo, vidim da se predsjednik naše komisije javio, Šefik Džaferović. Vjerovatno ima potrebu za neke uvodne napomene, odnosno dodatne napomene.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Hvala vam, gospodine predsjedavajući.

Ne želeći ponavljati ono što ste Vi do sada govorili, to zaista jeste bilo tako, tako piše u našem izvještaju, Vi ste to sebi napisali u podsjetnik za ovu sjednicu – zašto je zapravo došlo, zašto smo došli u situaciju da imamo 133 amandmana, ustvari?

Došli smo zbog toga što, kada je rađen prvobitni tekst zakona, postojala je jedna ekspertska grupa koja je trebala da to uradi i nisu svi eksperti učestvovali u finaliziranju konačne verzije i ono šta je uradila Ustavnopravna komisija je zahtijevala da se kompletna grupa sastane zajedno sa Ministarstvom pravde i oni su to stvarno uradili. I ovi amandmani koje je uložila i usvojila jednoglasno Ustavnopravna komisija su rezultat saglasnosti zapravo kompletne grupe eksperata, zatim Ministarstva pravde i Ustavnopravne komisije, jer mi smo jednoglasno o ovoj stvari odlučili.

Mislim da danas imamo jedan poboljšani tekst, bitno poboljšani tekst u odnosu na onaj prvobitni tekst i odlučili smo se da se ljudi ne pate, da pred sobom imaju i prečišćen tekst ovog zakona, da znaju za šta danas zapravo glasaju.

Toliko, hvala vam, ništa više.

BERIZ BELKIĆ:

Zahvaljujem se predsjedniku Ustavnopravne komisije.
Ja nemam prijavljenih. Dakle, zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku 6.

Ad. 6. Prijedlog zakona o besplatnoj pravnoj pomoći (drugo čitanje)

BERIZ BELKIĆ:

Na 45. sjednici smo ga usvojili u prvom čitanju. Ustavnopravna komisija je Izvještaj dostavila 27. februara. Komisija je Prijedlog zakona prihvatila u predloženom tekstu.

Otvaram raspravu u drugom čitanju. Nemam prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku 7.

Ad. 7. Prijedlog zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima (drugo čitanje)

BERIZ BELKIĆ:

I ovaj smo zakon usvojili na 45. sjednici u prvom čitanju. Izvještaj smo dobili 27. februara. Nije bilo amandmana u komisijskoj fazi.

Otvaram raspravu u drugom čitanju. Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Idemo na tačku 8.

Ad. 8. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave BiH (drugo čitanje)

BERIZ BELKIĆ:

Zakon smo usvojili na 45. sjednici u prvom čitanju. Ustavnopravna komisija je Izvještaj dostavila 27. februara. Nije bilo amandmana i Ustavnopravna komisija je prihvatila zakon u predloženom tekstu, kakav imamo danas ovdje.

Otvaram raspravu u drugom čitanju. Nemam prijavljenih. Zaključujem raspravu. Dakle, nije zabranjeno diskutovati, sigurno, ali evo idemo, pošto se ljudi ne javljaju.

Tačka 9.

Ad. 9. Prijedlog zakona o zrakoplovstvu BiH (drugo čitanje)

BERIZ BELKIĆ:

Prijedlog ovog zakona smo usvojili u prvom čitanju na 41. sjednici. Na 45. sjednici Dom je usvojio zahtjev nadležne komisije za produženje roka za dostavljanje izvještaja. 25. februara smo dobili Izvještaj o prijedlogu ovog zakona. Komisija je usvojila 27 amandmana. U plenarnoj fazi nije bilo amandmana.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona o zrakoplovstvu u drugom čitanje. Nemam prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Idemo na tačku 10.

Ad. 10. Prijedlog zakona o Agenciji za pružanje usluga u zračnoj plovidbi BiH (drugo čitanje)

BERIZ BELKIĆ:

Također smo ovaj zakon na 41. sjednici usvojili. Također smo na 45. produžili rok na zahtjev nadležne komisije. Izvještaj smo također dobili 25. februara. Na ovaj zakon je usvojeno u komisijskoj fazi sedam amandmana. U plenarnoj fazi nemamo amandmana.

Otvaram raspravu u drugom čitanju. Nemam prijavljenih. Zaključujem raspravu o Prijedlogu zakona o Agenciji za pružanje usluga u zračnoj plovidbi u drugom čitanju.

Idemo na tačku 11.

Ad. 11. Zahtjev poslanika Sefera Halilovića za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH po hitnom postupku, u skladu sa članom 127. Poslovnika

BERIZ BELKIĆ:

Ovdje se radi o Zahtjevu za hitnu proceduru.

Otvaram raspravu o Zahtjevu za proceduru. Ima li prijavljenih? Nema. Zaključujem raspravu o tački 11.

Idemo na tačku 12.

Ad. 12. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje saglasnosti o Prijedlogu zakona o prijevozu opasnih materija (prvo čitanje)

BERIZ BELKIĆ:

Kako ovaj zakon nije dobio entitetsku većinu na 46. sjednici, proveli smo proceduru usaglašavanja. Izvještaj ste dobili. Odlučivat ćemo u drugom krugu glasanja, dakle nije postignuta saglasnost.

Također tačka 13. O ovome praktično nema rasprave, izjašnjavat ćemo se, ja vam dajem samo informacije.

Tačka 13.

Ad. 13. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje saglasnosti o Mišljenju Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost o Prijedlogu zakona o graničnoj kontroli (prvo čitanje)

BERIZ BELKIĆ:

Mišljenje na prošloj sjednici nije dobilo entitetsku većinu. Proveli smo proceduru usaglašavanja, nismo postigli saglasnost. Također ćemo glasati u drugom krugu o Mišljenju.

Idemo na tačku 14.

Ad. 14. Prijedlog državne strategije za nadzor nad opojnim drogama, sprečavanje i suzbijanje zloupotrebe opojnih droga u BiH – predlagač: Vijeće ministra

BERIZ BELKIĆ:

Ministarstvo civilnih poslova je 9. februara ove godine dostavilo prijedlog ove strategije radi usvajanja. Prijedlog strategije je usvojilo Vijeće ministara na 69. sjednici, održanoj 12. decembra. Strategiju je razmatrala Ustavnopravna komisija i 27. februara nam je dostavila Mišljenje o ovom dokumentu. Komisija, kao što ste i vidjeli, jednoglasno je prihvatila Prijedlog državne strategije i predlaže Domu da je usvoji.

Otvaram raspravu.
Azra Alajbegović. Izvolite.

AZRA ALAJBEGOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo, ja bih izrazila svoje zadovoljstvo što imamo danas na dnevnom redu Prijedlog državne strategije za nadzor nad opojnim drogama, sprečavanje i suzbijanje zloupotrebe opojnih droga u BiH.

Ono što bih na početku htjela da kažem da sam iščitala ovaj dokument u cjelini i zapravo sve što stoji u ovoj strategiji, u situaciji kada bi se u potpunosti multimodalno, multidisciplinarno

uspjelo realizirati, mi bismo poslije završetka svih tih zadataka mogli da odahnemo i da kažemo da smo problem upotrebe i zloupotrebe opojnih droga na neki način stavili pod kontrolu.

Ja se zapravo nadam da će se ova strategija zaista u svom najvećem procentu i obimu implementirati u svim njenim segmentima, od zdravstva, socijalnih potreba, obrazovanja, segmenta sigurnosti. Ali ono na što bih zapravo ... htjela da skrenem pažnju a to je da na samom početku u uvodnim napomenama imamo nekoliko činjenica na kojima, mislim, trebamo da se malo zaustavimo. Prva ta činjenica je da BiH ne posjeduje metodološki jedinstven sistem evidencije praćenja u oblasti zloupotrebe opojnih droga, što znači da zapravo nemamo jedinstveni registar uživaoca opojnih droga, odnosno narkomana na nivou BiH. Znači nemamo jedinstvenu bazu podataka, tako da se zapravo sada postavlja pitanje kako ćemo u punom kapacitetu implementirati ovako ambiciozne i ovako dobro postavljene ciljeve iz strategije pred sve segmente društva, ako nemamo evidenciju.

Ja zapravo, u isto vrijeme,

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas da se malo slušamo, molim vas.

AZRA ALAJBEGOVIĆ:

još jedanput podvlačim činjenicu da na državnom nivou nemamo mogućnost vođenja takvog jednog jedinstvenog registra i da bi zapravo institucionaliziranje Zavoda za javno zdravstvo na nivou BiH, u punom kapacitetu, moglo da odgovori na jedan ovakav zahtjev, čime bi se stekli preduslovi da se u potpunosti implementiraju kvalitetni ciljevi, sa sigurno dugoročno dobrim rezultatima ovakve jedne strategije.

Ono što bih još htjela da kažem to je da su aktivnosti koje se provode po pitanju sprečavanja upotrebe i zloupotrebe opojnih sredstava trenutno okarakterizirane kao nedovoljne, sporadične, neusklađene, isključivo pozicionirane na lokalni nivo, tako da ne postoji sistemski pristup u rješavanju ovih problema, najprije u obrazovnom sistemu i u zdravstvenom sistemu. To je nešto što je sigurno bitno za reći i pogotovo ako se uzme u obzir činjenica da trenutno bar u Federaciji BiH, ja nemam potpuni uvid u to kako je to regulisano u RS-u, imamo zapravo institucionalno liječenje ovisnika samo u jednom kantonu. Planiraju se tzv. detoks centri u ostalim kantonima, a zapravo informacije su postojeće i prema njima imamo devet komuna za rehabilitaciju ovisnika, od čega je samo jedna, od tih komuna, zapravo u ingerenciji i institucionalizirana i zakonski uokvirena u segment zdravstva i segment socijalne politike, a to je Komuna u Kantonu Sarajevo.

Ja bih se sada još fokusirala na činjenicu da smo mi u Federaciji i RS-u donijeli Zakon o krivičnim djelima, pri čemu smo represivne mjere, odnosno kaznene mjere za ovaj segment, na neki način, preuzeli iz zemalja Zapadne Evrope i da su te kaznene mjere neusklađene u odnosu na naš socijalno-ekonomski trenutak i činjenicu da smo zemlja u tranziciji po pitanju opojnih droga, činjenicu da smo dugi niz godina imali određene probleme sa granicom i uspostavljanjem adekvatne granične kontrole, te onda imamo podatak da imamo zapravo 50% počinitelaca krivičnih djela koji su već jednom osuđivani za to djelo i koji se ponovo osuđuju.

Ono što bih još skrenula pažnju iz ove strategije, to je da nisam u potpunosti sigurna, ja se nadam da će implementacijom ove strategije Ministarstvo sigurnosti u potpunosti staviti pod kontrolu, prije svega, promet prekursorima opojnih droga, pošto su prekursori opojnih droga nešto što se vrlo lako uvozi po postojećoj zakonskoj legislativi, a onda se tokom industrijske obrade ti prekursori relativno još lakše prevode u opojne droge.

Ja zapravo u ovoj prevenciji mislim da je multimodalan i multidisciplinarni pristup apsolutno imperativ, pri čemu ne mogu da se ne otrgnem utisku da zapravo ova strategija i njena implementacija u mnogome će zavisiti zapravo od ekonomskog kapaciteta svih ovih institucija koje će biti uključene u njenu implementaciju, s jedne strane i, s druge strane, jedno potpuno umrežavanje zdravstvenog sistema, sistema socijalne zaštite, obrazovnog sistema i, prije svega, ovih sudova unutar BiH, jer zapravo ... samo u potpunosti uvezani mogu da implementiraju ovu strategiju koja bi, nadajmo se, na neki način, doprinijela smanjenju problema narkomanije i ovisnosti u našoj zemlji.

Hvala vam lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

.../nije uključen mikrofon/... sat vremena, jer je već pola poslanika Parlamenta na ručku, mi kvorum već nemamo. Ovo je stvarno krajnji bezobrazluk od ljudi.

/PAUZA/

BERIZ BELKIĆ:

Dakle, mi smo na tački 14. Svoju diskusiju je završila Azra Alajbegović. Sljedeći se prijavio Savo Erić kojeg trenutno nema, pa ćemo kada dođe, a sada je na redu Selim Bešliagić. Molim vas zauzmite svoja mjesta da nastavimo raditi.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege, prije svega želim da pozdravim što se danas na Parlamentu pojavio Prijedlog državne strategije za nadzor nad opojnim drogama, sprečavanje i suzbijanje zloupotrebe opojnih droga u BiH u periodu od 2009. do 2013. godine.

Mislim da je moja prethodnica kolegica Azra govorila o pozitivnim stvarima i ja se ne bih upuštao u neku bitniju analizu osim dvije stvari. Prvo, pošto je ovo strategija koja važi od 2009. godine, a u izvorima finansiranja, sem načelnog da se trebaju obezbijediti sredstva, nije nigdje predviđeno koliko je to sredstava i na koji način bi se ta sredstva trebala da obezbijede.

I drugo, jedno pitanje, koje mi se čini da bi trebalo se opisati u ovoj strategiji, ko će vršiti nadzor realizacije ove strategije od 2009. do 2013. godine.

Govorim iz jednog prostog razloga što ova strategija ovakva kakva jeste ona je dobra, ona je prihvatljiva, ali ako ne bude finansijskih sredstava i ako ne bude nadzorne institucije, da li je to ministarstvo, mislim da će se ovo razvodniti i da ćemo nakon prve godine ili druge godine

konstatovati da nemamo ono što smo predvidjeli ovom strategijom. Zato bih zamolio, ukoliko se može, kao prijedlog da se znači planiraju bar sredstva za 2009. godinu, a da se period od 2010. do 2013. godine da se u globalu planiraju sredstva i da se onda, ako treba, ide i na donatorske konferencije da bi se ta platforma mogla da realizuje.

Evo, to su neke načelne primjedbe koje bi možda dale kvalitet ovoj strategiji i uozbiljile izvršavanje ovih ciljeva koji su ovdje u ovoj strategiji predviđeni.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Gospodine Erić, samo jedan trenutak. Ovdje mi imamo ministra Novića kao i obično što se dešava, on je uvijek tu, tako da ćemo biti u prilici da neke stvari možda i na licu mjesta razjasnimo.

Dakle, gospodin Erić.

SAVO ERIĆ:

Gospodine predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege, cijenjeni ministre, cijenjeni gosti, ova strategija nam je jedna od važnijih stvari koje ćemo prepoznati u budućnosti. Dobro je napisana, fino je složena, samo postavlja se pitanje koliko ćemo uspjeti da je sprovedemo.

Ono na šta bih ja dao akcenat jeste sprečavanje i suzbijanje. Ako uzmemo analizu koliko imamo saobraćajnih nesreća, znači postavimo sebi pitanje zašto ova rečenica *velika dostupnost opojnih droga*. Znači, to je pitanje koje treba da postavimo i na njemu treba raditi. Ako smanjimo dostupnost opojnih droga i budemo učestvovali u sprečavanju, sigurno da sve ove stavke koje su nabrojali, znači od visokih rizika, dalje do bolnica, do nesreća koje će se dešavati u budućnosti, mi znamo da smo zemlja u tranziciji i da smo tek ušli u ove nove procese i da nemamo kritičnu masu ljudi koji su već u trećoj i četvrtoj fazi korištenja opojnih droga. Kad bude to, onda sigurno ćemo biti svi ugroženi, biće ugroženi i budžeti i bolje je sad odvojiti jedan dio sredstava, dati podsticaj za sprečavanje i suzbijanje. Samim tim ćemo smanjiti priču, možda će neko iza nas za dvije godine sigurno odvajati velika sredstva i predlagaće se veliki kapaciteti za zatvore i predlagaće se velika sredstva za bolnice.

Ja predlažem da te dvije stvari isključimo, da ovdje pokušamo dati podsticaj, a ministar i ... znači Republika Srpska i MUP-ovi i svi ostali trebali bi za sljedeći budžet da pripreme jedan dio sredstava, normalno, u kojem bi učestvovali i mi, baš, za ova pitanja. Samim tim ćemo dati podstreka da ova strategija zaživi.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Ja nemam više prijavljenih.

Dakle, gospodine ministre, imate li potrebu? Izvolite.

SREDOJE NOVIĆ:

Poštovani gospodine predsjedavajući, uvaženi poslanici, zadovoljstvo je da danas na ovom visokom domu raspravlja se o jednoj tako značajnoj materiji kao što je ova strategija o suzbijanju droge. Možda ni jedna druga strategija ne zaslužuje toliko pažnje koliko upravo ova, sa raznih aspekata. I samo zbog vaše informacije da kažem nekoliko rečenica, da je ova strategija rađena od gotovo najjemenitnijih stručnjaka u svim oblastima u BiH, od zdravstva, obrazovanja, socijalnih institucija do nevladinih organizacija, državnih ministarstava i svih agencija za provođenje zakona u BiH.

Mi cijenimo da je ovo po prvi put izuzetno značajno da se ovo pitanje riješi na jedan vrlo sistematičan i kvalitetan način. I ono što uvaženi poslanik Bešlić pita, tačno je to, šta je sa sredstvima. Naime, provođenje ove strategije ... ili implementacija njena podrazumijeva da svi entiteti i kantoni i drugi organi donose svoje strategije u oblasti suzbijanja droga, s obzirom da je to u nadležnosti organa na lokalnom, da kažem, nivou, entitetskom i nižem i da u skladu sa tim moraju i da predvide odgovarajuća sredstva za implementaciju ove strategije, a ta sredstva mislim da neće biti tako mala, već naprotiv da će to biti izuzetno velika sredstva. I mislim da je dobar prijedlog da se uz akt koji će biti upućen svim organima kaže da uz usvajanje ove strategije bi dobro bilo i da svi organi na koje se ona odnosi pokušaju pronaći promptno dodatna sredstva kako bi u 2009. godini ona mogla ući u punu implementaciju.

S druge strane, kada je riječ o realizaciji, samo da imamo u vidu da je na nivou BiH formirana komisija koja je državna, Savjet ministara je imenovao za praćenje uopšte i suzbijanje droge te izvještavanja sa međunarodnim institucijama. Ta komisija ima, u skladu sa Zakonom o suzbijanju droga, izuzetno velike nadležnosti. Sticajem okolnosti je ministar civilnih poslova na čelu te komisije i u toj komisiji je još nekoliko kolega ministara sa državnog nivoa kako bismo pokušali da ovo zlo što više svedemo na najmanju, da tako kažem, mjeru.

Mi smo upravo i juče imali jedan sastanak ove komisije na kojoj smo dogovarali određene mjere koje treba preduzeti i u svakom slučaju da je tu ključno pitanje upravo prevencija. Mislim da represivne mjere neće dati nikakve rezultate ni u jednoj zemlji, ukoliko preventivno svi nadležni organi u BiH, dakle od najnižih do najviših i obrnuto, ne budu maksimalno preduzimali upravo preventivne mjere. Dakle, evo, u sprovođenju ove strategije Komisija za suzbijanje opojnih droga kao i za implementaciju samog zakona ima izuzetno veliki značaj.

Evo toliko, hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Hvala ministru na dodatnim pojašnjenjima i odgovorima.

Molim poslanike, odnosno preporučujem poslanicima koji su kroz svoju diskusiju dali neke inicijative, neka razmišljanja naveli, naznačili, da to eventualno pretvore u zaključke, pa da imamo pismeno kad budemo glasali, da se to ne zaboravi.

Ja više prijavljenih nemam. Zaključujem raspravu o tački 14.

Prelazimo na tačku 15.

Ad. 15. Izvještaj o radu Državne regulatorne komisije za električnu energiju u 2008. godini – podnosilac: Državna regulatorna komisija za električnu energiju

BERIZ BELKIĆ:

Mi smo ga dobili 11. februara. Nadležna je bila Komisija za saobraćaj i komunikacije. Komisija je jučer imala sjednicu i dostavila je Mišljenje i, kao što ste mogli vidjeti, Izvještaj je jednoglasno prihvaćen i predlaže se Domu da ovaj izvještaj usvoji.

Ja želim pozdraviti i zahvaliti se na prisustvu članovima Komisije: Nikoli Pejiću, predsjedniku, Vladimiru Dokiću, članu, i Mirsadu Salkiću, članu. Naravno, ako imaju potrebu nekoliko uvodnih napomena da daju. Naravno, bez obaveze. Ako nema, hvala.

Otvaram raspravu. Izvolite, predsjednik Komisije, gospodin Dokić.

BRANKO DOKIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ja ne želim da komentarišem Izvještaj, hoću samo da kažem da je Komisija, razmatrajući ga na jučerašnjoj sjednici, konstatovala da se radi o primjernom izvještaju i u sadržajnom i u konceptualnom smislu i, evo, sa zadovoljstvom hoću da konstatujem ... da su ovakvi izvještaji primjeri kakve treba slijediti.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Ja moram reći, gospodine Dokiću, da dijelim Vaše mišljenje ali evo imam ovdje prijavljeno: Drago Kalabić replika. Ne znam, Drago, jesi li imao ili je greška? Dobro.

Više prijavljenih nema. Zaključujem raspravu o ovoj tački dnenog reda. Zahvaljujem se članovima ove komisije na prisustvu.

Prelazimo na tačku 16.

Ad. 16. Informacija o hapšenju Vjekoslava Vukovića i aktivnostima preduzetim nakon tog događaja

BERIZ BELKIĆ:

Da vas podsjetim. Na 44. sjednici Doma imali smo raspravu u vezi sa ovim slučajem i tad smo usvojili zaključke i, između ostalog, zadužili smo Vijeće ministara da nam dostavi aktuelnu, odnosno ažuriranu informaciju šta se dešavalo u međuvremenu. Ova informacija je nama dostavljena, i to preko Vijeća ministara, kako smo mi i zahtijevali, dakle sa 76. sjednice, održane 12. 2. ove godine. Nadam se da Informaciju imate.

Otvaram raspravu. Naravno, ministar je tu i uvijek je otvoreno. Ministrima je poznata praksa da uvijek imaju mogućnost i u uvodu i u toku rasprave. Dakle, očigledno da ministar cijeni da nema potrebe, evo otvaram raspravu.

Gospodin Lozančić.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedatelju.

Dame i gospodo zastupnici, članovi Vijeća ministara, uvaženi gosti, ja moram reći da bih volio da je predsjedatelj Vijeća ministara i o ovome podnio izvješće, jer smo mi zaključno zadužili Vijeće ministara, ne ministra Sadovića. Mi smo od Ministarstva sigurnosti već dobivali informacije na ovu temu. Ja sam očekivao da će u skladu sa zaključkom ovog doma, podsjećam: 'Obvezuje se Vijeće ministara da putem nadležnih ministarstava', pa je pobrojano, 'Ministarstvo sigurnosti, Ministarstvo pravde, Ministarstvo vanjskih poslova, prikupi sve relevantne informacije', naglašavam, 'sve relevantne informacije o uhićenju Vjekoslava Vukovića, pomoćnika ministra sigurnosti BiH, te da na narednoj sjednici Zastupničkog doma, a nakon ostvarenog kontakta s Vjekoslavom Vukovićem i nadležnim institucijama Republike Hrvatske, ovom domu dostavi cjelovitu informaciju i prijedlog našeg određenja spram ovog slučaja.'

Osim kratkih dopuna prve ad hoc informacije, koju smo dobili 21. 1. 2009. godine, ja u ovoj informaciji, koju smo opet dobili od ministra Sadovića 17. 2. ove godine, u kojoj se doduše kaže da je to u skladu sa zaključkom Vijeća ministara, ja zaključka Vijeća ministara ovdje nigdje ne vidim, pa ne znam kakav je zaključak Vijeća ministara, ne želim nagađati šta je Vijeće ministara zaključilo i je li uopće išta zaključilo osim da zaduži ponovo ministra Sadovića da nam ovdje ponavlja informacije koje nam je već dao. Ne bih volio i zato ću reći unaprijed da ministar Sadović se osjeća osobno prozvanim za bilo što što ću ja u narednom tijeku diskusije reći, jer nije mi namjera da prozivam bilo kog pojedinca u institucijama BiH, ali mi jeste namjera, i to odgovorno kažem ovdje, da prozivam Vijeće ministara, prije svega, kao vrlo odgovornu instituciju, da prozivam i Predsjedništvo BiH kao vrlo odgovornu instituciju, zbog njihovog odnosa spram ovog i sličnih slučajeva.

I, da ne bi bilo dilema, ja sam nakon što sam vidio ovu informaciju, koju smo dobili od ministra Sadovića, tražio privatno i informaciju od osobe koje se ovo najviše tiče, a tiče se gospodina Vjekoslava Vukovića koji je bio uhićen. Pita sam da čujem šta on može reći o svemu tome što se događalo vezano za njegov odlazak u Rijeku, šta je prethodilo njegovom odlasku u Rijeku do njegovog privođenja, dovođenja, saslušavanja, pritvaranja itd. pa do samog čina ponovnog dolaska u BiH. I ukoliko Vijeće ministara nije informirano, a iz ove informacije mi se čini da nije informirano, Vjekoslav Vuković se na svu sreću, evo, ne zahvaljujući institucijama ove zemlje nego samom sebi i, ne znam ni ja čemu više još, uspio vratiti u BiH. Trenutno boravi u svom mjestu boravišta, u Kiseljaku.

Da nije kao što jeste i da se nama nažalost stalno ne događaju neki vjekoslavi vukovići, možda bismo mi ovo mogli sad ponovo politizirati na različite načine. Moja namjera nije da ovo politiziram. Moja namjera je da uistinu pokušamo konačno biti vjerodostojni.

Iz Informacije koju mi imamo od Ministarstva sigurnosti ili iz informacija koje imamo iz Ministarstva sigurnosti, mi možemo zaključiti da je ministar nama susjedne države, prvo u

telefonskom razgovoru, svog uvaženog kolegu obavijestio da je zadržao njegovog pomoćnika ministra do daljnjeg radi određenih sumnji da je pomoćnik uvaženog kolege iz BiH u susjednoj državi osumnjičen da je izvršio neko kazneno djelo. Nakon toga iz Informacije vidimo da je uvaženi kolega našeg ministra Sadovića sutradan i faxom poslao nekakvu obavijest našem ministru sigurnosti, pa ga isto tako obavijestio da je njegov pomoćnik ministra do daljnjeg zadržan u Republici Hrvatskoj. Nakon toga imamo informaciju da je Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske podnijelo kaznenu prijavu protiv Vjekoslava Vukovića, da je prema njemu provodilo posebne istražne radnje i da je utvrdilo da postoji osnovana sumnja da je Vjekoslav Vuković, po zakonu Republike Hrvatske, počinio kazneno djelo iz članka – ako se dobro sad sjećam da ne tražim, nebitno je uopće više članak – čini mi se 334. Nakon toga imamo opet seriju informacija da je Ministarstvo pravde ... obaviješteno isto tako od Ministarstva Republike Hrvatske o određenim detaljima i td.

Ima jedna činjenica iz svih tih informacija koja se provlači kroz njih, mada znači da ih nisam jedini ja primijetio. U svim informacijama se kaže, koliko su one točne, to je stvar sudskog postupka, ali se kaže da je Vjekoslav Vuković osumnjičen da je počinio kazneno djelo na teritoriju BiH. Naglašavam, osumnjičen je da je kazneno djelo počinio na teritoriju BiH gdje je navodno nekim NN licima, uz posredovanje drugih NN lica, našao neko NN oružje koje mu je za NN sumu nepoznato itd. i tako sve NN, sve nepoznato, omogućio da nabavi ovdje, ali ovdje u BiH, i da je kao to oružje trebalo poslužiti kao sredstvo za izvršenje kaznenog djela u nama susjednoj Republici Hrvatskoj. I naizgled, ništa čudno. Ali se ja onda čudim, kad mi to tako sve zdravo za gotovo prihvaćamo, šta se mi iščuđavamo nekim potjernicama koje se i ovih dana spominju. I to je nama susjedna država, koja ima svoje institucije i koja u svojim institucijama provodi postupke u skladu sa svojim zakonima, bez obzira što naše građane sumnjiči za navodno počinjena kaznena djela ali na teritoriju BiH. Opet, u tome je samo sličnost, neću dalje zamarati. Znači, nama se to ponavlja i mi sad u jednom slučaju ćemo vjerovatno reći kako to je neprimjereno, kako to nema smisla, kako je to urušavanje dobrosusjedskih odnosa, kako je miješanje u unutarnje stvari i sad sve ono što ostalo se može još reći.

U drugom slučaju, mi znači u slučaju kada se radi i o našem državljaninu, što je očigledno nebitno, jer on ima jedan smrtni grijeh, on ima dvostruko državljanstvo i to je problem. On je podoban za odstrel i ovde i tamo. Možemo tako sada promatrati to, jer ima dvostruko državljanstvo i to je grijeh, iako zakonom ove države to nije zabranjeno. Ali mi u svom tumačenju, možda i neki od ovih koji su na ovim potjernicama koje se najavljuju, možda također imaju dvostruka državljanstva – nemojmo prejudicirati stvari. Čut ćemo, evo ja sam čuo iz medija, doduše, da je uvaženi ministar vanjskih poslova tražio informaciju oko tih, pa ćemo vjerovatno i mi čuti je li to istina ili nije istina itd.

Međutim, ovdje postoji nešto što mene zabrinjava. Da mi bespogovorno vjerujemo u bilo kakvu i bilo čiju informaciju koju dobijemo iz druge države onako, ali onda kad procijeni neko od nas pojedinačno da to tako treba i da smo spremni poduzimati sve potrebne radnje ovdje kako bismo, temeljem tih informacija, sankcionirali nekog od nas ovdje, u ovom slučaju pomoćnika ministra. Ne znam je li to uredu. Naglašavam, iz svih informacija se kaže da je inkriminirana radnja, za koju je pomoćnik ministra Vjekoslav Vuković osumnjičen, urađena u BiH. I sad, kad sam ja koncipirao ovaj prijedlog zaključka, ja sam imao na umu to. I ja sam zato tražio, računajući da imamo kompetentne ljude u ova tri vrlo važna državna ministarstva, sve relevantne informacije. Da sam ja bio u nekoj od ovih institucija, ja bih se zadržao nad činjenicom da se

kaže ovdje da je građanin BiH ovdje negdje možda blizu ove zgrade, možda negdje dalje od ove zgrade ali na teritoriju ove države, navodno, izvršio kazneno djelo, pa bih preko bezbroj agencija sigurnosnih, što entitetskih, što kantonalnih, što državnih, pokušao doći do kakvih-takvih vlastitih informacija o stanju na vlastitom teritoriju, jer radnje koje se pominju mogu imati određenih elemenata i prizvuka terorizma ili nečeg sličnog. Spominju se eksplozivne naprave, spominju se oružja visokog kalibra, jer se samo kalibar spominje, ja ne znam kakvo je oružje ali kalibar se spominje, interesantno. Puno toga je meni interesantno, zato ja ovako i javno i otvoreno hoću da govorim o tome. I puno mi je u svemu ovome sumnjivo, da budem iskren. I zato hoću ovako da govorim, jer ako mi nastavimo ovako, nemojmo se ničemu čuditi.

Mi smo, odnosno naše institucije su Vjekoslava Vukovića odmah preventivno suspendirale. Znači, da se zaštite od njegovih mogućih štetnih uticaja zato što je on bio u zatvoru. Ja znam da je to zakonska odredba kad se protiv nekog odredi pritvor. Možemo sad doduše vidjeti da li korespondiraju datumi preventivne suspenzije i pritvora, ali nebitno je i to u svemu ovome. Ali, nakon što je, vrlo interesantno, Vjekoslav Vuković unatoč argumentaciji zbog koje je određen mu pritvor pušten na slobodu, neko će reći uz veliku jamčevinu, neko će reći uz malu, neko ovako, neko onako, ali ako je uistinu kriv za ono zašto ga se sumnjiči, a to je, ako je to točno, ako je to istina, onda bi bilo korektno da on odgovara ovdje, jer je to zašto ga se sumnjiči navodno počinio ovdje. Pa da vidimo, i prema našem zakonodavstvu, kakve su sankcije propisane. Pa suspenzija je jedna disciplinska mjera u kojoj sad u ovom trenutku naizgled Vjekoslav Vuković uopće nije oštećen. Jer on, po osnovu ovog Zakona o državnoj službi, ako sam ga ja dobro iščitao, ima pravo na punu plaću za vrijeme privremene preventivne suspenzije. Jedino su oštećene institucije ove zemlje jer on ne radi, a prima plaću. Po mom sudu, gledajući sve ovo, preventivno suspendiran neutemeljeno, neargumentirano, neodgovorno, jer ukoliko mi već nećemo ili ne znamo, ja ne želim sad reći šta je ali jedno od to dvoje sigurno jeste, da utvrđujemo šta se kod nas ovdje događa, je li naš pomoćnik ministra koji je slučajno pomoćnik za suzbijanje terorizma umiješan ovdje u trgovinu, ovdje u Sarajevu ili negdje u okolici, u trgovinu naoružanja i opasnih sredstava, pa nećemo da ovdje provedemo istragu, sigurnosnu istragu. Ne mislim na istragu disciplinskih povjerenstava u okviru Agencije za državnu službu, nisu oni kompetentni za to. Oni će provjetiti tamo, utvrdit će je li Vjekoslav Vuković prekršio nekakav pravilnik o disciplinskom postupku i završiti posao. Znači oni nisu, ali mi imamo agencije koje mogu to. Zašto mi to nismo provjerili za ovo vrijeme? Zašto nismo pokušali provjeriti? Pa reći, uz sve informacije koje imamo iz Republike Hrvatske, i naše odgovarajuće službe su kroz svoj operativan rad utvrdile da ima elemenata osnovane sumnje i zašto to mi, kao i sve normalne države, ne bismo tražili da svog državljanina sankcioniramo, gonimo pred sudovima i tužiteljstvima ove zemlje. Nažalost, svi su se oglasili nezainteresirani, interesantno.

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas malo pažnje, molim vas strpljenja malo.

NIKO LOZANČIĆ:

Znači, ovdje je čitav niz pitanja bez odgovora. Jedino što u ovom trenutku znamo da je Vjekoslavu Vukoviću nanesena šteta, da jednog perspektivnog, da tako kažem, dužnosnika, službenika Ministarstva sigurnosti državne razine, predsjednika jednog vrlo bitnog povjerenstva, koji je ovaj parlament potvrđivao, čije izvještaje razmatrao i davao potporu tome, koji je član i međunarodnih tijela gdje predstavlja BiH u institucijama koje se bore protiv terorizma,

interesantno je za jednog takvog čovjeka, ovako, ja ću reći prema ovim papirima koje smo dobili, a pogotovo temeljem razgovora sa gospodinom Vukovićem, olako prihvaćamo da kome god naumpadne i kad god naumpadne može bilo ko iz ove zemlje ovako ili na ovakav način etiketirati i eliminirati ga iz svih mogućih procesa, ma koliko oni bili bitni za ovu zemlju i ma koliko oni značili građanima ove zemlje.

Ono što najmanje u ovom trenutku možemo uraditi, volio bih da to možemo uraditi na osnovu činjenica koje su naši organi vezano za radnje koje se stavljaju na teret Vjekoslavu Vukoviću uradili ali, nažalost, pošto ne postoji očigledno ni želja da se to uradi, ja jedino mogu ovdje predložiti

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas, halo, molim vas malo.

NIKO LOZANČIĆ:

zaključak da Zastupnički dom od ministra sigurnosti traži da se Vjekoslavu Vukoviću skine suspenzija i da se vrati na poslove i zadatke koje je obnašao prije ove suspenzije, a nakon što se ovaj postupak okonča pred sudovima nama susjedne države. Pa evo, čekat ćemo svi šta će biti tamo. Prema informacijama, ne želim vas opterećivati, Bog dragi zna kako će se to okončati i kad će se okončati, da nakon toga svi mi skupa i onaj ko bude u Ministarstvu sigurnosti, kad se to okonča, poduzima odgovarajuće mjere, ako već ne želimo pred institucijama ove zemlje utvrđivati ono što se događa u ovoj zemlji. Znači, najmanje što možemo učiniti jeste da čovjek, pomoćnik ministra, državni službenik, visokopozicionirani na mnogim dužnostima, do sada bez i jedne mrlje u obnašanju poslova, bude adekvatno vraćen na poslove i da mu se na taj način pokuša makar sa jednim minimumom zaštititi njegovo i ljudsko i profesionalno dostojanstvo, a neka sudovi rade svoj posao. Kad neće naši, neka rade sudovi susjednih država.

Hvala lijepa.

BERIZ BELKIĆ:

Ja imam, ako sam dobro, Šemsudin Mehmedović, replika.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, moja replika se odnosi na prethodno izlaganje gospodina Lozančića, naročito u prvom dijelu njegovog izlaganja. Eto, ministar sigurnosti je dostavio Informaciju, ona je kakva je takva je. Znači, čisto su poredane činjenice. Ali, znači, imamo o čemu raspravljati, jer imamo Informaciju od ministra sigurnosti.

Gledajući čisto formalno nadležnost Ministarstava u pogledu ovog slučaja, mislim ...

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas, gospodine Bahtiću, sjedite, dajte da se slušamo.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

... da su veće nadležnosti Ministarstva vanjskih poslova i Ministarstva pravde u pogledu pravne i svake druge ljudske zaštite gospodina Vukovića kada je u pitanju ovaj slučaj, a Ministarstva sigurnosti samo u onom dijelu zbog toga što je gospodin Vuković bio pomoćnik ministra sigurnosti. S te strane smatram da ove ocjene ne stoje.

Naravno, da sam i ja danas očekivao informaciju o ovom slučaju od Vijeća ministara koja je kakva je takva je, ali da bude informacija Vijeća ministara. Međutim, nema je, niti ima od nadležnih ministarstava drugih, osim Ministarstva sigurnosti. Naravno, nemam ambiciju da budem bilo čiji advokat ali čisto radi istine.

Ali, ... evo kad sam već se javio, da kažem dvije-tri rečenice. Ono što zabrinjava mene kao zastupnika u ovom domu to je nebriga države o svojim građanima. Desio se nama slučaj Ilije Jurišića, pa je čovjek godinu i po, evo skoro dvije godine, u pritvoru, u pritvoru ili zatvoru, nazovite kako hoćete, ali je lišen slobode. Nije ni u matičnoj zemlji, u BiH, a kamoli sa svojom porodicom. Pa se desio slučaj Vuković. Pa će se desiti vjerovatno još nekih 18 slučajeva hapšenja građana BiH nakon eventualne potjernice Interpola. Gdje je tome kraj? Ša ovo Vijeće ministara i ova država čini da zaštiti svoje građane? Ili ona štiti neke druge građane, a ne građane BiH, i to je ono što zabrinjava kakva je tendencija uopće u pogledu zaštite građana BiH.

I ne bih se složio s prijedlogom zaključka, jer ne možemo mi donositi zaključak koji je suprotan zakonu. Prema tome, ja smatram da takav zaključak ne bi trebalo ni predlagati, a kamoli podržati.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Lozančić.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi kolega Mehmedoviću, ne znam u čemu ste Vi prepoznali da sam ja nešto posebno se obraćao na ministra sigurnosti. Ja sam namjerno, pošto sam očekivao da će biti određenih, koji će imati potrebu da brane ministra od mene. Nema potrebe. Evo ih trojica ovdje, moji, naši ministri u Vijeću ministara. Ja sam vrlo jasno rekao na početku. Da ste branili gospodina predsjedatelja Vijeća ministara, ja bih vas razumio jer sam njega napao, ako hoćete već tako, zato što on nije ovdje da nam kaže zašto nije Vijeće ministara dostavilo to. Nisam ja napadao ministra sigurnosti, ali sam kroz iznošenje činjenica, možda se Vama tako dogodilo. Ako je inkriminirana radnja za koju se sumnjiči Vjekoslav Vuković učinjena u BiH, nemojte mi reći da Ministarstvo sigurnosti preko odgovarajućih službi, pa i koordinirajućih, nema i pravo i dužnost da provjeri jesu li te stvari istinite. Znači, ne želim nikoga amnestirati zašto nešto nije učinio. Ali ključno je da je navodno kazneno djelo počinjeno u BiH, a da se naš državni službenik, pomoćnik ministra želi suditi u susjednoj državi.

BERIZ BELKIĆ:

Ministar Sadović.

TARIK SADOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo,

Vi znate i prvi put kada ste zatražili ovu informaciju da ste je imali u roku od 12 sati, a ne 24 sata. Dakle, potrudili smo se i dali vam relevantne podatke, i za to je bio potreban ogroman napor. Naravno, po zaključku ove Parlamentarne skupštine mi smo nastavili prikupljati relevantne informacije, one koje su nam bile dostupne, iz međunarodnih kontakata. Mi smo bili, i ako se sjećate, kritizirani kako država ne brine. Evo, iz Informacije vidite da je država tri puta poslala savjetnika u Konzulat u Hrvatskoj da obiđe i da se ambasador lično angažirao u ovome slučaju. Također, Ministarstvo pravde ... mislim na nivou ministara da su kontaktirali i da su razmjenjivali relevantne informacije. Ja naravno ne mogu da budem al pari sa gospodinom Lozančićem koji je pravnik i tačno je, u ovoj informaciji stoji, da je gospodin Vuković navodno posredovao u nabavi eksplozivne naprave i tog naoružanja na području grada Sarajeva. Ali istovremeno mjesto gdje je krivično djelo trebalo da se izvrši – to je pokušaj atentata, ubistva itd. – je u Rijeci, u Republici Hrvatskoj. I to je također relevantna činjenica koja se u pravnom smislu, barem prema mome skromnom znanju, može povezati.

S druge strane, relevantna činjenica jeste da je gospodin Vuković dvojni državljanin, Republike Hrvatske i BiH, da je tamo u Rijeci imao prijavljeno prebivalište. Vjerovatno ... su protiv gospodina Vjekoslava Vukovića primjenjivane posebne istražne radnje od nadležnih organa Republike Hrvatske. Ja pretpostavljam da je to tako i iz određenih kontakata sa njegovim advokatima itd. da se, sa velikim stepenom vjerovatnoće, zaključiti da je to tako. Ono što je, u neku ruku, malo nelogično, pazite, mi smo podržali ... po službenoj dužnosti radnje koje smo morali poduzeti. Dakle, donijeli smo rješenje o preventivnoj suspenziji. Šta je trebalo? Da ostavimo čovjeka na poslu, da pored tako teških optužbi, on je trećeokrivljeni u tom postupku, da se pravimo kao da se ništa nije desilo. Dakle, s druge strane, to bi izazvalo pravu lavinu negodovanja i to i vi znate kao što to i ja znam. Dakle, gospodin Vuković je trenutno u svojoj kući, on čeka ishod toga suđenja. Produžena mu je suspenzija zbog ozbiljnih razloga u izvršenje krivičnog djela. Molim vas lijepo, ako je, ako je on trećeokrivljeni u tom postupku, onda su to ozbiljni razlozi, po mom skromnom sudu.

I evo, ne bih volio da ova priča pređe na teren neke politizacije. Ja mislim, Informaciju je usvojilo Vijeće ministara. ... Ja ne znam da li je u toj formi dostavljena, ali ništa nije promijenjeno, dakle mi smo je na vrijeme dostavili Parlamentu. Usvojena je od strane Vijeća ministara. Naravno, određene stvari se dešavaju i ja sad ne mogu da kažem u kojem smjeru će se ta stvar dalje dešavati. Istovremeno, nemojte zanemarivati činjenice i da je gospodin Vuković kada je navodno otišao u Republiku Hrvatsku da je uzeo službeno auto, da se nikome od pretpostavljenih nije javio, da je prešao u drugu državu itd. To su sve djelići u mozaiku ove slike. Ja ne prejudiciram ništa, eto nek sud odluči itd. Evo, ja vas također obavještavam, u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka, u skladu sa članom 57., ako se protiv neke osobe koja ima pristup tajnim podacima vodi krivični postupak, toj osobi mora biti, bar privremeno, onemogućeno da pristupa tajnim podacima. Dakle, o tome se donosi odgovarajuće rješenje itd. Dakle, pazite, ne možete s jedne strane biti pomoćnik ministra, vršiti tu funkciju, a da vam bude zapriječeno, onemogućeno da pristupate određenoj vrsti podataka koji ... vam onemogućavaju da vršite redovno svoje poslove i zadatke.

Evo, ne znam, mislim, bilo je još par stvari od kolege Lozančića. Ovo što je rekao gospodin Mehmedović, ovo je zaista istina. Pazite, onog trenutka kad policija završi svoj posao, onda ovo postaje, kad je stvar došla do suda, ovo je stvar međunarodne pravne saradnje i pomoći. Dakle, Ministarstvo pravde. Ja naravno ne prebacujem odgovornost. Mi smo se dakle redovno konsultirali i dobili određene informacije od Ministarstva pravde. Vijeće ministara reklo: *Vi ste počeli s ovom informacijom, vi završite*. I naravno da smo konsultirali i Ministarstvo vanjskih poslova redovno i da se dio tih informacija u ovoj našoj informaciji nalazi. A dakle, dobivene su od strane naših diplomatsko-konzularnih predstavništava.

Evo, ja sam imao potrebu da ovo kažem i, evo, stojim na raspolaganju i za druga pitanja. Nema ovdje nikakvih ličnih odnosa. Ovo su jednostavno činjenice koje smo vam ... naveli.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Milorad Živković. Je li replika isto?

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ovo je višestruka replika. Naime, mislim da nije uredu stalno prozivati predsjedavajućeg Savjeta ministara, jer imali smo situaciju na prošloj sjednici kada smo imali i ovdje diskusiju između pomoćnika i između predsjedavajućeg. Mislim da je dobro ako se neko drži jednog sektora da predsjedavajući Savjeta ministara zaduži te ljude da obrade ovu temu kao što je u ovome slučaju. Mada mislim da kada je pitanje izmjene Ustava, osim što je ministar pravde ovdje bio, bilo bi potrebno da ima i predsjedavajući Savjeta ministara.

Ali ovdje u ovom konkretnom slučaju replika uvaženom pomoćniku u Savjetu ministara, odnosno ministru Sadoviću. Gospodine Sadoviću, ovo je dobronamjerna sugestija, molim Vas da izađete iz tog poslaničkog klišeja. Vi ste ovdje imali priliku, prije nego što se bilo ko od nas javio, da izađete kao ministar i obrazložite Informaciju. Nemate potrebe nakon što poslanici diskutuju da Vi nakon toga dajete replike ovdje za ovom govornicom. Imali smo priliku prije Vaše ove tačke dnevnog reda da vidimo kako ministar nastupa za ovom govornicom i kako treba da se ... jedan resor. Ja Vas dobronamjerno molim da prestanete da se svađate sa poslanicima i da počnete raditi svoj posao. Ovdje smo zbog toga, da svako zna da radi svoj posao kako treba. Ima dovoljno poslanika iz ovoga ovdje prvoga reda da kažu ono što misle u vezi sa ovom temom.

Istovremeno, nije ispoštovan zaključak koji smo usvojili ovdje na Domu. Nije ostvaren kontakt sa gospodinom Vjekoslavom Vukovićem. Da li je to odnos u tom ministarstvu da se ljudi ne mogu ni da čuju telefonom da kažu i ostvare kontakt u vezi toga. Kakav je naš odnos prema ovome vidimo i iz naslova ove tačke *Informacija o hapšenju Vjekoslava Vukovića*. Taj čovjek ima i svoju dužnost, koju mu niko nije uzeo ovdje, on je pomoćnik ministra sigurnosti BiH. To je naš odnos prema tački ovog dnevnog reda, da ne kažem kakav je odnos nadležnih institucija prema čovjeku, a najgori odnos je odnos ljudi koji su nadležni i njihovih koji rade zajedno s tim čovjekom ... u ovoj instituciji. O tome govorim, jer se ovdje vade na formalne razloge. Kaže da je upotrijebio službeno vozilo u privatne svrhe. Koliko je ljudi upotrijebilo vozilo u službene svrhe u zadnje dvije godine, i to nije bio problem, ovdje je sad izašao taj problem. Da se službenim pasošem izlazi iz BiH? Pa gospodo, ja imam jedan pasoš, imam jedan diplomatski pasoš. Sa kojim ću pasošem izlaziti izvan BiH? Ko ima još dva, tri, pasoša iz BiH da sa jednim

kaže idem sad u privatne svrhe, sa drugim kaže idem u službene svrhe itd. Možemo nabrojati ovih trivijalnih stvari da se nekome oduzme pravo na rad, koliko hoćete, ali suštinsku stvar, a pitanje je odnosa institucija, odnosa ljudi koji rade sa takvim ljudima i koji su njihove kolege, da se u početku odmah diskredituje takav čovjek, a ne pomogne se tom čovjeku. Ko zna kako će se to završiti, valja ponovo sa tim čovjekom raditi!?

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Sadik Ahmetović.

SADIK AHMETOVIĆ:

Ma, ne treba ovoliko histerije, gospodine Živkoviću, kad je u pitanju ministar Sadović i ja Vas ponekad i razumijem. Ali, više bih Vas razumio kad bi isto tako diskutirali kad je u pitanju hapšenje Ilije Jurišića ili, eventualno, ove istrage koje su pokrenute protiv bivših članova Predsjedništva BiH.

Dakle, u sva tri slučaja se radi o građanima BiH. I svakog čovjeka koji na bilo koji način od druge države (postupci drugih država) ne treba gledati je li pomoćnik ministra, član Predsjedništva. Moramo misliti o građanima BiH. Na takav način bi bilo dobro da ste imali pristup kad je u pitanju Ilija Jurišić da imate isti pristup kad je gospodin Vjekoslav Vuković u pitanju i, eventualno, ove istrage koje je pokrenulo Srbijsko tužilaštvo u vezi građana BiH u posljednjem periodu.

Hvala lijepa.

BERIZ BELKIĆ:

Evo, ... imamo replika Lozančić, pa imamo replika Živković. Da vas zamolim, ja ne vidim da se dešava, da su tolike razlike u odnosu na ovu stvar da proizvode, ali eto.

NIKO LOZANČIĆ:

Gospodine predsjedatelju, ja sam nastojao, uistinu možda nisam dovoljno pažljiv, ali uistinu sam nastojao da ne proizvedem bilo čiju, izazovem bilo čiju potrebu da replicira, jer sam nastojao jednim mirnim, staloženim, nadam se, i argumentiranim rječnikom podijeliti svoja uvjerenja o ovom slučaju sa svima vama i sa članovima Vijeća ministara. Međutim, očigledno, nisam uspio. A nisam ja puno toga rekao zašto imam informaciju, jer sam znao da bi to moglo prouzrokovati određene replike. I namjerno sam se čuvao toga. Znači, ja nisam, namjerno nisam htio o tome da ne bi replicirali, da ne bismo kroz to, ne znam ni ja kako, umanjivali ključni problem cjelokupnog ovog slučaja. Međutim, očigledno postoji potreba za tim, što kod ministra, što kod zastupnika. I sad ja ako pokušam i dalje ostati izvan toga, ispast će da je neko od njih u pravu, a svi se trude da budu u pravu. Očigledno ne možemo svi biti u pravu nikako, jer govorimo dijametralno suprotne stvari.

I sad ću, iako nisam imao namjeru, prvo uvjetno replicirati svom uvaženom kolegi Ahmetoviću. Znaite, mi se dovodimo ovdje u jednu šizofrenu situaciju u kojoj se ja sutra trebam smijati kad nekog Bošnjaka privede neko u Beograd pred ovaj Specijalni sud, u takvu se mi

situaciju dovodimo ovdje u ovom parlamentu, da kažem, e, da vidimo sada, ministre, šta misliš sad o ovome. Da jednostavno dođem ovdje pa da te upitam. Jel' sad misliš, jel' vjeruješ ti ovom posebnom sudu? Vjeruj kako si vjerovao i kod slučaja Vuković, to je poruka. Hoćeš to, ok, nema nikakvih problema. Ali ja mislim da to nije izgradnja ove države, niti njenih institucija, niti zaštita kredibiliteta svih nas od ovog parlamenta, preko našeg Vijeća ministara do onih državnih službenika koji rade skupa s nama na svim ovim poslovima. I, ako mi želimo zbog toga što ja osobno mogu misliti, imam pravo misliti, da neko od državnih službenika ne radi baš sve poslove na način koji bi se meni dopadali i da mi dođe ko kec na deset kad ga neko drugi makne, da je to uredu, ok, možemo i tako pričati.

Jasno je meni da nije Vjekoslav Vuković, e sad ću reći ono što nisam htio govoriti, problem zato što je pomoćnik ministra. Pa ne pita se ni njegov ministar, a kamoli on. Mislim, opet nemam namjeru vrijeđati ministra, jer nam ne valja sustav, pa se ne pita ministar, nije kriv ministar. Pa se ne pita ni njegov pomoćnik. Vjekoslav Vuković je problem kroz ovu komisiju što su mu je nametnuli da radi skupa sa drugima, jer druge nadležne institucije nisu radile ili su nakaradno radile, tu je on problem. Da se razumijemo, mislim, i svi mi gledamo iz različite perspektive na to, neko ovako, neko onako. Nekome je krivo kad uzme državljanstvo ta komisija nekome, nekome kad uzme nekom drugom, neko očekuje da će nekima trećima biti oduzimana državljanstva. Očigledno je da je ta komisija puno toga uradila što se mnogima ne dopada, ali ne iz istih razloga. Problem je što nisu isti razlozi, pa i to je sreća ove komisije. Inače, da su isti razlozi, davno bi ona bila smijenjena, ne bi ona radila, ne bi ona doživjela već ovoliko mandata da već podnosi nama izvještaje ovdje. Međutim, pošto se mnogima ne sviđa, iz različitih razloga, ona je čačkala i gdje očigledno nije smijela čačkati, da se i ovako izrazim. I nije, ali nije korektno da mi zbog toga nešto što je posve drugo.

I, gospodine ministre, gospodin Živković je jednim dijelom rekao: 'Ja sam danas razmišljao da zbog ovih Vaših opaski ovdje u ovoj informaciji podnesem jedno zastupničko pitanje, ali nije kasno, valjda će biti još sjednica.' ... Ono bi otprilike glasilo: Koliko mi u BiH, pa onda bih pitao u Ministarstvu sigurnosti sa svim njegovim agencijama, imamo službenih motornih vozila? I po kojim kriterijima se ona danas koriste, koliko se dnevno u satu svakom, tjedno, mjesečno, troši goriva za sva ta vozila? Po kojim kriterijima, po čijim putnim nalogima i na koji način se koriste ta službena vozila, jer sve to mi plaćamo kroz proračun ove zemlje? Vjerovatno ću to pitanje postaviti i Vama i drugim Vašim kolegama i svima nama ovdje, da malo vidimo, malo, nemojmo pravnu državu graditi na Vjekoslavu Vukoviću.

Znate, odakle Vjekoslav Vukoviću, Vašem pomoćniku, vozilo Granične policije? Dajte, dajte, pa evo, ... kao privatno, mislim, ljudi se dogovaraju tamo, neko nekom da, pa nije on službenik Granične policije, niti je službenik SIPA-e. Odakle Vašem pomoćniku na službenu upotrebu vozilo Granične policije ... zbog kojeg ga Vi sad sankcionirate? ... Ali znate, morate voditi računa, nismo mi uređena država, nažalost. Ja moram reći *nažalost* milion puta, milijardu puta, ali nemojmo tu neuređenost na onim tankim karikama koje koliko-toliko pokušavaju nešto svijetlo uraditi u ovoj zemlji, znate, jer puno je onih koji svakodnevno špansiraju vozilima ove države, Bog dragi zna po kojim ovlastima. Stvarno, puno i to košta. Ali onda ćemo mi na Vjekoslav Vukoviću – kad već ovi ga ne mogu držati više u pritvoru jer nema elemenata, kad ga ne mogu držati – e, sad ćemo ga mi sankcionirati zato što je vozio vozilo Granične policije. Malo kasno, pa vozi ga on već ne znam ni ja koliko. Trebali smo to na vrijeme reći, ne može to tako, pa nije to privatna svojina itd.

Da se nije nikom javio? Kad se Vaš pomoćnik ministra pojavio u ovoj zemlji, nadam se da ste i o tome informirani, da bi bio red, ja bih to uradio, pa bih pozvao ga da obavim s njim razgovor, pa bih tražio ja od njega izjavu. Ne bih ja čitao izjave koje mi je Karamarko poslao. Ja nisam to htio raditi, ja sam tražio izjavu Vjekoslava Vukovića, imam je ovdje na pet stranica. Ne znam što Vi to niste tražili?

BERIZ BELKIĆ:

Gospodine Lozančiću, vrijeme!

NIKO LOZANČIĆ:

Pazite, ali ja nisam imao namjeru na ovakav način raspravljati. Vi ste mogli, evo koji su pažljivo pratili moje izlaganje ovo prvo, uopće nisam imao namjeru ovako. Međutim, okreću je drugi ovako, ja ne mogu sad ostati šutiti i reći ok je to što vi okrećete tako. Znači, zašto niste uradili, zašto, kad ste pročitali da je kazneno djelo ovdje u Sarajevu rađeno? Kazneno djelo je trgovina nedopuštenim sredstvima, minsko-eksplozivnim sredstvima i kalibrima koji se spominju, ministre, u ovome. To je kazneno djelo po našem zakonodavstvu. Bez obzira zašto bi to negdje neko iskoristio. Zašto nismo provjerili je li ovdje urađeno ili nije urađeno? Uz sve naše službe, i entitetske, i kantonalne, i državne i sve ostale, nismo. Prema tome, kad hoćemo već argument, ima puno argumenata, ima puno pitanja ovdje koja nemaju odgovora, puno pitanja. Puno prije je Vaš uvaženi kolega Vas izvijestio nego što je sud donio neke odluke. Možda je znao šta sud, puno prije sam ja pročitao iz medija ovdje da je on zatvoren nego što je bio zatvoren i nešto tu sve. Ali da ste Vi ušli u detaljnu provjeru svega toga, došli biste do istih spoznaja kao i ja, ne bih Vam ja morao ovdje govoriti. Problem je u tome što to niste uradili. Ja Vas nisam mislio napadati i ne mislim, jer mislim nije problem samo u Vama, problem je puno širi. E, zbog toga, pošto je to sve tako, zbog toga sam ja, uvaženi kolega Mehmedoviću, predložio ovaj zaključak.

BERIZ BELKIĆ:

Vrijeme, vrijeme!

NIKO LOZANČIĆ:

Jasno je da u principijelno uređenim odnosima bi trebao svako raditi svoj posao, ali očigledno da ne radi, pa kad ga ne radi ondje gdje treba, neka ne radi ni na ovakav način. Evo, to je, jasno je meni to.

Međunarodno-pravna pomoć, suradnja? Vaš kolega koji Vas je zvao da Vam kaže da Vam je ... pomoćnika ministra. Koliko Vas uvažava? Razmislite, da Vi slučajno njemu javite takvu informaciju, kako bi se on ponašao prema Vama.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ:

Samo malo. Dakle, molim vas, imamo prijavljene za repliku: Živković, Novaković, Ahmetović, Sokolović. Evo, ministar, svaki čas, isto. Pa šta ćete pojašnjavati? Samo malo sačekajte i strpite se, čut ćete svi i onda se javite, pa ćemo vidjeti.

Dakle, da idemo redom. Molim vas, ove replike neka budu korektne, neka ne proizvode, otići ćemo s teme.

JOZO KRIŽANOVIĆ
/nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ:

Pa evo, javi se, gospodine Križanoviću, ja ću te registrirati. Umorio si se danas pravo. Samo izvolite, gospodine Živkoviću.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Replika je gospodinu Ahmetoviću. Naime, ja nisam ni o čemu drugom govorio osim odnosu Ministarstva unutar Ministarstva i odnosu između kolega koji zajedno rade. Ja smatram da je ovo pogrešan odnos u Ministarstvu, i odnos prema Ministarstvu sa temom o kojoj raspravljamo. Nijednom svojom rečenicom nisam dovodio u pitanje otvaranje procesa bilo u Hrvatskoj, bilo u Srbiji gdje ste Vi spominjali, jer da sam to otvarao onda bih Vas ja morao da pitam šta je s onim ljudima koji su okrivljeni pa osuđeni u Njemačkoj. Znam da ima, pitaću Ministarstvo pravde kako se odnose prema tim slučajevima, da li je revizija otvorena. Niko danas nije spomenuo predsjednika Skupštine Opštine Prnjavor, gospodina Žunića, otkud on u Sloveniji, gdje su građanska prava toga čovjeka. Znači, gospodine Ahmetoviću, ja se nisam bavio tim pitanjem koje ste Vi otvorili.

BERIZ BELKIĆ:

Momčilo Novaković, replika.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, uvaženi ministri, dragi kolegice i kolege, vidite, ja mislim da je gospodin zamjenik predsjedavajućeg, koji je izašao, vodio raspravu u sasvim pogrešnom pravcu. I mi na sasvim pogrešnim postavkama danas raspravljamo o ovom pitanju. Ljudi, nama je uhapšen pomoćnik ministra, dakle uhapšen nam je pomoćnik ministra, nije nam uhapšen Hrvat, nije nam uhapšen Srbin, nije nam uhapšen Bošnjak, uhapšen nam pomoćnik ministra. Ovdje je iznesena teška optužba prema ministru. Ja tražim od ministra da objasni da li je njegovo nepostupanje rezultat nacionalne pripadnosti pomoćnika ministra. Jer, pazite, zbog tog pitanja i nekih izjava se

BERIZ BELKIĆ:

Dajte, molim vas, ja bih vas stvarno zamolio da diskusiju vodimo na način koji neće proizvoditi ovdje atmosferu.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

... mjesecima pisalo po novinama. Dakle, to je teška optužba na koju treba da se kaže danas je li to tako ili nije tako. Da li, znači da treba i dalje svi da koriste službena auta u privatne svrhe da hodaju kuda hodaju, bez obaveze da bilo koga obavještavaju i ministri i pomoćnici ministara? I kupuju auta po 200 hiljada maraka da nikog ne obavještavaju! Je li to sistem koji treba da funkcioniše? Da li to znači?

BERIZ BELKIĆ:

Kome je replika, kome je replika, gospodine Novakoviću?

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Replika je predsjedavajućem, izvinuo sam se, jasno sam rekao na što repliciram. Hoću i ponavljam ovo, čovjeka nema tu zato sam i rekao da mi je neprijatno, jer ga nema na početku. Ali molim vas, ovdje mi imamo Informaciju, možemo odbaciti Informaciju, tražiti da se dopuni Informacija, takav zaključak staviti ovdje pred nas i mi ćemo glasati. Ja ne znam je li gospodin Vuković kriv ili nije. I nemojte me uvoditi u raspravu o krivici gospodina Vukovića, jer ja nemam pojma je li kriv. Ja vjerujem da nije i volio bih da nije.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Sadik Ahmetović.

SADIK AHMETOVIĆ:

Imam osjećaj da sam pogrešno shvaćen. Dakle, ja imam ovdje u dnevnom redu Informaciju o hapšenju Vjekoslava Vukovića. Dakle, nema pomoćnika ministra, ne piše. Ali hoću da kažem generalno stav o pojavi koja se dešava sa građanima u BiH i naš odnos prema tome. Gospodine Živkoviću, imali smo ovdje u proceduri zahtjev da ovaj parlament raspravlja o hapšenju Ilije Jurišića, neki su bili za, neki su bili protiv. Imamo sada situaciju kad je u pitanju gospodin Vuković i imamo sličnu situaciju kada se može desiti nekome od ovih 19 koje procesuirala Srbijansko tužilaštvo. Ja govorim o odnosu države BiH naspram svojih građana. Ja postavljam to pitanje: Do kada ćemo se selektivno odnositi prema pojedinačnim slučajevima? Ili ćemo imati generalni stav onako kako je to Ustav BiH rekao. Ja o tome govorim. Dakle, nemojte da imamo selektivni stav, može se svakome desiti svašta, kakve odnose imamo unutar Balkana.

Hvala vam lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Salko Sokolović.

SALKO SOKOLOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolege poslanici, replika predsjedavajućem. Mnogi se sjećaju, znači ja sam ovdje ...

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

SALKO SOKOLOVIĆ:
Molim?

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

SALKO SOKOLOVIĆ:

Zamjeniku predsjedavajućeg, izvinjavam se. Mnogi se sjećaju ovdje, znači ja sam u više navrata, kroz poslaničko pitanje, tražio kakva je sudbina zamjenika direktora DGS-a, gospodina Vahida Alagića. Može to neko staviti u kontekst ovih događanja ili ne staviti, ili ga uhvatili ili bio zatvoren, je li, u nekoj susjednoj državi, ili da nemamo nikakvog odgovora zbog čega godinu i po dana čovjek je suspendovan i zbog čega se ne pokreće nikakav proces. Zbog čega on sam ne zna šta će od sebe, je li, zbog čega mu neko donatorski skuplja pare da bi preživio? I on je iz ove kuće, iz ove ustanove itd. Znači, možda smo se već smijali nekim sudbinama. U ovome parlamentu ja sam u više navrata htio da postavim pitanje, evo, također jednu tačku dnevnog reda vizavi ovoga, ali ako nismo uspjeli da slučaj gospodina Jurišića stavimo na dnevni red, ja nisam insistirao ni na tom dnevnom redu, ali želim na neki način odgovor.

Prema tome, trebamo na jedan drugačiji način pokušati da sagledamo sve ove sudbine i da ne opterećujemo samo jednog čovjeka u jednom ministarstvu, u Savjetu ministara, oko konkretnih pitanja koja nama se ovdje potaknu. Evo, ja bih zamolio ovdje stvarno ako može, gospodine predsjedavajući, da čujemo i gospodina Čolaka i gospodina Alkalaja kakva je njihova spoznaja vizavi ovog događaja, pa da imamo jednu cjelovitu informaciju, a ne da se samo ovdje, možda će i oni nešto reći, pa će ih neko drugi napasti, pa ćemo vidjeti da su možda i oni ili dovoljno ili nedovoljno radili na ovome procesu. Ali ne da, da stvarno svaki put, znači, kad se potakne ovakvo pitanje ili neko pitanje koje se veže za Ministarstvo sigurnosti, onda se lavina tih nekih negodovanja sruči samo na gospodina Sadovića i na tome završi sva naša priča. A informaciju Vijeća ministara nikad u cijelosti ne dobijemo.

Evo hvala, toliko.

BERIZ BELKIĆ:

Dakle, da vas podsjetim na nekoliko stvari. Poštujem, gospodine Sokoloviću, Vašu inicijativu koja će se završiti tri puta većom gužvom nego što sada imamo. Dakle, da se vratimo na temu, na tačku dnevnog reda. Imamo Informaciju, raspravljamo o Informaciji, dajemo ocjene o Informaciji. Gospodin ministar je govorio. Dva prisutna ministra, ako osjete potrebu da govore, govorit će. Dosadašnja rasprava, vjerujte, više je priličila ovim tačkama 6. i 7. (o pravnoj

pomoći i međunarodnoj pomoći u krivičnim stvarima), nego o konkretnoj informaciji koju smo zaista tražili. Ja vas molim. Ministri, naravno, će dobiti riječ. Vi, gospodine Sadoviću, insistirate odmah?

Izvolite, izvolite. Tražili ste, gledajte!

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ:

Ma može. Tražio je, neka gleda. Izvoli.

TARIK SADOVIĆ:

Evo, poštovani predsjedavajući, ja upravo, cijeneći ovaj visoki dom i jednu želju da se ne otvara nekakva vruća rasprava nisam ni htio u uvodnom izlaganju, jer sam činjenice naveo u toj informaciji. Evo, za još jednu vrlo relevantnu informaciju, dakle ja sam sva raspoloživa saznanja dostavio SIPA-i, ne znam, čini mi se i Obavještajnoj službi, na nakoliko adresa i rekao poduzmite mjere, radnje iz svoje nadležnosti. Dakle, jesu li uradili, ja nisam povratnu informaciju dobio. Prema tome, otpada apsolutno primjedba gospodina Lozančića da nisam obavijestio agencije. A evo, i da ih nisam obavijestio, taman da su iz štampe pročitali sve ovo u vezi sa mjestom izvršenja krivičnog djela, bili su dužni po službenoj dužnosti poduzeti odgovarajuće radnje, otvoriti istragu, ako ima elemenata itd., itd.

S druge strane, ja moram izaći da demantujem nešto. Gospodin Vuković jeste koristio vozilo Granične policije koje mu je legalno dato, imaju svi papiri. Dakle, vozilo je posuđeno, jer je imao čovjek udes sa ranijim vozilom, bilo je na popravci, zamoljena Granična policija, direktor svojom odlukom posudio vozilo, dato mu na korištenje. Prema tome, apsolutno tu nema nikakve sporne stvari. Pazite, ... za svaki službeni put, mora se napisati odluka. Mora se izdati nalog, ... to zna i svaki državni službenik. Zašto to nije urađeno, ja neću, eto ove disciplinske komisije pa neka o tome odlučuje. Ali molim vas lijepo, ja bih volio da se rasprava vodi i da se određene vrste, ako ih ima, zamjerki stavi na činjenično stanje. Dakle, tražili ste činjenice, ja vam dao činjenice kojima raspolazem. Pazite, sad se ovo povezuje sa nekakvom Državnom komisijom za reviziju državljanstava. Hajte, molim vas lijepo. Pa je li ovaj parlament usvojio sve te izvještaje i spiskove, je li Vijeće ministara usvojilo, uključujući i mene. Šta je sad problem? To što neko u svojoj mašti ima neke predstave pa treba povezati i optuživati, ne znam ni ja koga. Ja to, izvinite, ja to moram reći. Dakle, na Vijeću ministara svaki izvještaj Državne komisije je usvojen. Je li usvojen u ovome parlamentu? Jeste. Šta je sad problem? Jesmo li podržali rad gospodina Vukovića i nije on sam, to je devetočlana komisija, trojica stranaca i po dva predstavnika iz svakog konstitutivnog naroda, ja zaista ne znam, ali mi se učinilo kao politizacija.

BERIZ BELKIĆ:

Vraćamo se prijavljenim za raspravu. ... Gospodine Sadoviću, bilo je bolje da ste u uvodnim napomenama dali i ove informacije da ste prosljedili SIPA-i itd., ljudi to nisu znali. Ali evo, da se mi vratimo na prijavljene za diskusiju.

Idemo redom. Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja prvo želim konstatovati da je reakcija Vijeća ministara BiH na slučaj Vuković krajnje neprimjerena, spora i potpuno neadekvatna situaciji u kojoj se našla država BiH i njeni organi vlasti nakon ovoga. U pitanju je, dakle novi skandal, nova blamaža i novo rušenje kredibiliteta vlasti u BiH.

Kad je riječ o Ministarstvu sigurnosti, mi smo na prošloj sjednici imali informaciju od Ministarstva sigurnosti i rekli smo šta smo imali reći o toj informaciji. Dvije stvari su sasvim jasne kada je u pitanju Ministarstvo sigurnosti: gospodin Sadović u ove dvije godine jeste ministar sigurnosti, a druga činjenica je da građani su u totalnoj nesigurnosti, kako pravnoj tako i svakoj drugoj.

16. januara je ministar unutrašnjih poslova Republike Hrvatske informisao ministra sigurnosti BiH o ovom slučaju. A znate kada je reagovalo Vijeće ministara BiH? 12. februara 2009. godine, 27 dana je trebalo da Vijeće ministara o tome raspravlja. Da je ovo iole ozbiljno Vijeće ministara, iole ozbiljna vlast, njima ne bi trebalo ni 27 sati, a kamoli 27 dana da reaguju na ovakav skandal. Međutim, u BiH izgleda da može i ovo proći na ovakav način. Evidentno je da nije u pitanju neki obični činovnik već da je u pitanju hapšenje predsjedavajućeg Komisije za reviziju državljanstava, pomoćnika ministra sigurnosti za borbu protiv terorizma, organizovanog kriminala i zloupotrebe narkotika. Čovjeka koji je stajao na čelu udarne grupe za borbu protiv terorizma, šefa Delegacije BiH pri GREKO komitetu, članu Evoluacijskog tima itd. Dakle, nije riječ o običnom činovniku, ali to opet nije smetalo ministru sigurnosti da on u ovoj informaciji na jednom mjestu kaže da 'Ministarstvo sigurnosti je osigurao nesmetan rad'. Kada u nekoj ustanovi i portir se razboli pa nije nekoliko dana na poslu i tad ima nekih posljedica. A ovdje čovjek sa ovakvim funkcijama uhapšen itd. i ovdje u informaciji stoji 'nesmetan rad i dalje'. Da je barem napisano da su osnovne funkcije i dalje u toku ili da je napisano da postoji kontinuitet u radu itd. već kao da se ništa nije dogodilo 'nesmetan rad'.

Dakle, uhvaćen je pomoćnik ministra i to tako treba posmatrati. Nije uhapšen ni Srbin, ni Hrvat, ni Bošnjak, tu se slažem s kolegom Novakovićem, vidi se da je i on ... sad. Dakle, 27 dana Vijeće ministara je čekalo da reaguje na ovaj slučaj. U pitanju Ilije Jurišića dvije godine nema stava Vijeća ministara. On je naravno, nažalost, u zatvoru u Beogradu. Kada je bio onaj slučaj sa Muhamedom Brkićem u Splitu prošlo je više od 30 dana dok je čovjek došao na slobodu, iako je onaj Muhamed Brkić, kojeg su tražili, umro već ima i dvije godine. Međutim, interesantno je da u slučaju Dodik sve je ekspresno i vrlo brzo riješeno u Vijeću ministara i tu je konsenzus nastao u roku od sedam dana. Tu su ministri iz SNSD-a vrlo lako ubijedili Sadovića i ove ostale iz federalnog dijela Vijeća ministara da se slože, ali ovi federalni nikako da ubijede ove druge da se slože oko nekih stvari. Vidite potjernice oko državljana BiH, vidite, neki su u zatvoru itd.

Međutim, da ne bi širili previše raspravu, ja predlažem, a čulo se danas dosta kritika upravo od ljudi unutar vladajućih stranaka u Parlamentu, pa ću upravo zbog njih predložiti jedan zaključak, drugi zaključak. A prvi glasi:

'Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH zadužuje Vijeće ministara BiH da u roku od sedam dana dostavi ovom domu informaciju o hapšenju Vjekoslava Vukovića.'

Mi smo to već jednom zaključili i mi tražimo informaciju Vijeća ministara BiH. To je ovaj parlament već jednom tražio i tražimo informaciju koju će potpisati, između ostalog, i predsjedavajući Vijeća ministara, jer gospodina Vukovića je na sve ove funkcije imenovalo Vijeće ministara BiH, a ne ministar sigurnosti.

Drugi zaključak:

'Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH zbog kontinuiranog neprovođenja zaključaka, usvojenih zaključaka i inicijativa Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, zaključuje da će u narednih 30 dana preispitati dalje povjerenje Vijeću ministara BiH.'

Postoji čitava knjiga zaključaka koji su ovdje usvojeni, kako od strane opozicionih, tako i od strane poslanika koji pripadaju vladajućoj koaliciji, a koji nisu realizirani. I nema smisla više kritikovati Vijeće ministara od poslanika koji čine parlamentarnu većinu, ako zaista nećemo da ih uozbiljimo. Zbog toga evo predlažem i ovaj drugi zaključak.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Milica Marković.

MILICA MARKOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Ja sam ... javila sam se zbog netačnog navoda, ne zbog replike, na izlaganje kolege ...

BERIZ BELKIĆ:

Netačan navod, Milica Marković.

MILICA MARKOVIĆ:

Denisa Bećirovića koji je rekao da je Vijeće ministara ekspresno reagovalo u slučaju u vezi sa premijerom RS-a, gospodinom Dodikom. Ja hoću da Vam kažem, gospodine Bećiroviću, da Vi ili niste dobro slušali medije ili su Vas pogrešno obavijestili, nije to bilo, nije to bila nikakva priča direktno o gospodinu Dodiku, nego je tražen izvještaj od Agencije, odnosno od SIPA-e da se sagleda situacija na koji način je došlo do dostavljanja dokumentacije i na koji način je ta dokumentacija došla. S obzirom da postoje osnovana mišljenja da postoje paralelni načini funkcionisanja u toj agenciji i Vijeće ministara je direktno nadležno za tu agenciju i ima pravo da traži izvještaj. Evo i danas smo mi u nekim inicijativama isto tako tražili da nam se dostavi izvještaj u vezi sa njihovim radom, odnosno radom grupe ili dijela te agencije. Tako da nemojte da ovdje iznosite dezinformacije, da je to bila priča posvećena gospodinu Dodiku ili već kako. Prvo saslušajte ili se tačno obavijestite, pa onda uzmite pa pričajte u Parlamentu.

BERIZ BELKIĆ:

Denis Bećirović, replika ili?

DENIS BEĆIROVĆ:

Replika,

BERIZ BELKIĆ:

Ne da se Jozo ... doći.

DENIS BEĆIROVIĆ:

ali vrlo kratko. Naime, ja sam govorio o činjenici da je i premijer entiteta RS-a građanin BiH isto onako kao što je to građanin BiH državljanin i Ilija Jurišić i Muhamed Brkić i Vjekoslav Vuković i svi drugi. I postavio sam pitanje Vijeću ministara BiH: Kako je to ekspresno reagovalo kada je u pitanju Milorad Dodik, a dvije godine ne može da reaguje kada je u pitanju Ilija Jurišić, evo sada u pitanju Vjekoslav Vuković i da ne nabrajamo druge primjere? Dakle, da ne širimo replike i velike rasprave, o tome sam govorio.

BERIZ BELKIĆ:

Jozo Križanović, diskusija.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Poštovane kolegice i kolege, uvaženi članovi Vijeća ministara, ja ću se ipak fokusirati na ovu informaciju koja stoji u dnevnom redu. Naime, iz ove informacije se da odmah vidjeti i zaključiti da, prije svega, mi nismo dobili traženu informaciju. Ne bih oduzimao vrijeme i citirao zaključak ovog doma koji je citirao gospodin Lozančić. Dakle, želio bih da prvo konstatiramo da nismo dobili traženu informaciju.

Drugo, iz ove informacije se ipak može vidjeti kako funkcioniraju naše institucije. Kako funkcioniraju sa stanovišta, evo recimo, zaštite građana BiH. Bez obzira radi li se o kriminalcima, radi li se o bilo kom građaninu, ali je građanin BiH i po Ustavu ima pravo na zaštitu svojih insntitucija.

Treći zaključak koji se nameće jeste kako se odnose pojedine institucije BiH prema ovom parlamentu. To je ona stalna tema o kojoj ja govorim. Dok se to ovdje ne iščisti, mi nećemo imati napretka, jednostavno. Molim vas, jasan, konkretan zaključak ovog doma ide ka Vijeću ministara i mi od Vijeća ministara dobijamo neprekuhanu, evo, direktnu informaciju, uglavnom onu istu koju smo imali od Ministarstva sigurnosti. A zašto je to neuobičajeno? Pazite, radi se u konkretnom slučaju, o pomoćniku ministra sigurnosti koji je, pored toga, još u četiri važna tijela koja predstavljaju BiH van i nekoliko tijela koji rade vrlo odgovorne i ozbiljne poslove u BiH.

I nevjerovatno je da se sa tako puno formalizma Vijeće ministara oglašuje i kaže evo vama pa se vi bavljajte u Parlamentu, pustite nas, ... to su za nas sitni problemi, je li. Ovaj parlament ne smije nasjesti na tu stvar. Ne smije preuzeti, kao što je kolega Lozančić predložio, da mi ovdje se upuštamo treba li skidati suspenziju ili, ne znam ni ja, preuzimati druge disciplinske radnje. Nije to uloga Parlamenta. Uloga Parlamenta jeste da provjeri da li institucije BiH funkcioniraju po zakonu, odgovorno itd. I nažalost, evo i sama informacija i sama ovdje ova rasprava ukazuje da tu imamo problema. Mi ćemo uvijek biti za to da otvorimo raspravu kada je

zakinuto pravo građanina BiH bilo gdje. Ali ovdje se radi o jednom, da kažem, još dodatnom, specifičnom slučaju da Vijeće ministara, u kojem je gospodin Vuković pomoćnik ministra, jednostavno prosljeđuje jednu polovičnu informaciju Parlamentu i ne očituje se ni u jednom segmentu u pogledu daljih radnji ili mjera koje bi trebalo poduzeti.

Zbog toga ja mislim, da bismo insistirali na ovome o čemu sam govorio, založio bih se da ne prihvatimo ovu informaciju i da insistiramo na provođenju zaključka, onako kako smo ga formulirali, kako je gospodin Lozančić ga citirao u svom uvodnom dijelu.

Naime, zašto je to važno? Važno je upravo da iz takve jedne cjelovite informacije, kada bi bila napravljena onako kako je traženo ovim zaključkom, bismo mi mogli iščitati kako se naše institucije odnose prema ovom pitanju, jesu li osposobljene, ima li zakonskih barijera u njihovom funkcioniranju ili je stvar jedne uvriježene prakse da sigurnost smatramo da je samo stvar Ministarstva sigurnosti i ničija više, da je pravo samo Ministarstva pravde, da je kriminal samo SIPA-in itd.

Dakle, evo, to sam htio se založiti da jednostavno ovu informaciju ne prihvatimo i da je vratimo Vijeću ministara, sa zahtjevom da nam se napravi u skladu sa zaključkom koji smo imali na prethodnoj sjednici Doma.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Selim Bešlagić.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Pa, poštovani predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege, dozvolite mi da možda drugačije pristupim pitanju koje se ovdje postavlja. A možemo i iz novinskih članaka. U Beogradu izvršena presuda nad grupom građana BiH koji su u Zvorniku izvršili masakr '92-'95. Ilija Jurišić uhvaćen u Beogradu, optužen da je izvršio masakr 15. maja u Tuzli. Pet građana Tuzle privedeno Sudu BiH, sa zahtjevom da se izvrši ekstradicija u Beograd na suđenje. Brkić Muhamed uhvaćen u Splitu po zahtjevu iz Beograda. Vjekoslav Vuković uhvaćen u Hrvatskoj pod naslovom da je pripremao teroristički udar. Načelnik Općine Prijedor ili predsjednik, ne znam kako, predsjednik Skupštine, gospodin Žunić uhvaćen u Njemačkoj. I možemo očekivati da će biti ovakvih još dosta informacija ukoliko se ne poduzmu određene mjere koje će, prije svega, obezbijediti da ova država sudi svojim građanima.

Zašto to govorim? Govorim zbog toga što je situacija, po meni, postala alarmantna. Očekuje se da će se dignuti optužnice protiv 19 građana, opet, BiH, koji su, po navodima, izvršili masakr u Sarajevu itd. Zbog toga smatram da ovo pitanje nije samo pitanje ovih pojedinaca. Ovo je pitanje građana BiH. Pitanje sigurnosti i njihovog, ja bih rekao, konzistentnog odnosa prema državi BiH, ali i BiH prema njima. Smatram da Vijeće ministara ima i argumentacija za to, jer smo ratifikovali Sporazum o pravnoj pomoći Vijeća Evrope, imamo iza sebe i Rimski put koji govori o načinu kako se treba ponašati u ovakvim slučajevima i interesantno je da ni u jednom slučaju koji se sad mogu manifestovati da je uhapšen građanin ... koji je sada trenutno u Vijeću ministara, pa ne znam sutra će to biti poslanik, prekosutra će biti drugi i treći, evo načelnik itd. Pitanje je zbog čega Vijeće ministara nije sazvalo posebnu sjednicu nakon ovih događanja, znači

ne moramo prvi, drugi, nego nakon ovih događanja, i postavilo, ja bih rekao, program kako da zaštititi građane BiH, ne povlačeći ovdje, ja bih zamolio da se ne shvati da tražimo da se ne sudi njima. Nažalost, mi tražimo da se njima procesuiru i sudi u BiH. Mislim da je vrijeme da naše Vijeće ministara, Ministarstvo sigurnosti, Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo vanjskih poslova i sva druga ministarstva da se uključe u rješavanje ovog problema. Jer, zamislite, ja molim, molim Tužilaštvo BiH da me procesuiru. Želio bih da vi budete sigurni da li sjedite sa zločincem ili da ne sjedite sa zločincem. Sramota je za ovaj parlament ako dvije godine molim nekoga da procesuiru, a neće da to uradi.

Prema tome, i Tužilaštvo se treba uključiti u ovaj projekt, ovaj program, ja bih rekao, zaštite građana BiH od drugih ali i zaštite BiH od svih, ja bih rekao, negativnih posljedica koje se mogu javiti ako su ti ljudi za to krivi i na taj način riješi i da dobijemo sigurnost naših građana. Mislim da je to jedini način rješavanja, jer možemo sutra ponovo otvoriti u ovom parlamentu raspravu o drugom, trećem, petom i desetom. Zbog toga smatram da ovo treba da bude zadatak Vijeća ministara sa svim ministarstvima. A što se tiče gospodina Vukovića, ja smatram da on nije kriv sve dotle dok se ne dokaže njegova krivica, što u nikakvom slučaju ne znači da Vijeće ministara i ova država se ne treba brinuti za građanina, bez razlike da li ima jedan pasoš ili dva pasoša. Mislim da je to osnovno i zadatak ovog društva.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Slavko Jovičić.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, evo, reći ću tzv. slučaj gospodina Vjekoslava Vukovića otvorio je sve teme, brojne dileme o funkcionisanju institucija BiH. Počecu od konstatacije ministra bezbjednosti, gospodina Sadovića. Dobro je što je on obavijestio i SIPA-u, Obavještajnu službu. Pa ko se imalo razumije u sistem bezbjednosti? Pa valjda ministar ili ko je nadređeni prima te informacije od tih službi. Zar te službe nisu znale ili, ako jesu znale, zašto su krile da je to krivično djelo počinjeno na području Sarajeva. Nelogičnost, sve znaju. Traže pare za sve i treba im dati. Za ovaj jedan slučaj od toliko ljudi u bezbjednosnim strukturama, nikad niko nije ni čuo za njega, niti je dostavio informaciju nadležnom ministru, niti smo mi raspravljali. Mi uvijek se bavimo post festum stvarima i pokušavamo izliječiti posljedice, što nikom na svijetu nije uspelo, jer ni doktoru to ne uspije. Evo uvaženih profesora i doktora, kad dobije metastazu rak, nema izlječenja, gotovo je, završena priča. Ali pošto smo ovdje nagomilali sve, onda ovo dobro dođe da mi stvarno vidimo kako naše institucije funkcionišu.

Gospodin Lozančić je rekao tražiće informaciju. Podsjetit ću vas, stenogram ću tražiti 4. sjednice ovog parlamenta i fino kaže da mi se dostavi informacija. Kako je moguće, evo sad smo čuli od ministra, koristio je auto, nije važno čije je – je li moguće da pomoćnik ministra ima pravo na službeno auto državno, nije važno koje institucije, odmah, kako od gospodina ministra njegov šef kabineta vozi službeno auto i od svakog ministra, pojedinačno neću da ulazim, od svakog ministra. Kako je moguće da savjetnici u institucijama voze državna auta? Ko to daje više? Ko to odobrava? Koji su to pravilnici? Kad će tom javašluku se stati ukraj? Zamjenik ministra, ministar, uredu, predsjedavajući, sve uredu. Kad poslanici nemaju, zašto bi bio savjetnik u nekoj agenciji? Odoh daleko, kao i gospodin Bešlić.

BERIZ BELKIĆ:

Slavko, tema, tema!

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Pa dobro, tema je ovo bila. Gospodo, ja uvijek pozivam na iskrenost, na iskrenost. Nismo iskreni. Nikada nećete čuti od srpskog poslanika da će tražiti da se Ilija Jurišić vrati, nego ćemo tražiti da mu se sudi u Beogradu, zato što tužilaštvo ovdje nije htjelo da mu sudi, da ga optuži pa da mu sud sudi, jer je on, i to je pozdravljam i ja se neću nikada tome suprotstaviti, za ovu stranu koja kaže da je on bio branilac BiH, to je za njih prihvatljivo da se on vrati. Za mene je neprihvatljivo da se vrati. I tu nećemo nikada postići kompromis i ne treba se ni truditi niti se treba oko toga svađati. Imali smo mi, pa sam pominjao 10 puta ali se zaboravi, 10 ljudi pa odosmo, šta ćemo Vuković je sve.

BERIZ BELKIĆ:

Slavko, tema, molim te.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Pa evo, gospodin Bešlagić je govorio pa niste ga upozorili. Zvornička grupa od 10 Srba se sudi u Beogradu, nema, niko ništa nije govorio. Evo, vraćam se na gospodina Vukovića.

BERIZ BELKIĆ:

Znači, pristrasan sam i ja.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Ne, ne, tema gospodin Vuković. Ko zna da je čovjek kriv? Koje su informacije da je on to stvarno uradio? Druga stvar, gospodin Križanović, sad su govorili sve kolege, čovjek je imao važne funkcije. Pa znate vi s kim se sretao. Zar nije tragično za ovu zemlju da prva informacija dođe da je saradivao sa Gregorijanom preko medija. Kad smo u ovoj skupštini imali sjednicu da izađe ministar bezbjednosti i kaže zbog, ne ovog slučaja, bilo čega, trenutno bezbjednosna situacija ne valja u zemlji, zato što je usložena paralelnim sistemom rada ovih, onih, prisluškivanjem nelegalnih operatera, ovih, onih. Narod je u panici. Zašto to niko nije izašao? Tražio sam od vas ovdje, eto, dobio saglasnost, vidim i vi radite nešto, hoćemo li preživjeti. Sami će nama građani presuditi, pa nam neće trebati Vjekoslav Vuković ni Jurišić. Obama je skupio Kongres odmah i kaže - ljudi, propade Amerika, 800 milijardi, nađite pare - šesti dan. Mi u recesiji 13 godina, niko ništa ne pominje šta će biti s narodom. Vuković je samo šlagvort. Zapamtite, kolege, šta će biti.

Dakle, gospodin Vuković je imao vrlo odgovorne funkcije u Ministarstvu. Savjet ministara ga je imenovao na te funkcije. Čovjek od povjerenja. Šta znači izvršena je provjera, pa je dobio to. Naravno, čovjek je mogao danas po sistemu. Pa vidite šta se dešava, danas normalan, kaže sutra se ubio jer je bio nenormalan. Kako je moguće to da se desi da ni jedna – ključ je ovog funkcionisanja – da ni jedna nadležna institucija, SIPA i druge bezbjednosne agencije, ne dostave ministru informaciju da li se on stvarno bavio na području ovog grada. Dakle, ovdje

može svako doći na područje grada i ući u Parlament čak i napraviti darmar, a ne da ne znamo šta je naš pomoćnik radio. Pa nije on bio tako beznačajna ličnost. Ako ništa drugo, mnogi su ga mogli primijetiti kao ljepuškastog momka i zgodnog, jer je odavao utisak glumca, a ne nekog službenika. Dakle, bio je primijećen. Nije ovo lakrdija. Ovo je sve, gospodine Belkiću, naš sistem koji ne funkcioniše. Ne funkcioniše sistem, gospodine Belkiću. Ko će dovesti u red ovu državu? Dobili smo informaciju za auta, pa su novine objavile da 1.860 telefona koriste, sekretarice, ima pravo na 200 maraka telefon. Kad će ova država stati na noge? To je i Vuković, to sam ja, to je i gospodin Belkić, to je ovaj parlament, to je sistem. Dakle, mi se uhvatimo jedne priče kad se ovo sve desi. Ponavljam, mnoge će biti sramota. Vidjećemo, ja neću da prejudiciram je li kriv ili nije, ne znam, ljudi. A volio bih da znam koje su informacije, jer se bavio na području Sarajeva. Čime se bavio?

Dakle, nije moguće ovo prihvatiti, a vrlo bih rado to uradio. Ne možemo mi već odluku koju je ministar donio o suspenziji da je mi vratimo. Ja ne mogu to preuzeti. Ali gospodina Vukovića sam vidio ovdje u Parlamentu, nikad se s njim nisam družio. Tužiće gospodin Vuković ovu državu, pa će plaćati kao za mnoge druge danas, što imamo probleme, što smo se ogriješili ne znajući šta se desilo. Zna li danas iko išta, evo nismo ni sud, ni tužilaštvo, je li gospodin Vuković kriv stvarno? Ima li neka služba da nam da informaciju? Ne treba meni, evo ja neću. Čak tamo sam u onoj komisiji, kaže zaštita tajnih podataka. Ma kojih tajnih podataka? Čim to grupa neka zna od pet ljudi, nema tu tajne. Kakva tajna ovdje, o čemu mi pričamo? Pa zar je to bila tajna, a da ne zna gospodin ministar šta rade te agencije? Jesu li mogle prikupiti da on ide, evo hipotetički, svako sedam dana u Rijeku, a možda nije išao ni u toku dva mjeseca? Što on tamo ide, što on službeno vozilo koristi? Pa gospodo, ja kad dođem na granicu s diplomatskim pasošem, skidam kaiš i cipele, sve skidam i gotovo do gole kože. A ne tako, prođi i još nešto prevezi. Morali su naše službe imati informacije, i to je ključ funkcionisanja. Ne ministar što je dao informaciju, ne ja što danas tražim šta je bilo, ne, to će Vuković biti kriv. Ovaj sistem, ova država ne funkcioniše. I to će nas glava zaboliti, a mi se nismo sjetili.

BERIZ BELKIĆ:

Imamo repliku Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Pa, ovo je ispravak krivog navoda.

BERIZ BELKIĆ:

Izvinjavam se, ispravak krivog navoda.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja bih zamolio gospodina Jovičića da ne govori na način da on ekskluzivno predstavlja čitave narode kao što nam je sada rekao: 'Nikada nećete čuti od nekog srpskog poslanika'. Gospodin Jovičić može govoriti u ime SNSD-a. Ne znam da li može govoriti u ime cijelog entiteta. Što se tiče ovog Parlamenta BiH, jedini legalni predstavnik srpskog naroda na 51% državne teritorije BiH u ovom parlamentu je Mirjana Malić, poslanik SDP-a, koja je također tražila ono šta je tražila, vezano kao i ostali poslanici SDP-a, u vezi sa Ilijom Jurišićem, kao što su i brojni tuzlanski Srbi, na čelu sa doktoricom Nadom Mladinom, predsjedavajućom Općinskog vijeća, tražili oslobađanje Ilije Jurišića, kao što to vidimo i za ove dvije godine u

Beogradu od desetina svjedoka. Svi su rekli ili da nije kriv ili da nikad nisu ni čuli ni vidjeli Iliju Jurišića. Tako da čovjeku koji je u ionako teškoj situaciji svojim diskusijama ne pokušavamo otežati njegovu poziciju.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Slavko Jovičić.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Pa možda sam, gospodine Bećiroviću, i pogriješio, ali nisam ni Vas čuo da kažete, govorim u svoje lično ime za gospodina Iliju Jurišića, nijednom, nikada. Pa onda nisam znao da li govorite u ime svoje stranke, da li govorite u ime Tuzlaka ili nevladinih organizacija, da li govorite u ime naroda. E sad, da ja to sve ne bih ponovio, ja sad govorim u svoje ime.

Nikada ne bih potpisao ni tražio, na kojoj god da sam funkciji, da se Ilija Jurišić vrati. Sud će pokazati. Naravno da se to vama ne dopada. I ja pozdravljam što vi to tako radite. Da je obrnuta situacija, ja bih tako uradio, jer on je za vas branilac BiH. Za mene nije. On je za mene počinio, još ne znam, sud će dokazati je li počinio zločine. Sud, ne ja. Ali on tamo odgovara i vidjećemo. Mnogo je ljudi u ovoj državi bilo na raznim lokacijama zatvoreno i dokazana njihova nevinost i šta se desilo? Po narodnoj *ujeo vuk kenjca* ništa se desilo nije, nema odštete, ljudi doživjeli slomove, bračne brodolome, teške traume. Ko im je nadoknadio nešto? Nije niko ništa. Mnogo se toga desilo. Nismo mi imali u Parlamentu nikad takvu raspravu.

Dakle, nama dolaze svi ovi slučajevi post festum da bismo se mi sjetili ono što je ključno, što plediram, zašto ne funkcionišu institucije ove zemlje. Zar nije sramota? Neko je pomenuo i Tužilaštvo. Tužilaštvo da je uzelo predmet, pa moglo je reći ovaj čovjek nije kriv ili jeste i za gospodina Jurišića. Evo, imali ste slučaj, šta će se desiti, mogao je međunarodni skandal biti, ali Hamat koji je priznao, kad je tražio Beograd da tamo bude izručen, sjetilo se Federalno tužilaštvo da ga ispita. Pa šta ste, ljudi, čekali 10 godina, on je 10 godina u zatvoru. Ispitajte mene, svakoga na koga sumnjate. Nemojte čitati Slobodnu Bosnu i Avaz, oni najbolje pišu. Ali šta rade naše agencije? Hoćemo li samo čitati novine?

Ja stalno ponavljam, i ponavljaću, ne funkcioniše ova država i agencije. O paralelnom sistemu podnijeli smo jutros inicijativu, kad bude rasprava govorit ćemo, šta se je tamo desilo. Može li se prijava na Stupu predati ili uručiti a da ministar ne zna, da ne zna direktor SIPA-e, da ne zna, ne znam već koliko ima tih. Kad će oni izaći pred ovaj parlament da kažu, ljudi, mi smo nesposobni i ovi oko mene saradnici. Oni su meni opasnost, oni rade protiv mene, ja ne znam ništa šta oni rade. Ima li neki funkcioner da kaže: ja znam i kontrolišem svoje osoblje? Nema ni jedan. Evo, sad da obidemo zgradu da vidimo gdje su pomoćnici. Sa službenim autima svi vozažu se. Ko im je to odobrio? A nije to jedan primjer.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Branko Dokić.

BRANKO DOKIĆ:

Ja bih, evo, sve kolegice i kolege zamolio da predsjedavajućem pomognemo da vodi sjednicu, a pomoći ćemo mu ako se držimo tačke dnevnog reda. Mi o Vukoviću diskutujemo već skoro dva sata, 60% od ta dva sata smo govorili o drugim pitanjima. Pa kao da smo kroz ovo pitanje htjeli sve naše razlike i mimoilaženja da riješimo.

I, s druge strane, pa ne moramo. Prvo, nemojmo kad nemamo direktan odgovor na pitanje koje je na dnevnom redu da otvaramo svoje dileme i iznosimo pred druge, kao što ih radimo, koje ne da nemaju veze sa dnevnim redom nego čak i nemaju veze sa poslovima koji mi radimo ovdje.

I na kraju, pa zar se mora na svaku stvar replicirati? I hoću da vas podsjetim na jednu misao Dostojevskog koji kaže: 'Ako krenete ka određenom cilju i budete se bacali kamenom za svakim psom koji zalaje, nikad nećete stići na cilj.'

Hvala vam lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Hvala Vama, gospodine Dokiću, ali i Vi ste me zloupotrijebili. Javili ste se za repliku i radili ste ono što ja treba da radim. Ja to već nekoliko puta molim.

Imamo još prijavljenu repliku gospodina Bešlagića i nadam se da na taj način ...

SELIM BEŠLAGIĆ:

Ja bih samo replicirao gospodinu Jovičiću ali vrlo kratko.

BERIZ BELKIĆ:

Ako je samo? Kod sviju je samo, Selime.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Ja bih molio gospodina Jovičića da prizna ovu državu i da faktički prizna ovoj državi da sudi građanima BiH. U mojoj raspravi je bilo pitanje i grupe iz Zvornika. Znači, vidite, ja nisam rekao jedan, ja sam rekao grupa iz Zvornika, gdje je država trebala da se zauzme da se procesuiraju u BiH, molim vas. Prema tome, ja ovdje sam govorio o građanima BiH i u tom kontekstu mislim da je zadatak Vijeća ministara i ovog parlamenta da se izborimo da se priznaje BiH u svom njenom kapacitetu. A da li nam radi dobro Tužilaštvo, odmah da vam kažem, nisam zadovoljan ni ja koji treba da sam procesuiran, ništa više. Eto, ja zato sam, molim vas.

BERIZ BELKIĆ:

Mirko Okolić, diskusija.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala, predsjedavajući.

Evo pogledajte, ova naša tačka dnevnog reda se zove Informacija o slučaju Vjekoslav Vuković i preduzetim aktivnostima nakon tog događaja. Evo, još jedan dokaz, ne mislim nikog da kritikujem, nego ovo je jednostavno dobronamjerno upućeno svima nama, kako mi ishitreno donosimo naziv tački i naročito onih tačaka koje kandidujemo na samoj skupštini. Za mnoge te tačke nemamo ni potrebe da ne idu u redovnu proceduru i da ih kandidujemo na samoj skupštini. Ali tamo se kaže ..., uz dobro obrazloženje, ali dobro. I ovdje je vješto iskorišten naziv ove tačke dnevnog reda i od Ministarstva i od Savjeta ministara. I to njima svaka čast, ljudi su postupali onako kako njima odgovara da zadovolje tačku dnevnog reda koja se zove ovako.

Međutim, mi smo tu napravili veliku grešku, odnosno predlagač, i ovdje se nigdje ne pominje pomoćnik ministra, nego se pominje Vjekoslav Vuković, boldovano je. Po meni je trebalo da bude pomoćnik ministra, jer mi o tome treba da raspravljamo i o onim njegovim dužnostima i funkcijama koje je radio u ovom ministarstvu i u ovoj državi, a ime Vjekoslav Vuković je moglo biti i Mehmed Suljkanović ili Marko Marković. To je najmanje bitno.

Međutim, šta se sad dešava? Dešava se to da smo mi ovu informaciju tražili ovako kako jeste i ona sadržava sljedeće, odnosno treba da sadrži. Informacija je da li je Vjekoslav Vuković uhapšen, i jeste. Uhapšen je kad, gdje, pod kojim okolnostima, odnosno šta mu se stavlja kao osnovana sumnja na teret da je uhapšen, je li bio u pritvoru ili nije bio u pritvoru, je li pušten uz kauciju ili nije pušten uz kauciju, je li se vratio ili nije? To je informacija o hapšenju Vjekoslava Vukovića, pomoćnika ministra. Sve ostalo je drugo ovdje pretvoreno u neku politiku i najmanje smo o tome govorili da li je on kriv ili nije. Da li je kriv ministar, Savjet ministara ili neko drugi? Ako neko želi da ispita ko je ovdje kriv, neka, ako ima toliko hrabrosti da prije sutra to traži, neka postavi tačku dnevnog reda, ja ga nikada neću u tome podržati da ja govorim je li Vjekoslav Vuković kao pomoćnik ministra kriv za svoju rabotu koja mu se stavlja sada na teret ili nije. To je stvar suda. Mene je interesovalo da znam kao poslanik, kad me sutra pitaju predstavnici sredstava informisanja i građani, je li uhapšen? Jeste. Gdje je uhapšen? Je li tačno da je bio u pritvoru? Jeste. Je li tačno da je pušten i da je sada kod kuće? Jeste. Je li tačno da je vršio te dužnosti? Jeste. To je ono što jedna informacija ovakvog karaktera, kakvog smo mi tražili, može da sadržava. A sada zašto je on vozio vozilo, zašto je otišao bez naloga, zašto je nešto xy tamo još iza njega, to treba da bude predmet jedne druge rasprave i treba da onaj ko to želi, u ovom momentu poslije sudske odluke ili sudskog prijedloga da zna, da drugačije kandiduje pitanje.

I neko je predložio ovdje, čini mi se gospodin Bećirović, da će ponovo tražiti od Savjeta ministara, s obzirom da je prošli put traženo da Savjet ministara dostavi tu informaciju, da bude potpisana od predsjedavajućeg Savjeta ministara, odnosno od Savjeta ministara – informaciju pod istim nazivom. Ja ponovo apelujem i ne slažem se i neću nikada to podržati da bude informacija o slučaju Vjekoslava Vukovića i sav slučaj Vjekoslava Vukovića. To 'slučaj', valjda ovdje treba stajati o ... itd., to treba da stoji, po meni, pomoćnika ministra bezbjednosti, a onda može se dodati ime i prezime Vjekoslav Vuković koji je pod imenom i prezimenom takav kao ministar. I mi raspravljamo ovde o pomoćniku ministra, odnosno trebali bi da raspravljamo, a ne o nekakvom građaninu koji je uhapšen, ... ne o građaninu koji je uhapšen. Ovaj parlament treba da raspravlja ako nadležne institucije ne daju njemu dovoljno zaštite pravne i svake druge, pa da onda parlament. Ako ćemo mi raspravljati o svakom građaninu zašto je uhapšen u nekoj od zemalja, onda ovaj parlament neće stići nidokle. Uzeće ingerancije onih insitucija koje trebaju o tome da raspravljaju. A mi ćemo naravno to uraditi samo u onom slučaju ukoliko njegova prava nisu u potpunosti zaštićena.

I na kraju, mislim da je ovaj parlament sazrio, a vidi se iz svih ovih tačaka, ustvari nije iz svih, iz većine, evo kao što je iz ove da mi uglavnom odemo na one teme koje nas žuljaju, pa najmanje razgovaramo o onome što se zove tačka dnevnog reda. Možda inicirati jednu tačku dnevnog reda, ako niko se ne sjeti prije mene, odnosno ne osjeti za potrebu, možda ću i ja nekada inicirati nekakve slobodne teme, tako da se zove tačka dnevnog reda, pa ćemo onda početi od onoga koga se ja sjetim do onoga do koga se sjeti gospodin predsjedavajući, pa ne znam ni ja, gospođa Milica, moja uvažena kolegica, ili neko drugi i onda ćemo uzeti jednu tematsku sjednicu i tako razgovarati, je li. Ovako ići van dnevnog reda i završiti jednu tačku za dva i po sata umjesto za 15 minuta, jer smo takvu tačku i tražili, to je, po meni, gubljenje vremena.

Hvala vam lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Nemam prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku 17.

Ad. 17. Informacija o aktivnostima vezanim za prijem BiH za nestalno članstvo u Vijeću sigurnosi UN-a u mandatu 2010. – 2011. godine

BERIZ BELKIĆ :

Malo podsjećanja, inicijativu i zahtjev je podnio poslanik Lagumdžija koji je uredno odsutan i iznesen je na 44. sjednici, 17. februara 2009. godine. Ministarstvo vanjskih poslova je dostavilo ovu informaciju vezano za kandidaturu BiH za članstvo u Vijeću sigurnosti. Ranije smo od Ministarstva vanjskih poslova dobili i Plan rada Koordinacionog tima za vođenje kampanje za nestalno članstvo BiH u Vijeću sigurnosti. Također smo dobijali nekoliko dodatnih informacija od predsjednika ovog Koordinacionog tima kakve se aktivnosti provode. Dobili smo i zahtjev da kandidiramo člana u Koordinacioni tim, o čemu se nažalost nismo još uvijek dogovorili, neki su odbili, neki ne žele da se kandidiraju itd. Uglavnom, mi danas imamo ovu informaciju koju smo tražili. Komisija je imala sjednicu ali nije stigla završiti ovaj posao koji je trebala da da mišljenje.

I evo, ja otvaram raspravu o ovoj tački 17. Izvolite, vaša volja, vaša volja, ima li?
Slavko Matić, predsjednik Komisije.

SLAVKO MATIĆ:

Hvala lijepa.

Evo, u uvodnom dijelu, kad ste otvarali ovu tačku dnevnog reda, Vi ste već rekli da je Povjerenstvo za vanjske poslove jučer imalo ovakav materijal, odnosno tačku dnevnog reda. I mi smo jučer, u kasnim popodnevnim satima, došli do ove točke i u prvobitnim raspravama akcent smo bacili na pokušaj pronalaženja rješenja da damo prijedlog kandidata kako bi i Parlamentarna skupština bila zastupljena sa svojim članom unutar Koordinacionog tima, ali kasnije smo izgubili vrijeme u svim tim raspravama i nismo uopće razgovarali o samim aktivnostima koje su vođene i samim tim nismo dali mišljenje o tim aktivnostima.

Ali evo, dopustite da kao zastupnik, ne u ime Povjerenstva, kažem da pozdravljam sve ove aktivnosti koje se poduzimaju od Ministarstva vanjskih poslova i Koordinacionog tima, doduše u nepotpunom sastavu. I nekako sam uvjerenja da će BiH doći do svog cilja i postati nestalna članica Vijeća sigurnosti za razdoblje 2010. – 2011., pogotovo nakon što se u rujnu prošle godine dogodilo da je Poljska, kao protukandidat iz ove istočnoeuropske grupe, odustala i da je svoje odustajanje obrazložila na način da je to u korist BiH i da poziva sve one druge zemlje koje su do tada podržavale Poljsku da podrže BiH. Time su naše šanse znatno uvećane ali bi bilo dobro uistinu da Parlamentarna skupština popuni ovo svoje mjesto, s obzirom da su sve druge institucije, poput članova Predsjedništva koji su dali svoje predstavnike iz svojih kabineta, Vijeća ministara, Ministarstva vanjskih poslova itd. da su imenovali osobe u Koordinacioni tim.

Jučer su na Povjerenstvu se pojavila razmišljanja oko pojedinih imena. Evo, ja ću reći jedno za koje čvrsto vjerujem da bi bilo jednoglasno usvojeno na Povjerenstvu, ali se nismo u to upuštali, jer nismo znali imamo li pristanak osobe o kojoj se radi. Radi se o gospodinu Mladenu Ivaniću koji je izaslanik u Domu naroda, evo odnedavno nije na dužnosti predsjedatelja i samim tim imao bi i više vremena. Druga varijanta, ili drugi način razmišljanja pojavio se kao prijedlog, jednog od članova Povjerenstva, nisam više siguran koga, da taj naš predstavnik bude osoba koja se nalazi na dužnosti predsjedatelja Zastupničkog doma u razdoblju dok je na toj dužnosti. Što znači kada dođe do rotacije, onaj ko ga je zamijenio ušao bi u Koordinacioni tim.

Bilo kako bilo, osobno držim da bi bilo dobro da se ovim pozabave oba kolegija dva doma. Ukoliko nije moguće da se sastanete, da Kolegij Zastupničkog doma dobije taj mandat i da imenuje bilo koju od osoba. Ja vjerujem da se još uvijek može razgovarati sa gospodinom Ivanićem. Ako ne s njim, onda s bilo kim drugim. Primjerenije je da to uradi Kolegij Zastupničkog doma. Daj Bože i oba kolegija zajedno negoli Povjerenstvo za vanjske poslove samo jednog doma. Dom naroda ima slično povjerenstvo i ne znam odakle sad nama pravo da mi samo u jednom povjerenstvu jednog doma imenujemo osobu koja bi trebala biti predstavnik Parlamentarne skupštine BiH. Ukoliko treba nekakav zaključak u tom smislu, iako mislim da nema potrebe, evo mogli bi mi danas na Zastupničkom domu donijeti zaključak kojim tražimo ili ovlašćujemo Kolegij ovog doma da u suradnji sa Kolegijem Doma naroda imenuje osobu koja bi bila član Koordinacionog tima kao predstavnik Parlamentarne skupštine za vođenje kampanje za prijem BiH u nestalno članstvo u Vijeću sigurnosti UN-a.

Hvala lijepa.

BERIZ BELKIĆ:

Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

S obzirom da se radi o veoma važnom pitanju i ja sam očekivao da će ministar obrazložiti nekoliko nejasnih situacija, evo sad ću ja podsjetiti koje su nejasne situacije.

Naime, očigledno je da imamo velike šanse da imamo podršku prvo od susjeda u Jugoistočnoj Evropi ali i nekih dobronamjernih prijatelja u svijetu. Očigledno da je pokrenuta veoma opsežna kampanja i da ste vi dali svoj veliki doprinos toj kampanji. Ali isto tako su

očigledne i dvije neosporne činjenice koje nam mogu omesti taj uspješni početak ovih aktivnosti: to je činjenica da BiH nema puni suverenitet sa prisutnosti OHR-a i da bi to bila prva zemlja koja je nestalna članica UN-a sa pozicijom OHR-a u jednoj državi, i druga neosporna činjenica da BiH nema jedinstvenu spoljnu politiku ili nema jedinstven stav o veoma važnim pitanjima koja se dešavaju u svijetu, počevši od Kosova a da ne govorim o poziciji Izraela i rata i da ne kažem sukoba u Osetiji i Rusiji, da ne navodim sad čitav niz pitanja o kojima nemamo jedinstven stav.

Moje pitanje prema vama:

'Kada bi kvantifikovali ove dvije neosporne činjenice, koliko to umanjuje šansu BiH da u ovu kampanju do 2010./2011. u najboljem slučaju završi onako kako svi želimo?'

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Gospodine ministre, ja predlažem da saslušamo, imamo samo dvoje prijavljenih, pa ćemo onda dati Vama mogućnost da komentarišete i date informaciju.

Husein Nanić.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Evo, mi znači pred sobom imamo ovaj dokument i svakako treba zahvaliti i poslanicima koji su tražili da on bude tema rasprave ovog doma i mislim da je korisno nama svima poslanicima da smo ga dobili.

Dokument je cjelovit i ja mislim da on u potpunosti odražava stanje i naše gledanje na koji način trebamo ući u ovaj proces aktivnosti koje je Ministarstvo poduzelo, u koje sve institucije trebaju da budu uključene, koji resursi su sve potrebni, od onih finansijskih, tehničkih do ljudskih i Plan aktivnosti u sebi sadrži. Znači, jedan dokument kompletan koji bez puno rasprave, ja mislim da trebamo mi ovdje pokazati kao najviši dom, kao najviše zakonodavno tijelo u BiH da podržavamo naša nastojanja da budemo aktivni učesnik u međunarodnoj politici, ne samo da budemo subjekt posmatranja međunarodne politike i ovo je prilika da kroz, da ne omalovažavam uticaj našeg članstva u nekim komisijama u UN koje su se ovdje pomenule, da budemo, znači jedna nestalna članica u Savjetu bezbjednosti.

Ono što bih ja htio, znači uz podršku koju dajem ovom dokumentu, ovdje pomenuti da damo, s obzirom da nema predloženih zaključaka ovom materijalu, vidimo da se formira jedna radna grupa, radni tim od 13 članova koji dalje imaju mogućnost da proširuju svoje grupe koje bi radile na tom, ja bih predložio da mi kao Predstavnički dom Parlamentarne skupštine usvojimo i dva zaključka uz ovu informaciju.

Prvi je zaključak: 'Da Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH daje podršku Ministarstvu vanjskih poslova za implementaciju Plana aktivnosti i Akcionog plana institucija BiH u procesu lobiranja BiH za nestalno članstvo u Vijeću sigurnosti UN-a za mandantni period 2010. – 2011. godine.

I drugi zaključak: 'Da se zadužuju sve institucije u BiH da ispoštuju svoje obaveze iz Akcionog plana. Jedna od obaveza Vijeća ministara je da obezbijedi određena sredstva da se obezbijede određene tehničke pretpostavke.'

Ne znam koliko se pratilo ono što se dešavalo u Republici Hrvatskoj koja je sada trenutno nestalni član, da su zaista tu angažirani bili sva diplomatija, jako puno sredstava, koliko je meni poznato, preko dva miliona eura sredstava uloženo je u te kampanje i ono što mi najmanje možemo uraditi jeste da podržimo ovaj tim, da mu damo obaveze, institucijama BiH da te svoje obaveze koje treba u ovom planu koje su navedene da i ispoštuju. U tom smislu ja sam napravio ova dva zaključka i pustit ću ih u proceduru.

BERIZ BELKIĆ:

Denis Bećirović, replika. Kome?

DENIS BEĆIROVIĆ:

Gospodinu Živkoviću. S obzirom da govorimo o aktivnostima BiH za prijem u nestalno članstvo, kolega Živković je govorio da nam može biti problem u smislu da BiH nema određeni ili puni suverenitet na tom planu. Ja mislim da se ne može osporavati suverenitet BiH u pravnom smislu zbog prisustva međunarodne zajednice u našoj zemlji, putem institucije Visokog predstavnika u BiH, jer BiH kao i svakoj drugoj članici UN-a nije uskraćeno nijedno pravo koje joj po tom osnovu pripada.

Vrlo je bitno tu reći da Visoki predstavnik ovdje nije svojom voljom, već da je Visoki predstavnik u BiH voljom same BiH. I onog dana kada ovo bude funkcionalna država, u kojoj će svi željeti da ona bude što efikasnija i bliža EU, onda nam neće trebati Visoki predstavnik. Ali dakle, na ovakav način interpretirati koncepciju suvereniteta BiH, mislim da jednostavno ne stoji. Uostalom, danas je suverenitet svih država na svijetu, ne samo BiH, podijeljen između različitih aktera, kako nacionalnih, regionalnih, internacionalnih, prema tome ni BiH nije nikakav izuzetak u tom pogledu.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Mnoga su razmatranja u BiH o tome da li BiH ima ili nema suverenitet ili da li ima potpuni suverenitet, o tome možete da pročitate i u ... razmatranju profesora iz Slovenije, koji tvrdi da BiH ima vanjski, a nema unutrašnji suverenitet. Pogledajte samo kako se mogu odluke Ustavnog suda BiH da drugom odlukom OHR-a ponište itd. Međutim, i moj prijedlog, a poslije je bio prihvaćen i prijedlog čitavog Kolegijuma, da gospodin Lagumdžija bude naš član u toj komisiji je bio jedan od razloga da objasni kako to BiH sa OHR-om, sa djelimičnim suverenitetom, po mom mišljenju, može da bude nestalna članica.

BERIZ BELKIĆ:

Azra Alajbegović.

I ja više nemam prijavljenih.

AZRA ALAJBEGOVIĆ:

Poštovanji predsjedavajući, dame i gospodo, ja bih htjela samo da

BERIZ BELKIĆ:

Je li ovo replika, gospodine Bećiroviću? Jesam li dobro vidio ovo?

DENIS BEĆIROVIĆ:

Nije problem, neka kolegica završi.

BERIZ BELKIĆ:

Samo pitam jesam li dobro vidio.

AZRA ALAJBEGOVIĆ:

Ja bih htjela da kažem da mislim da nije dobro da Parlamentarna skupština BiH i Dom naroda BiH i dalje prolongira imenovanje zastupnice ili zastupnika Parlamentarne skupštine ili Doma naroda u Koordinacioni tim koji treba da vodi kampanju za nestalno članstvo BiH u Savjetu bezbjednosti u mandatu 2010. – 2011. iz dosta razloga.

Jedan od tih razloga je što zapravo na taj način mi sami sebe isključujemo iz ovog ovako značajnog procesa, a na drugoj strani vrlo često zapravo prigovaramo Vijeću ministara i nekim resornim ministarstvima, u ovoj situaciji je to nosilac aktivnosti pored Predsjedništva resorno Ministarstvo vanjskih poslova, da Parlamentarna skupština je na neki način isključena iz tako važnih procesa.

Znači, morali bismo da pokažemo više konzistentnosti u vlastitom radu i da ovaj proces imenovanja zastupnice ili zastupnika u Koordinacioni tim bude pod hitno proveden, zato što uveliko već Koordinacioni tim radi i mislim da jedino zapravo u ovom čitavom timu, da ovdje sad ne nabrajam sve institucije koje učestvuje u njegovom radu, jedino nedostaje predstavnik Parlamentarne skupštine BiH, tako da molim Zajednički kolegij da pod hitno, na neki način, se usaglasi po pitanju imena i prezimena zastupnice ili zastupnika i da ovaj proces dovedemo do kraja kako bi Parlamentarna skupština u punom kapacitetu učestvovala u radu ovog Koordinacionog tima i na neki način odradila, taj naš predstavnik, svoj respektabilan rad. Ja se nadam da ćemo izabrati takvog člana koji će voditi na jedan transparentan, korektan, kvalitetan i iskren način borbu za ulazak BiH u članstvo Savjeta bezbjednosti.

BERIZ BELKIĆ:

Hvala.

Hvala Denisu Bećiroviću.

Evo, ministar Alkalaj. Imate mogućnost da odgovorite i na pitanje i date dodatne informacije.

SVEN ALKALAJ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Evo, mislim da je informacija bila kompletna i zbilja ova sva pitanja onih aktivnosti koje smo vodili i radili i koje vodimo to je naše dnevno pitanje. Redovne su sjednice i Kolegija i izvještaji Koordinacionog odbora koji radi, da kažem, u punom kapacitetu. Bit će mi veoma drago da dobijemo ime i predstavnika iz Parlamentarne skupštine bilo kog doma, nije bitno. Ali mislim da u svojoj vanjskopolitičkoj aktivnosti Parlamentarna skupština ima veliko i značajno mjesto i zbog broja susreta koje ima potrebno je što prije da imamo tog člana. To, da kažem ne ulazim u način izbora, to je predstavnik koji će biti dio tima koji predvodi naš ambasador, bivši ambasador, ambasador Miloš Prica, čovjek sa iskustvom u ovim poslovima i mislim da on i dobro radi. Zato bih vas molio što prije da dobijemo ime kandidata.

Evo, da se osvrnem na ova pitanja koje je uvaženi poslanik Živković napomenuo. OHR i pitanje: suverenitet da ili ne? Ni jednim pismenim ni drugim pokazateljem nema, da kažem, smetnje da BiH postane članica ovog najvišeg tijela ove svjetske organizacije i da bude izabrana za to mjesto. Pa samo da vam kažem, ulaskom u EU vi predajete dio suvereniteta, ako polazimo od toga. Šta je drugo nego Lisabonski ugovor. Šta je evropski ustav koji treba da se ... Prema tome, ja mislim da nijedna zemlja koja se kandidirala i koja ima šanse neće joj smetati ova institucija OHR-a koja će negdje u nekoj budućnosti i prestati da radi, preći u Specijalnog evropskog predstavnika UN-a. Prema tome, to ne treba da bude smetnja da mi možemo da kažemo da se kandidiramo. A i ovo da potvrdim iz svojih brojnih razgovora i to sa članicama velikih sila, stalnih članica Vijeća sigurnosti, tu mogu, pomenut ću samo ... Ruska Federacija i SAD i Velika Britanija su dali neospornu punu podršku i izrazili su veliko zadovoljstvo što bi BiH mogla da postane. Prema tome, ako velike sile mogu da daju takav pristup, zašto mi, koji se borimo da to izborimo, da mi sami sebi izmičemo ćilim ispod nogu.

Što se tiče jedinstvenog stava, pa vidite i EU nema jedinstven stav oko Kosova, pa se nalaze i u Vijeću sigurnosti i o tome raspravljaju. Mi ćemo zauzimati stavove koje ćemo zauzimati. Imali ste zemlje Maroko i Alžir isto u Vijeću sigurnosti, pa pitanje Zapadne Sahare, nemaju zajednički stav i tu se baš ne podudaraju, pa opet su u Vijeću sigurnosti. Evo, napomenut ću, pomenuto je i u ovoj informaciji da je BiH član Savjeta za ljudska prava UN-a. Mi tu funkcionišemo odlično, imamo najbolje pohvale. Mi u najvećem broju rezolucija pratimo EU i zauzimamo stavove i zato, da kažem, mi dobijamo pohvale kao jedna od najaktivnijih članica u tom tijelu UN-a. Tako da nijednog trenutka OHR nije ni pomenut kao smetnja. I ja bih zamolio da u svim našim razgovorima i ubuduće tražimo i podrške. Mi ih u ovom trenutku imamo 60 pisanih, očekujemo tokom ovog mjeseca narednih 10 da dobijemo od potrebnih 128 i dinamikom ide, tako da ćemo imati veliku većinu, a sama je činjenica da smo jedini kandidat i, da kažem, podržani od naše grupe, istočnevropske grupe od 23 zemlje iz koje bi se mogao kandidirati jedan takav kandidat, da smo jednoglasno podržani i mislim daje nam velike garancije da ćemo postati.

I ovo sad pitanje, što je uvaženi poslanik Nanić rekao, to je pitanje sredstava. Mi smo od Vijeća ministara zatražili podršku od 650.000 KM za jednu kampanju koja mora biti kampanja promotivnog karaktera, što je istovremeno i promocija BiH. Mi smo već počeli jednim događajem u Njujorku, jednim kulturnim događajem gdje se BiH predstavlja u jednom drugom svjetlu, u jednom svjetlu bogatih, kulturnih tradicija i na taj način, da kažem, stvara jednu bolju i širu sliku.

Šta građani BiH mogu očekivati od ovoga? Jedan neosporni povećani ugled BiH u svijetu, jedan olakšavajući put, da kažem, i veći ugled na putu napretka ka euroatlantskim integracijama i da kažem da počne da igra jednu značajnu ulogu kao zemlja koja je spremna da pomogne rješavanju kriznih susreta, a ne zemlja koja će biti predmet rezolucija Vijeća sigurnosti.
Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Hvala, Bog te čuo.
Ja više nemam prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku 18.

Ad. 18. Informacija o krivičnim djelima protiv dostojanstva ličnosti i morala u BiH, s naglaskom na krivična djela krijumčarenja i trgovanja ljudima u 2006. i 2007. godini, te prvih devet mjeseci 2008. godine

BERIZ BELKIĆ:

... Ministarstvo sigurnosti je dostavilo Informaciju. Razmatrala ju je Ustavnopravna komisija. Mišljenje o Informaciji smo dobili 27. februara. Komisija je prihvatila Informaciju i preporučuje našem domu da je primimo k znanju.

Otvaram raspravu o tački 18. Nemam prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazim na tačku 19.

Ad. 19. Informacija Ministarstva vanjskih poslova o Rezoluciji Evropskog parlamenta o Srebrenici, Strazbur, 14. i 15. januar 2009. godine.

BERIZ BELKIĆ:

Ova tačka je uvrštena na zahtjev Komisije za vanjske poslove. Ministarstvo vanjskih poslova je Informaciju 28. januara, odnosno Rezoluciju dostavilo ovdje u Parlament. Na svojoj 38. sjednici Komisija za vanjske poslove je razmatrala Informaciju, odnosno Informaciju o Rezoluciji Evropskog parlamenta o Srebrenici. U okviru materijala koje Komisija dobija radi informiranja, Komisija je na inicijativu poslanika Denisa Bećirovića zaključila da ... se predloži da se Informacija uvrsti u dnevni red sjednice Doma. Dakle, u skladu s tim zaključkom, mi smo uvažili zahtjev Komisije i evo danas imamo ovu tačku. Nadam se da svi materijal imate.

Otvaram raspravu.
Imamo Milica Marković.

MILICA MARKOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Ja sam se javila ne sa namjerom da komentarišem i da diskutujem o ovoj tački dnevnog reda zato što je ovo kako je naslovljeno u Informaciji Ministarstva inostranih poslova o Rezoluciji Evropskog parlamenta o Srebrenici je zapravo postavljeno kao 'Informacija', kao i neke prethodne informacije, a to, koliko ja znam i kako sam dobila materijal, nisam dobila nikakvu pisanu informaciju iz Ministarstva inostranih poslova u vezi sa ovom Rezolucijom, nego sam dobila Rezoluciju Evropskog parlamenta o Srebrenici i rečeno je, kad sam se interesovala, da je to zapravo: Rezolucija je ta 'Informacija' i treba da se upoznamo sa njom.

Tačno je to što ste rekli da je Komisija na svojoj prethodnoj sjednici, Komisija za spoljne poslove na svojoj prethodnoj sjednici dobila Rezoluciju kao informativni materijal i kao materijal koji prima na znanje. Nije bilo rasprave o tom materijalu, nego smo je primili na znanje samo, i tačno je to da je kolega Bećirović tražio da se i Parlament upozna sa tom informacijom. Dakle, Komisija nije zaključila da se Rezolucija upućuje na raspravu u Parlament, nego da se svim poslanicima dostavi Rezolucija kao materijal sa kojim će se upoznati i koje će primiti na znanje. Tako da ja predlažem i sugerišem da pošto smo svi dobili taj materijal i pretpostavljam da su svi pročitali, upoznali se sa tim, da to primimo kao materijal koji se prima na znanje. U suprotnom, ako otvorimo raspravu o suštini te Rezolucije, o onome što piše kao propratni materijal u toj Rezoluciji, šta je rekao koji evropski parlamentarac, zašto su bili oni koji su bili, zašto su bili oni koji su bili uzdržani ili protiv, mislim da ćemo ostati do ponoći na toj tački dnevnog reda, uz brojne rasprave i brojne replike koje će sigurno uslijediti.

To je samo radi informisanja kako je bilo, ... šta se dogodilo na Komisiji za spoljne poslove, čiji sam ja član.

BERIZ BELKIĆ:

Podsjećanja radi, ja vjerujem da većina poslanika i bez ove komisije je upoznata sa ovom Rezolucijom. Naravno, ali evo mi smo postupili onako kako smo dobili stvar od Komisije i ja vjerujem a i kolege u Kolegiju apsolutno ne mislimo niti smo imali ambicija da se raspravlja o sadržaju te Rezolucije. To je Rezolucija Evropskog parlamenta i ne vidim ja na koji način se bilo šta u toj Rezoluciji može mijenjati, jer je to dokumenat koji je usvojen. Dakle, mi možemo samo razgovarati šta, primiti k znanju neke zaključke, eventualno predložiti neke aktivnosti u državi, o čemu, naravno, se treba izjasniti. Ja ne vidim nikakvog razloga da moramo ostati do ponoći. Razgovarat ćemo kao ljudi, nema nikakvih problema.

Sadik Ahmetović.

SADIK AHMETOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovane dame i gospodo, ja neću dugo govoriti iz razloga da ne bih na bilo koji način izazvao replike, jer vjerujem da ono što će biti za 10 godina neće biti predmet replika od bilo koga u BiH, već vjerujem da će neko vrijeme... Ja vjerujem u takvu BiH gdje će ljudi prihvatiti istinu o onome što je bilo u Srebrenici i na određeni način i adekvatan način se prema svemu tome odnositi.

BiH je potpisala Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju s EU i na određeni način prihvatila standarde, odnosno obaveze koje proizilaze iz svih dokumenata koje donosi Evropski parlament i Savjet ministara Evrope. Isto tako, svi političari redom u BiH imaju opredjeljenje kad je u pitanju vanjskopolitički cilj BiH da BiH u što bržem roku bude članica EU, imajući u vidu i činjenicu da je Evropski parlament sa ogromnom većinom glasova usvojio ovu Rezoluciju i da se u Evropskom parlamentu puno otvorenije o svemu tome govori negoli u Parlamentu BiH. Ali podvući ću, vjerujem da će u nekom narednom periodu biti snage i u ovom domu biti snage od svih parlamentaraca u ovom domu u BiH da na jedan iskren način pristupe onome što se zove Srebrenica i genocid počinjen '95. godine i presuda Suda. Dakle, to nije priča jednonacionalna, jednostranačka, nego to govori najveća sudska instanca kad je u pitanju presuda za ono što se desilo u Srebrenici.

Ja ću pročitati jedan dio uvoda, hajde tako da nazovem, ovu Rezoluciju gdje se kaže da je jedna od poenti u raspravama bila i priznanje odgovornosti međunarodne zajednice za počinjeni genocid u Srebrenici. Pored toga, ukazano je da bi donošenje ovakve rezolucije trebalo da doprinese sjećanju na žrtve, odavanju počasti žrtvama, saučesće sa bolom porodica, te da uz to doprinese pomirenju, jer, kako je naglašeno tokom diskusija, istina i pravda su preduslovi pomirenja. Također, ukazano je da bi Rezolucija trebala da ima za cilj i svrhu da doprinese napretku na putu BiH ka EU. Osnovni smisao Rezolucije je da ojača svijest o tragediji Srebrenice širom Evrope i da doprinese javnom priznanju odgovornosti za Zapadni Balkan. U prilogu elaboriramo najznačajnije, i da ne čitam redom šta su rekli oni koji su govorili o ovoj Rezoluciji.

Rezolucija se odnosi na zemlju čiji smo mi predstavnici ovdje u ovom parlamentu i mislim da zabijamo glavu u pijesak, ko svi kažemo da trebamo primiti to k znanju. Ova Rezolucija, na određeni način, će ponukati zemlje u Evropi da 11. juli obilježe na dostojanstven način. Vjerujem da će to uraditi mnoge zemlje u EU koje su prihvatile istinu o onome što se desilo u Srebrenici.

Ja pozivam ovaj parlament da danas usvoji zaključak koji sam dostavio na klupe poslanicima, koji glasi: 'Zadužuje se Vijeće ministara da u parlamentarnu proceduru uputi prijedlog zakona kojim će se 11. juli obilježiti kao Dan sjećanja na žrtve genocida u Srebrenici na cijelom području BiH.' To je najmanje što ovaj parlament, što ova zemlja treba da uradi u ovom periodu koji je ispred nas i na takav način odgovori na Rezoluciju Evropskog parlamenta, ... hajde da tako kažem, jer BiH ima pretenzije da u što bržem periodu bude jedna od onih koja će imati svoje zastupnike, odnosno poslanike u istom Evropskom parlamentu i kao zemlja koja će u narednom periodu biti članica ovog tijela.

Ja mislim da se ovakve stvari ne bi trebale primati samo k znanju, nego treba i ovaj Parlament BiH i Vijeće ministara i kako piše kome sve treba dostaviti Rezoluciju, i entitetskim parlamentima, jer treba pronaći adekvatan odgovor na sve ono što je napisano u Rezoluciji.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Imam dalje. Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja neću govoriti o ovim diskusijama prilikom zasjedanja Evropskog parlamenta ni o sadržini ove Rezolucije. Pretpostavljam da ste svi kao i ja dobili taj tekst, da smo imali priliku svi da pročitamo i da se pripremimo za ovu tačku dnevnog reda. Mislim da danas iz BiH treba poslati jednu jasnu poruku, svi, dakle poslanici u Predstavničkom domu, da smo, prije svega, svjesni svega onoga šta se događalo 1995. godine.

Ovaj tekst bez ikakvih problema, ja mislim da možemo prihvatiti danas svi. I mislim da ova Rezolucija nije donesena radi toga da bismo se mi samo upoznali sa njom, da bi je stavili negdje u arhivu, ona je prije svega upućena, između ostalog, i državi BiH radi njene budućnosti, ali i budućnosti cijelog regiona. Tačno je da sam to predložio na sjednici Komisije za vanjske poslove, ali moram reći da sam to predložio da uđe u dnevni red kako bismo se kao Parlament očitovali naspram ove Rezolucije, jer smatram da ne postoji nijedan razlog da ovu Rezoluciju danas ne podržimo. U vezi s tim ja predlažem tri moguća zaključka koja predlažem u okviru ove tačke dnevnog reda:

'1. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH podržava tekst Rezolucije o Srebrenici koju je usvojio Evropski parlament na sjednici 14. i 15. januara 2009. godine.

2. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH poziva, prije svega, države Zapadnog Balkana da u što kraćem roku podrže tekst Rezolucije o Srebrenici kao izraz spremnosti i izgradnje trajnog mira i stabilnosti, dakle ne naređujemo već pozivamo.

3. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH zaključuje da će tekst Rezolucije o Srebrenici u roku od 30 dana od dana današnjeg, je li, dostaviti svim izabranim zvaničnicima zakonodavne, izvršne i sudske vlasti na državnom, entitetskom, kantonalmom i općinskom nivou.'

Dakle, svaki vijećnik u svakoj općini u BiH u kantonalmom parlamentu, u entitetskom do državnih organa treba da dobije ovaj tekst Rezolucije Evropskog parlamenta i treba da direktno bude informisan o onome šta je zaključio Evropski parlament u vezi sa ovim pitanjem.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Adem Huskić.

ADEM HUSKIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Poštovane kolege, ja mislim da je ovaj parlament propustio priliku da bude u aktivnijoj poziciji nego što je sada, odnosno ja mislim da je ovaj parlament trebao da usvoji Rezoluciju prije nego što je usvojio Evropski parlament i onda bi to bio pravi odnos prema onome što se desilo u Srebrenici, ali pošto to nismo uradili, ja mislim da mi trebamo imati stav prema Rezoluciji, a nastaviti treba, po mom mišljenju, da bude takav da podržavamo Rezoluciju. Da skratim cijelu priču, ja u potpunosti podržavam ovaj prijedlog zaključaka koje je predložio kolega Bećirović, da ne bih dalje diskutovao.

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Martin Raguž.

MARTIN RAGUŽ:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedatelju.

Ja želim reći, dakle da se ne vraćamo nazad jesmo li nešto propustili ili nismo, da ovdje ipak prihvatimo značaj ove Rezolucije kao Zastupnički dom, da iz nje izvučemo, po meni, onaj jedan vrlo zaokružen i cjelovit dokument, pa ću samo citirati dvije poruke budućim generacijama:

'1. Europski parlament se sjeća i odaje počast svim žrtvama okrutnosti tokom rata u bivšoj Jugoslaviji.

2. Izražava svoje saučešće i solidarnost sa obiteljima žrtava od kojih mnoge žive i danas bez konačne potvrde o sudbini njihovih očeva, sinova, muževa ili braće. Poziva na institucionalizaciju godišnjice ovog čina genocida.'

Ja mislim, mi smo izravno pozvani od Europskog parlamenta ovdje, zemlje Zapadnog Balkana, i ja mislim da mi taj zaključak o institucionalizaciji tog dana od strane ovog parlamenta trebamo prihvatiti kao minimum našeg odnosa.

I, treća stvar, ne politizirati da li je to pitanje nego raditi ovo što piše u preporuci 4. Pomirenje kao dio europskog integracijskog procesa, važnost religijskih zajednica, medija i obrazovnog sustava ... i traume i nepravde koje su se desile da se više nikad ne ponove u BiH. I ovo bi trebala biti jedna od trajnih odrednica rada ovog parlamenta, podsjećanje snažno i ja mislim i današnje reakcije ovdje me ohrabruju u smislu da nema spremnosti na oponiranje na bilo koji način, ali isto tako ne možemo se zadržati samo na prihvaćanju ovog k znanju, nego afirmaciji ovih preporuka i kontinuiranom odnosu ovog doma prema ovim preporukama iz Rezolucije Europskog parlamenta.

BERIZ BELKIĆ:

Ja više nemam prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazim na tačku 20.

Ad. 20. Informacija o poplavama u Popovom polju, rijeci Krupi i na području Hutovog blata, s Prijedlogom zaključaka

BERIZ BELKIĆ:

Da vas podsjetim, na početku sjednice kada sam pojašnjavao na koji način je iskreiran dnevni red, ja sam napomenuo da smo na prošloj sjednici imali inicijativu Martina Raguža da se ovo uvrsti, ali da smo nakon rasprave donijeli zaključak da pribavimo dodatne materijale.

Nažalost, do ovog trenutka nismo bili u stanju, odnosno nismo dobili dodatne materijale koje smo tražili na način kako je to ovdje i predlagano, tako da smo mi na Kolegiju, iz poštovanja prema predlažaču, da ne zavljučimo stvar dalje, vratili ovo na dnevni red.

Na nama je danas da se dogovorimo. Evo, gospodin Živković je, da ne kažem, nekim svojim ličnim intervencijama došao do materijala koji je upućen prema Vijeću ministara iz RS-a, ali evo, na nama je da vidimo danas da li su se stekli uslovi i da li se nešto promijenilo u smislu uslova koje smo imali na prošloj sjednici, ili da danas jednostavno o ovome na neki način odgodimo raspravu o ovoj tački dnevnog reda.

Ali evo, Martin Raguž.

MARTIN RAGUŽ:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedatelju.

Zbog odsutnosti nisam sudjelovao u pripremi dnevnog reda, ali prošli put sam na intervenciju kolega, između ostalog, i gospodina Živkovića i kolega iz SNSD, prihvatio da ne vodimo raspravu o ovom ozbiljnom i odgovornom pitanju dok se ne pribave, kako su oni tražili, relevantne informacije.

I druga stvar, ne samo da smo mi tražili relevantne informacije, mi smo zadužili Vijeće ministara da pripremi određenu vrstu pristupa ovom pitanju koje nije vezano samo za ove poplave, jer se pokazuje da u mnogim oblastima, ovo je jedna od najvažnijih životnih oblasti, ne postoji niti prevencija, niti monitoring, niti mogućnost da se na stvari kvalitetno reagira i zato smo to svi skupa jednoglasno, podsjećam vas, prihvatili ovdje u Domu.

I, bez obzira što ja smatram da je moja informacija, prijedlog zaključaka i svi relevantni dokumenti vrlo ozbiljno pripremljena, ja i dalje mislim da ovu raspravu, ako smo to tada zaključili, ne trebamo voditi bez dokumenta, odnosno određenja Vijeća ministara. Bilo bi to pogrešno. Ako smo imali onaj princip prošli put, ne možemo danas ući u drugi princip: evo, ja sam sad donio svoj materijal pa ćemo raspravljati. Tražili smo materijal Vijeća ministara. I dajte da se držimo svog zaključka. Možda nije bio dovoljan rok, ne prejudiciramo ništa, otvorimo raspravu i s ovim što ima od dokumenata iz RS-a i svi relevantni dokumenti, ali dobijmo jednu podlogu koja će nas uvesti u ozbiljnu raspravu.

Ja mislim da je to jedan minimum i predlažem kao predlažač ove točke dnevnog reda da sačekamo narednu sjednicu. Mislim da je to razuman rok. Ako ne dođe odgovor do tada od Vijeća ministara, ja ću se posebno odrediti o takvom odnosu Vijeća ministara, a vjerujem i ovaj dom.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Ja mislim da je ovo korektan prijedlog i predlažem da ne ulazimo dalje. Evo, ipak mala replika, ali nije velika. Da odgodimo raspravu, jednostavno.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Replika je zato što na početku ne razjasnimo stvari i onda dolazimo u poziciju da optužujemo jedni druge, a isto mislimo. Naša namjera predlaganja ove tačke je bila zato što nismo imali Prošireni kolegij juče, znate i sami iz kojih razloga. Na Proširenom kolegiju smo se mogli dogovoriti o tome da na ovaj način riješimo ovu tačku i da je odložimo za idući put. Ali ja sam na insistiranje, na moje insistiranje je bilo da stavimo ovu tačku na dnevni red pa se tako dogovorimo ovdje da nema tačke dnevnog reda pa da kažemo da nećemo da je stavljamo na dnevni red.

Prema tome, ja isto mislim što i Vi, gospodine Martine, mislite. Ali ovo sam uspio sam da priprelim i ovdje je navedeno da je upućeno Ministarstvu spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH. Očekujem od njih da ću dobiti neku drugu informaciju. Slažem se s Vama da sačekamo to do iduće sjednice i nema nikakvog problema. Ali nemojte meni da upućujete kritike da sad nešto ispod žita hoćemo, da nećemo da vodimo raspravu itd., kad isto mislim što i Vi.

MARTIN RAGUŽ
/mikrofon nije uključen/

BERIZ BELKIĆ:
Nemojte, molim Vas.

MARTIN RAGUŽ:

Ne, moram tako. To ide u stenogram. Ispade, nisam ja nikog optuživao ni jednom riječju, ja sam samo zatražio.

BERIZ BELKIĆ:
Nije niko nikog optuživao, samo malo je nesporazuma bilo. Evo, ja sam kriv.

MARTIN RAGUŽ:

Ma ne, evo stvarno, ali iz mojih riječi nemojte. Evo, gospodin Živković je meni replicirao, neka se pogleda stenogram.

BERIZ BELKIĆ:
Evo, ja sad se izvinjavam. Gospodine Raguž, ja Vam se izvinjavam.

MARTIN RAGUŽ:

Molim vas, jesam li i jednom riječju ja optužio gospodina Živkovića ili bilo koga? Mislim, nemojte.

BERIZ BELKIĆ:

Gospodine Raguž, evo ja se izvinjavam što je ovo uvršteno u dnevni red, odnosno što nismo obezbijedili materijal. I molim vas, evo postoji opšte raspoloženje.

Gospodine Novaković, možete li se uzdržati da ne diskutujete? I vi, jel' samo malo? Jel' samo malo, Momo?

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, prvo, imam poslovničku intervenciju i poslaničku. Naime, sad sam pokušao i nisam uspio nigdje naći u Poslovniku da članovi Kolegija ne moraju da se javljaju za diskusiju i za replike, ja nisam vidio nigdje da članovi Kolegija da piše da se jave.

BERIZ BELKIĆ:

Nekoliko puta vam objašnjavam da mi ne možemo tehnički ... nema dugme da se pritisne. Napraviti ćemo evo da ti možeš vidjeti sve, nema nikakvih problema.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

I drugo, ne postoji poslovnička odredba po kojoj član Kolegija ima prednost u diskusiji u odnosu na poslanika. Dakle, u Poslovniku nigdje ne piše, izuzev za članove Savjeta ministara da kad se jave mogu diskutovati, znači izuzev samo za njih. Svi mi ovdje smo potpuno ravnopravni, s tim da naravno članovi Kolegija izlaze za govornicu, a mi govorimo s mjesta. To je poslovnički tako. Naravno, nemam ništa protiv da promijenimo Poslovnik da bude drugačije. Ovo samo malo, tako usput.

Dakle, što se tiče ove tačke dnevnog reda, mi smo prošli put imali tačku dnevnog reda i obrazloženje je bilo da stavićemo je da bi mogli odložiti raspravu dok ne dobijemo stav Savjeta ministara. I tako smo to i uradili i nema potrebe ponovo da je stavljamo da bi opet zaključili isto što smo prošli put stavili pa zaključili.

Ovdje mislim da je krajnja neodgovornost i neozbiljnost Savjeta ministara i odnos prema ovom pitanju. Moram to reći zbog toga što je ovo pitanje ozbiljnije ..., može imati ozbiljnije posljedice nego što izgleda raspava između mene i gospodina Raguža. A i sa te strane gospodin Raguž je u pravu. Dakle, ja podržavam ovaj prijedlog. Slažem se i sa gospodinom Živkovićem, ali sam ustao to da kažem zato što mi se učinilo da sam se prije javio za riječ nego gospodin Živković, iako nismo pritisnuli, ali se meni učinilo da sam ja prije.

BERIZ BELKIĆ:

Gospodine Novakoviću, bila je replika. Mi se možemo dogovoriti da se mi javljamo sutradan, nije nikakav problem, jer mi jednostavno – samo malo molim vas – zašto oduzimamo vrijeme sami sebi. Predlagač je jasno rekao da je spreman da se odgodi rasprava i ne insistira da vodimo raspravu jer nemamo materijala. I zašto sad komplikujemo stvari i zašto oduzimamo vrijeme jedni drugima? Molim vas, izjasnit ćemo se.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Replika je bila kad sam se javio.

BERIZ BELKIĆ:

I bila je replika, tačno je. Ali nikakav problem nije. Mi ćemo dizati ruku da se vidi kad smo se prijavili, nije uopšte problem, nikakav nije problem.

Molim vas, dakle poslovnička intervencija.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedatelju.

Ovo sam ja samo htio malo demonstrirati gospodinu, uvaženom kolegi Novakoviću, kako mi nismo ravnopravni. Vi kad dignete ruku ili kad stisnete odgovarajući uređaj, odmah se vidi pred predsjedateljem da ste se javili. A ja po 15 minuta moram došaptavati se, da ne bih vama smetao dok govorite, predsjedatelju, hoću i ja nešto da kažem. Znači, nismo mi ravnopravni, ali ne, nismo ravnopravniji od vas, nego mi smo manje ravnopravni od vas. I stvarno nisam razumio i ne žalim se ja na to. To je nažalost, mi smo u mnogo čemu manje ravnopravni od vas, znate, samom činjenicom da sjedimo ovdje. Ne znam šta ste htjeli da kažete o ovoj točki dnevnog reda, oko toga je li se predsjedatelji javljaju ili ne javljaju. Predsjedatelj je, a i ja sam dok sam bio predsjedatelj, znači odavno, jedno desetak puta objašnjavao da mi nemamo mogućnost tehničkog registriranja naše prijave. I ne vidim sad što je to problem u okviru ove točke dnevnog reda.

BERIZ BELKIĆ:

Dobro, da ja ne komplikujem. Dakle, kada dođemo kod glasanja, glasat ćemo o tome da ovu raspravu vodimo na narednoj sjednici.

Idemo na tačku 21.

Ad. 21. Razmatranje Prijedloga zaključka u vezi sa kontinuiranim napadima na novinare i novinarsku profesiju, s posebnim osvrtom na ugrožavanje nezavisnog medijskog izvještavanja u BiH – predlagač: poslanik Denis Bećirović

BERIZ BELKIĆ:

Ovo je tačno i precizno navedeno kako je poslanik Bećirović napisao. Dakle, podsjećanja radi, gospodin Denis Bećirović je tražio uvrštavanje u dnevni red. Nismo imali entitetsku većinu. Proveli smo proceduru usaglašavanja i postigli saglasnost na nivou Kolegija da se ovo uvrsti kao tačka dnevnog reda današnje sjednice.

Dakle, na prošloj sjednici ste dobili prijedlog ove tačke, odnosno Prijedlog zaključaka.

Otvaram raspravu.

Milica Marković.

MILICA MARKOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Ja sam pogledala ove zaključke koje je kolega Bećirović nama dostavio na razmatranje i eventualno usvajanje i s obzirom da mi se čini da je u prijedlogu ovakvih zaključaka se vodilo jednostrano, dakle da se gledalo samo iz jednog ugla, a ne iz svih uglova i sa svih strana, određena tematika koja se tretira u ovim zaključcima i zato sam imala potrebu da se javim da kažem nekoliko stvari u vezi sa ovim. Mada mislim i vjerujem da čak i moje kolege neki poslanici smatraju da nije baš uputno i nije korisno javljati se da bilo šta kažete što nije afirmativno i što nije pozitivno kad je riječ o novinarima i o novinarstvu, zato što je postalo već ustaljeno pravilo i u praksi koja je, nažalost, nametnuta od novinara u BiH da su oni nedodirljivi i da šta god da kažete u vezi sa novinarima i njihovim djelovanjem, uopšte djelatnicima u javnim sredstvima informisanja, tretiraće se kao da vršite politički pritisak na njih i da se miješate u njihov posao i njihovu djelatnost, što je, po njima, nedopustivo i ne smijete to uraditi ni u kom slučaju. Smijete se upustiti i u raspravu o Ustavu ove zemlje i o izvršnim i zakonodavnim organima vlasti i o legitimnim predstavnicima naroda u pojedinim institucijama i državnim organima BiH, ali nije dobro da bilo šta kažete, ako mislite da u tom dijelu, u toj grani ili branši u BiH nešto ne štima i nešto nije dobro.

Kada govorimo o medijima i stanju u medijima, medijskim slobodama i eventualno ugroženosti istih, nužno je podsjetiti javnost u BiH da se treba zapravo zapitati: treba postaviti stvari i posmatrati ih sa druge strane. Hoću da kažem da i mediji i novinari u BiH mogu biti posmatrani kao medalja sa dvije strane. Neko može da ih posmatra kao SDP, da ih treba zaštititi, da ne treba riječ reći protiv njih, da eventualno, ako se nekom nešto neugodno desi ili neko nešto kaže negativno o novinarima i njihovoj djelatnosti, treba ga odmah prozvati, po mogućnosti sankcionisati, i onda pozvati jedan državni organ kao što je organ zakonodavne vlasti, kao što je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine da se odmah odredi o tome i da zauzme stav o tome.

Svima je nama poznato i jasno da u svakom demokratskom društvu, u kakvom i mi smatramo da je bosanskohercegovačko društvo, je važno i bitno da sve informacije i sve ono što se plasira u javno mnjenje u javnosti jednog društva je važno da bude objektivno, realno i nepristrasno. Da li su baš svi mediji u BiH realni, nepristrasni i da li na realan i objektivna način izvještavaju i obavještavaju javnost u BiH o raznoraznim pitanjima, a najčešće i najviše o političkoj i ekonomsko-socijalnoj situaciji u BiH? To je, po meni, vrlo diskutabilno i može se nadugo i naširoko razmatrati i analizirati.

Sudeći po medijskom ponašanju, a slobodno ću reći i medijskom teroru pojedinih medija u odnosu na građane i na javno mnjenje u BiH, mislim da pojedini mediji to nisu i nisu se čak ni potrudili da to budu. Kad govorim o medijima, da ne bih previše širila ovu priču, fokusiraću se ovog puta samo na elektronske medije za razliku od štampanih zato što smatram da elektronski mediji mnogo brže i na mnogo efikasniji način plasiraju i zapravo učine da se percipira u svijest građana sve ono što oni plasiraju i što prezentuju u javnost narodu u BiH. Na stranu da li je to objektivno, da li je neobjektivno, da li je pozitivno ili ne, ali elektronski mediji su u toj prednosti u odnosu na ostale medije, zato što imaju tu mogućnost i zato što naš narod, po svojoj prirodi i

mentalitu, prije će sjesti da pogleda dnevnik u 7,30 nego što će odvojiti vrijeme danas ili odvojiti novac da kupi novine i da sjedne da pročita novine da bi se informisao. To je jednostavno tako u našem društvu, a ne samo u našem.

Kada je riječ o elektronskim medijima, mislim da oni imaju veću i odgovornost i obavezu da budu objektivni i da budu nepristrasni, odnosno da na realan način izvještavaju javnost u BiH, zato što su upravo oni u nadležnosti, zapravo, predmet analize i prati se njihov rad od Regulatorne agencije za komunikacije za razliku od štampanih medija koji imaju savjet za štampu koji je isto tako jedna vrsta regulatornog tijela, ali koje nema one ingerencije i onu snagu koju ima Regulatorna agencija za komunikacije.

U prijedlozima zaključaka, koje nam je dostavio gospodin Bećirović, traži se da se ovaj parlament odredi u smislu da zauzme stav da treba neke medije i novinare uopšte u BiH zaštititi, da treba zauzeti stav o tome da se njima ne smije ništa loše reći, da se ne smije komentarisati to kada, recimo, jedan medij iz Federacije BiH ustalasa toliko svu javnost da se naprosto odjednom iste večeri podignu negativne tenzije i napravi se negativan naboj u ukupnoj javnosti.

Da li, ja sad pitam sve nas, da li elektronski medij treba i da li može imati tu namjenu, bez obzira koliko bila njihova potreba da izvještavaju, da stvaraju negativne tenzije u jednom društvu, da dovode do situacije takve da zapravo djelujući medijski određeni novinari se pozivaju, javno pozivaju na linč prema određenim, najčešće, političkim ličnostima u BiH. Na taj način oni sebi dodjeljuju ulogu, kako bih rekla, određenih ...udbaša koji bi najviše voljeli da u svoju emisiju ili, ne znam, u svoje izvještavanje mogu da smjeste Goli otok da bi pojedine političare ili uopšte neke druge javne djelatnike, bilo da su iz tužilaštva, iz sudova, iz, ne znam, Poreske uprave, bilo otkuda, da ih odmah tog istog trenutka smjeste na taj Goli otok i da im presude. Da li je to misija i da li je to zadatak medija u BiH i da li se to može podvesti pod njihovo slobodno i nepristrasno djelovanje? Ja mislim da ne može i da to nema nikakve veze sa njihovom slobodom rada i djelovanja u BiH jer, nažalost, takvi novinari po sopstvenom nahođenju u jednoj recimo emisiji optuže, okrive i presude pojedinim ljudima u BiH, zapravo toliko ljudi prozovu i toliko ljudi oni optuže često i neargumentovano i neosnovano, bez ikakvih dokaza, da taj broj ponekad premaši i broj minuta koliko ima njihova emisija. Da ne pominjem sad koja je emisija, naslućujete svi o čemu se tu radi. Ali to je neshvatljivo i nepojmljivo da toliki negativan naboj može imati prema sopstvenom društvu čiji ste vi dio i u kome vi radite i djelujete.

Ja isto tako smatram da mi kao organ ove države, zakonodavne vlasti, očekujemo da naš rad sigurno mora biti javan, mora biti transparentan i mora biti dostupan medijima. Ali isto tako je važno da, sa druge strane, svi oni koji izvještavaju, evo uzela sam za primjer naš parlament, moraju imati nivo tačnosti i izbalansiranosti. Moraju imati nivo nepristrasnosti, bez obzira šta koji novinar misli o nekoj informaciji, o nekom zastupniku, o nekom ministru, o ovom ili onom, ali on je dužan da izbalansirano i da tačno informiše javnost. Nažalost, od strane nekih medija to nije slučaj u BiH.

Pojedini novinari se ponašaju tako u određenim medijima kao da slušaju samo sebe. Da ono što oni zamisle i što oni smatraju da treba da se prezentuje, kako su to oni iskonstruisali u svojoj glavi, da to tako mora biti. Nema veze šta mi mislili, šta misli javnost, šta misli narod o tome, šta kaže neka druga strana, to ne pije vode, bitno je samo šta oni misle i na taj način se

odnose i ophode i na taj način na nevjerodostojan način i, da kažem, način obmanjivanja plasiraju određene informacije i, što narod kaže, jednostavno sluđuje taj narod na takav način.

Ja sam sve ovo rekla s namjerom da svi zajedno razmislimo i da ja znam da svi manje-više znamo ove podatke i znamo mi kako funkcionišu mediji u našoj zemlji i znamo da je, kao što sam već rekla, postalo gotovo i opasno da se usudite da šta kažete protiv novinara i protiv medija, jer će se to na raznorazne načine tumačiti, ali ja sam ovog puta govorila uopšteno, a, ako se stvori prilika i bude potrebe, ja ću da govorim onda i konkretno i o pojedincima, dakle imenom i prezimenom i o svim podacima na koji način se diskvalifikuju neistomišljenici, na koji način se uopšte stvara negativna energija i, da kažem, dezinformiše ukupna javnost u BiH.

BERIZ BELKIĆ:

Vrijeme!

MILICA MARKOVIĆ:

Zato ja smatram, evo završiću, ... da ovakav jednostran pristup i ovakav pristrasan odnos prema ovome što se predlaže i što se tretira u ovim zaključcima mi iz Kluba SNSD-a ne možemo podržati zato što smaramo da neka politička partija ili pojedinac iz te partije može da određenoj medijskoj kući ili određenim novinarima da ga privileguje na način kako god to on hoće, da mu da svoje auto, da mu da svoju platu, svoju kuću, šta god hoće, ali ne može da traži od ovog parlamenta da ako neki mediji, neki novinari protežiraju određenu političku partiju – a na koji način, da li su oni plaćeni, da li su sponzorisani, šta se tu događa, ja u to ne ulazim, mada znam nešto i o tome – ne može cijeli parlament da stane iza takvih zaključaka i da se na taj način odnosi.

Zato predlažem da mi odbijemo ove zaključke i da ako treba da donesemo neke zaključke onda da se ostavi neko vrijeme i da se dogovorimo zajedno, ali nisam za podržavanje ovih zaključaka.

BERIZ BELKIĆ:

Momčilo Novaković.

Neka se pripremi Lozančić.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ja ću biti sigurno puno kraći u svojoj raspravi i koncentrisaću se na pitanje koje je na dnevnom redu. Naime, danas nije na dnevnom redu rasprava o medijima, nego je razmatranje napada na novinare i novinarsku profesiju, s posebnim osvrtom na ugrožavanje nezavisnog medijskog izvještavanja u BiH. Ako otvorimo temu o medijima, onda je svakom od nas malo 10 minuta, vjerovatno, da o tome vodi raspravu. Zbog toga bi bilo dobro da je i kolegica Milica više se ograničila na ovo pitanje.

Naime, ne radi se ovdje, bar danas u tački dnevnog reda, o tome da li se dobro zamjeriti medijima, nego da li je medijima dobro da se zamjere nekom. Znači, ovdje je u stvari akcenat na napadima na novinare i zbog toga ću se ograničiti samo na taj dio, odnosno u nekoliko rečenica.

Prije svega volio bih da mogu potpisati neke konstatacije uvažene kolegice Milice, koje govore o objektivnosti i potrebi za objektivnošću i protežiranju pojedinih partija u medijima, posebno u javnim servisima. Zaista bih bio srećan da doživim za vrijeme ove vlasti da potpišem jednu ovakvu konstataciju. Naravno, sve je stvar pozicije sa koje se gleda i, kao što reče jedan moj prijatelj, sjedište određuje gledište. Znači, zavisi gdje sjedite tako se otprilike i ponašate.

Što se tiče Prijedloga zaključaka ovdje od Kluba poslanika SDP-a, ja ću, spreman sam podržati ove zaključke uz uslov da promijenimo i zato predlažem predlagaču da prihvati izmjene u Zaključku 4. Naime, mislim da se ne treba ograničiti samo na posljednje napade, jer je ... ovo pitanje aktuelno ne samo unazad mjesec ili dva nego već duže vremena i zbog toga sugerisem da u Zaključku 4. riječ 'poslednji' se briše i da on glasi: 'Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH ocjenjuje da su napadi na novinare', zatim da se briše ovo 'prijetnje novinarima magazina *60 minuta*, bombaški napadi na NTV Hayat', znači ovo u zagradi da se briše, nego da glasi 'napadi na novinare, atak na medijske slobode i prava novinara na slobodan rad.' I sad, naravno, ostaje ova zadnja rečenica.

Dakle, jednostavno da pitanje ne vežemo konkretno za neke emisije i neke novinare, jer se radi o nečemu što je, nažalost, ... češće i odnosi se na više novinara, nego samo ovih koji su navedeni ovdje. Na kraju krajeva, mediji u Javnom servisu RS-a su pod opsadom opozicije i stalnim pritiskom opozicije, vidite, tako da evo ne bi bilo pošteno da i oni ne nađu mjesto ovdje, a mogu se naći ukoliko ovo izbrišemo, znači ukoliko se podrazumijeva da su i oni pod strašnim prijetnjama i pritiskom.

Što se tiče ostaloga, ne vidim zaista ništa sporno da osudimo sve napade na sve novinare koji obavljaju pošteno i objektivno svoju dužnost. Ovdje nije rečeno u zaključcima o pristrasnosti. Ja naravno podrazumijevam i ovdje je rečeno nekoliko puta da se govori o objektivnom novinarstvu, dakle ja podrazumijevam objektivno, alternativno novinarstvo. Dakle, novinarstvo koje ima hrabrosti ponekad da kaže i potrebu da kažu ono što realno javni servisi ili novinari javnih servisa, ili urednici javnih servisa, nisu u situaciji da puste u svojim programskim šemama.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Bakir Izetbegović. Pardon, Lozančić. Pardon, ja se izvinjavam.
Replika, Milica Marković.

MILICA MARKOVIĆ:

Pa, ne znam zašto je gospodin Novaković imao potrebu da komentariše to što sam ja apelovala i pledirala na objektivnosti i na nepristrasnost kod medija i kod novinara i gdje se on to našao u toj priči, s obzirom da je on i partija u kojoj je on do skoro bio bio na više medija nego neki predstavnici SNSD-a po medijima u RS-u. Ali, ako ste pažljivo slušali, ... ja sam rekla i usredsredila se na određene medije u Federaciji BiH, emisiju upravo koju ste Vi sad pomenuli, eto nisam ja, ja sam Vam zahvalna što ste Vi pomenuli tu emisiju. Dakle, u tom kontekstu sam ja

govorila a ne vjerujem da Vi, kao političar, ne očekujete da nepristrasnost i ne očekujete objektivnost i ne očekujete potpuni profesionalizam kad je riječ o medijima u ovoj zemlji.

BERIZ BELKIĆ:

Evo ga, Momčilo Novaković, replika.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Nisam ja kolegince sebe našao, ja sam Vas našao tamo. Kad sam govorio o objektivnosti javnog servisa, onda sam našao Vas, a ne sebe. Znači, mene tamo nema i ne treba da brinete i neće me ni biti dok ste Vi ti koji kontrolirate taj javni servis.

BERIZ BELKIĆ:

Malo strpljenja. Replika, Žiković.

Vidiš, Momo, kako dobijaš red prije Lozančića, dva puta najmanje.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Al' tek na intervenciju.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Replika je u tome što je izjavio u prethodnoj diskusiji a i sad u ovoj replici da ovdje bilo ko kontrolira bilo kakve medije. Očigledno je da u BiH svi imaju svoje medije, a kada ste se obazirali na tačku dnevnog reda trebali bi da citirate doslovno kako je ona napisana i da vidite da su ovdje znaci interpunkcije u vezi sa kontinuiranim napadima i da vas podsjetim na neko vrijeme kada je u RS-u bio na vlasti SDS da su ti isti novinari imali teške posljedice i po život i po ostale funkcije i da se nije na ovaj način uopšte smjelo raspravljati u vezi toga.

Mi smo otvoreni i jesmo za to da se zaštita slobode medija kaže, ali ne da se navodi to da se sad to dešava u BiH. Mnogo prije toga je bilo u mnogo gore obliku. Isto tako jesmo za objektivnost medija i zato smo otvorili ovu tačku. Nismo smatrali da se treba ovom problemu prići samo sa jedne strane, treba se otvoriti i ovaj, po meni, veliki problem i sa druge strane.

BERIZ BELKIĆ:

Lozančić.

Mirko Okolić, replika. Nikako da čovjek dođe.

MIRKO OKOLIĆ:

Replika gospodinu Živkoviću. Ja mislim da danas niko o ovoj tački dnevnog reda nije ništa raspravljao, niti je izazvao repliku, najmanje poslanici SDS-a o kojima govori. Tako da gospodin Živković da li je smišljeno ili slučajno repliku prebacio na SDS i njenu vladavinu, ili je to htio nekako drugačije, nije mi jasno, pa da mi pojasni. Ukoliko je zaista mislio da je to SDS, onda ćemo dalje nastaviti vjerovatno sa replikama. Ako ne, onda ćemo stati.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, samo malo, Živković. Replika, traži repliku čovjek.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Pojašnjenje u jednoj rečenici. Gospodin Novaković je u to doba bio član SDS-a, a sad je na vama ostalo da tu politiku SDS-a iz tog doba branite.

BERIZ BELKIĆ:

Gospodin Lozančić, diskusija.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedatelju, što imam mogućnost da se obratim tek nakon nekoliko intervencija i nakon što uporno dajete preimućstvo uvaženom zastupniku Novakoviću.

Ja danas uistinu se želim priključiti onima koji su ovu točku doživjeli onako kako je ona nazvana u dnevnom redu današnje sjednice i mislim da danas na ovoj sjednici ne raspravljamo niti o medijima, niti o uređivačkoj politici bilo kojeg medija, niti o kompetentnosti bilo kojeg urednika, novinara, niti o pristojnosti, nepristojnosti bilo kojeg novinara itd. Danas ovdje raspravljamo o Prijedlogu zaključaka povodom, evo, izraženih osjećaja o ugroženosti, ja bih rekao, temeljnih prava i osjećaja nesigurnosti jednog dijela ljudi koji rade u jednoj vrlo važnoj djelatnosti koja se zove javno informiranje.

Koliko god se mi ne složili u ocjenama takvih, evo, ovi iz Evrope, iz svijeta nas malo, malo pa podsjetite da bolje znaju od nas kakvo nam je stanje i volio bih da uistinu, znači neopterećeni ovim prethodnim, o čemu danas ne vodimo raspravu kao najviše zakonodavno tijelo ove zemlje, osudimo uistinu sva ona ponašanja koja utiču na slobodu medija. Nemoguće je da bilo ko ovdje može biti protiv ovakvih nekakvih zaključaka koji su protiv zastrašivanja novinara. Nemoguće je da bilo ko može odobriti prijatnije i fizičke napade na novinare, bez obzira kako se oni verbalno, da kažem, izražavali. Nemoguće je da se može odobriti bilo kakvo ponašanje koje znači i prijatnju za goli život nekoga ko evo se meni ili nekom od nas ili nekom izvan ove dvorane ne dopada. Puno je onih koji izvještavaju na način koji se meni ne dopada. Puno je onih sigurno koji misle da je medijski prostor u BiH zagađen, ali mnogo tome doprinosimo i mi koji smo ipak najčešće sudionici u tim medijima na koje se vrlo često žalimo.

Znači, ja se priključujem nastojanju da ovaj dom osudi sve oblike zastrašivanja, sve oblike pritisaka, sve oblike onemogućavanja slobodnog izvještavanja, slobodnih medija, a vjerujem da će jedna takva gesta ovog doma doprinijeti da i svi naši mediji budu i više objektivni i da uistinu služe svrsi onoj za koje postoje, da osiguraju jedno korektno, istinito i nepristrano izvještavanje bosanskohercegovačke javnosti.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Bakir Izetbegović.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Dakle, SDA će podržati ove zaključke i mislim da je napad na novinare, dakle pojava toga da je dobila jednu svoju fizionomiju i da se to ne može ignorirati i da je potrebno reagovati.

Predlažemo da umjesto tačke 5. predloženih zaključaka, jer njen sadržaj je obuhvaćen tačkom 2., da se unese zaključak sljedećeg sadržaja: 'Predstavnički dom upozorava da sloboda govora i sloboda mišljenja ne smiju biti zloupotrebjavani i korišteni u propagandne svrhe, nametanje vlastitih političkih i ideoloških stavova. Mediji, a naročito elektronski mediji, za koje građani imaju zakonsku obavezu plaćanja mjesečne pretplate, dužni su gledateljima i slušateljima pružiti istinitu i cjelovitu informaciju, kao i nepristrasan i profesionalan komentar. Rječnik i kvalifikacije koje se koriste ne smiju biti u suprotnosti sa Kodeksom o emitiranju RTV programa, poslovnom pristojnošću i dobrim ukusom.'

Dakle, ja mislim da kad govorimo o zaštiti novinara da ih trebamo zaštititi od nasilnika, ali Boga mi, i od njih samih. Imao sam nedavno razgovor sa novinarkom iz Slobodne Dalmacije, radio sam jedan intervju s njom i ona mi kaže da nigdje nema ovakvog novinarstva kao u BiH. Da ovo nigdje nije slučaj, ni u Srbiji, ni u Hrvatskoj, nigdje. Naprosto da se umjesto istina plasiraju poluistine, neistine, umjesto informacija nekakvi svoji stavovi. Ne prepušta se dakle nama da za vlastiti novac kojim plaćamo televiziju izrazimo svoj stav o nekom događaju, nego se nameću svoji stavovi, svoji ideološki pogledi, svoji pogledi na svijet. Znači, imaju zaštićene stranke i lidere zaštićenih stranaka. Imaju neke druge na koje se, u nedostatku pravih argumenata, iznose laži i neistine.

Dakle, mislim da mi trebamo zaštititi i građane i struku novinarsku i same novinare, jer reakcija na to je ovakva, ... reakcija na fizički napadi. Bez obzira šta novinari pisali, ja sam vrlo često, jučer sam bio žrtva laži na Federalnoj televiziji, bez obzira šta su pisali, ne zaslužuju da ih neko fizički napada. Ali mi smo dužni da prepoznamo, kažem, fizionomiju nečega, dakle da prepoznamo da postoje napadi na novinare, da ih zaštitimo. Isto tako da prepoznamo da je to prešlo svaku mjeru šta određeni mediji rade. Da zaštitimo građane od toga. Pa, ljudi, plaćamo te servise, oni su dužni da nam pruže informaciju i ništa preko toga.

Dakle, predlažem da se ovi zaključci usvoje, evo, uz ovaj amandman, uz ovaj dodatak, izmjenju koju predlaže SDA.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ:

Replika gospodinu Živkoviću veoma kratko. Dok je SDS bio na vlasti u RS-u, bilo je sasvim normalno i popularno da mediji budu naklonjeni opoziciji, što je i u svijetu normalno i popularno, jer neće valjda novinari hvaliti poziciju, nego će napadati poziciju da pomognu opoziciji i građanima da je što prije sruše. I to je bilo i potpuno normalno, govorim u većini medija. Sad se dešava nešto drugo. Sad mi smo u opoziciji, a SNSD u poziciji, nešto se desilo

oko tih novinara i nema te popularnosti više. Sad su oni naklonjeni poziciji, a nisu naklonjeni opoziciji, što je malo čudno, uglavnom. Znači, nisam rekao svim, nego uglavnom.

BERIZ BELKIĆ:

Denis Bećirović, diskusija.

Molim vas malo pažnje, strpljenja. Denis Bećirović, diskusija.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja prvo želim reći, kao predlagač, u ime Kluba SDP da zaista u ovim zaključcima ne postoji nijedna rečenica koja iz bilo kojeg razloga ne bi mogla biti podržana danas u Parlamentu. Šta mi ovdje tražimo?

1. Da najoštrije osudimo učestale napade na novinare,
2. Da tražimo od nadležnih organa hitno spovođenje detaljnih istraga u vezi s tim,
3. Pozivamo se na Rezoluciju Evropskog parlamenta,
4. Kažemo da su sloboda govora i sloboda mišljenja temeljni principi demokratskog i otvorenog društva i da svako ugrožavanje tih principa predstavlja direktan napad na slobodu javne riječi, i
5. Zadužujemo Ministarstvo sigurnosti da nam najkasnije u roku od 15 dana dostavi napokon jednu pravu informaciju o stanju sigurnosti medija u zemlji.

I ovaj parlament to zaslužuje da napokon ima takvu informaciju nakon bombaških napada, nakon prijetnji smrću i drugih raznih prijetnji novinarima u zemlji.

No, ja želim reći u vezi s ovom temom. Mi hoćemo u Evropu. To je strateško opredjeljenje BiH. I na ovom pitanju ćemo danas pokazati hoćemo li u Evropu, tako što ćemo reći je li nam stalo do evropskih ocjena, evropskih zaključaka, evropskih preporuka, i evo ja ovdje imam Rezoluciju Evropskog parlamenta. Ovo pitanje nismo mi otvorili, da budemo načisto s tim. Ovo pitanje je otvorio Evropski parlament i on je ukazao na problem zastrašivanja medija u BiH. Mi se prema toj činjenici, koju je Evropski parlament markirao, možemo opredijeliti na ovaj ili na onaj način. Svako će glasati, prije svega, po svojoj savjesti.

Ja želim podsjetiti da u vezi s ovim pitanjem nismo prvi nivo vlasti koji se očituje. Već je niz općinskih vijeća u zemlji, koliko znam, i jedan entitetski parlament već donio zaključke slične ovima.

Moram reći da sam očekivao da i prije ovog parlamenta reaguju neke nadležne institucije mnogo jasnije i mnogo oštrije. Nažalost, nisu nikako reagovala. Mi, i kad bi htjeli, ne možemo sakriti neke činjenice. A činjenice govore da u glavnom gradu padaju bombe na pojedine medije. Činjenice govore da imamo novinara kojima se prijeti smrću. Možemo li ikada reagovati na vrijeme? Jel' treba da se desi neki smrtni slučaj pa da onda zakažemo vanrednu sjednicu, da nas upozoravaju ljudi iz Evrope itd.?

Ja mislim da mi ne moramo uvijek imati negativne ocjene od Evropskog parlamenta, da nekad možemo stvari i preduprijediti i napraviti mnogo bolju sliku o BiH nego što danas ide iz BiH.

U vezi sa prijedlozima oko ovih zaključaka moram reći da prijedlog kolege Novakovića da u članu 4., odnosno u tački 4. ovih zaključaka, gdje se govori ovo 'posljednji napadi' da brišemo 'posljednji' i da u zagradi naveli smo 'magazin *60 minuta*' gdje, nemojmo da se lažemo, zaista postoje prijetnje smrću tim novinarima, kao i ovi bombaški napadi na Hayat, možemo to izbaciti iz zgrade, nek stoji ova ocjena, jer vjerovatno ima još medija koje bi mogli navesti, da ne pominjem sada Alternativnu televiziju u Banja Luci, BN televiziju i neke, i brojne druge medije u zemlji.

Kad je riječ o prijedlogu, koliko sam ja razumio, cijelog Kluba SDA u tački 5. da se ova tačka 5. briše ili da se eventualno formuliše u tački 2., u ime predlagača ne prihvatamo ovu dopunu ovog zaključka, s obzirom da je ovo jedini konkretan zaključak koji traži akciju nadležnih organa po ovom pitanju. Ja se ne slažem s gospodinom Bakrom Izetbegovićem koji je sada rekao da nema nigdje ovakvih medija u razgovoru sa novinarkom Slobodne Dalmacije. Moje mišljenje je, ja imam pravo na svoje mišljenje, da nigdje nema ovakvih političara kao u BiH, a ne medija.

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas malo strpljenja.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Mislim da nije dobra ova diskusija gospodina Izetbegovića ako hoćemo da pošaljemo pravu poruku, jer je on u svojoj suštini u stvari tražio razloge da opravda ove silne prijetnje prema novinarima u BiH.

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Samo malo, idemo redom.

Bakir Izetbegović, replika.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Dakle, puno je to preciznije sadržano u stavu 2. gdje se traži od nadležnih organa da što prije uhvate napadače, nego od ministra sigurnosti da da nekakv stav, nekakv materijal proizvede o napadu na novinare, elaborat nekakav. Dakle, i sadržano je u stavu 2. to što vi tražite.

A druga stvar, ovo su za sada vaši zaključci, vaša rezolucija. Ako hoćete da bude naša, onda dopustite da ih mi svi podržimo, dopustite da onda i mi unesemo ono što smatramo da treba unijeti u nju. I ja ništa ne prikriam, gospodine Denise, ili družice Denise, neki svoj skriveni motiv. Ja jasno kažem, novinari su prešli svaku mjeru sa svojim lažima. Jučer su na mene nalagali ružne stvari na Federalnoj televiziji, ali ne mislim da ih iko treba fizički zbog toga napasti.

Dakle, mislim da također ... su pretjerano izloženi napadima, da i to treba osuditi. Svaku pojavu čiju fizionimiju prepoznamo, mi trebamo kritikovati i tražiti lijeka tome. I nemojte Vi tumačiti šta je u mojoj glavi. Ja imam jazik pa znam to kazati sam.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja moram reći na ovo izlaganje gospodina Izetbegovića. U prvom redu da poštujem Evropsku konvenciju o ljudskim pravima, svakog čovjeka i sve što je propisano u toj Konvenciji i drugim aktima o ljudskim pravima, za mene su svetinja. To je pod broj jedan.

A kada je riječ o ovoj diskusiji posljednjoj gospodina Izetbegovića, želim reći da treba biti principijelan. Sada je samo problem, je li, kada neko govori nešto o Izetbegoviću. Pa izvinite, molim vas, ima li i jedna politička partija ... da je više satanizovana od SDP-a. Mi smo čak optuženi i za državni udar. Pa šta? Je li pravljjen kakav problem? Moramo dakle imati principijelan odnos prema svim pitanjima, a tačka 5., evo prihvatili smo sve konstruktivne prijedloge u ovim zaključcima, a u tački 5. ne možemo je prihvatiti, jer je to jedina konkretna mjera koja traži odgovor. A tačka 2. traži od nadležnih organa, nema roka, a ovdje je stvar, po meni, hitna. I ja mislim da danas treba reagovati na jedan jasan i nedvosmislen način, kako bismo pokazali da ima sigurnosti i za medije u zemlji, ali kako bismo poslali i poruku prema Vijeću Evrope. Pa da budem precizan do kraja, ako ovo i ne prođe, evo ja to javno kažem, tekst Rezolucije Evropskog parlamenta i ove zaključke kao prilog uz tu Rezoluciju, pozvat ću sve kolege poslanike da se potpišemo i da Vijeću Evrope dostavimo, prvo na što su nas oni upozorili i da im dostavimo listing i rezultate kako smo se mi prema tome odnosili u ovom parlamentu.

BERIZ BELKIĆ:

Idemo dalje.

Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Evo, ja ću nastojati kratko samo da pomenem da mi je žao što je jedna dobra ideja, jedan prijedlog, relativno, zaista dobrih zaključaka poprimio ovakvu formu i tokom rasprave, pa čak i od samog predlagača.

Ja moram zaista reagovati kolegi Bećiroviću. Prvo, malo ste brkali Vijeće Evrope i Evropski parlament. Tačno je da se u obje rezolucije i Evropskog parlamenta i Vijeća Evrope pominju ataci na novinare, na profesiju, nezavisnost itd., ali isto tako je tačno da rezolucije Vijeća Evrope nas više obavezuju nego rezolucije Evropskog parlamenta, barem članstvom u Vijeću Evrope, ako ništa drugo, barem članstvom, mada ne govorim o specifičnoj težini jednog i drugog.

Drugo, ja ću vas samo podsjetiti. Onog momenta kad ste vi uputili Prijedlog zaključaka u proceduru oni su postali Prijedlog zaključaka o čemu će se izjasniti ovaj parlament. Prema tome, i svaki drugi ovlašteni predlagač ima i pravo podnositi zaključke i jednako tako i pravo svakog od nas je da se o svemu tome očitujemo. Dakle, predlagač ne može prihvatiti ili ne prihvatiti. Mi ćemo svi nešto prihvatiti ovdje kad budemo glasali ili nećemo prihvatiti. Mislim, ovo samo korekcija jedna.

Ja hoću samo da pomenem da mi je žao da ovako dobar prijedlog zaključaka, naravno možda i uz neke korekcije koje, možda po meni, čak i dobijaju na specifičnoj težini i snazi samih zaključaka su poprimile ove razmjere, jer većina diskusija je bila u smislu, ja moram reći možda i posebno prve, u smislu da su možda zaslužili neki novinari da budu napadnuti. I meni je žao što je tako, hoću da pomenem samo da mi je žao što je jedna rasprava, odnosno rasprava o ovakvim zaključcima poprimila ove razmjere koje je poprimila i u mjeri ...

/zajednička diskusija/

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Ja hoću samo da kažem da nije moj mobilni u pitanju, evo opet, pošto me gledate.

BERIZ BELKIĆ:

Ja hoću da pomognem da u miru diskutuješ, međutim očigledno je da je tu negdje gdje je uključen mikrofoni, tu on reagira.

Molim vas, molim vas, samo malo pažnje, dozvolite da nastavi kolegica.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Vidite, evo kratko ću, mi ćemo naravno podržati ove zaključke i podržat ćemo i svaki zaključak koji osuđuje napade na bilo koju profesiju. Ja moram to reći, jer mi smo malo otišli u diskusijama od sadržine i same ideje. Ima potrebe zaista da posebno podržimo i one profesije koje karakteriše nezavisnost i sloboda djelovanja i sloboda medija, sloboda riječi.

Prema tome, izrazi o nevjerodostojnosti, obmanama, pristrasnosti, koje smo danas ovdje čuli, ne stoje kada je u pitanju tema ovakve vrste, jer, ja ću vas samo podsjetiti da za to postoje neke institucije koje možda neko ne zna. Mi imamo za elektronske medije regulatora čije izvještaje i mi ovdje usvajamo itd. Postoje mehanizmi da, kad su u pitanju elektronski mediji, eventualno pristrasno izvještavanje koje je nevjerodostojno bude na neki način i sankcionirano, ali jednako tako podsjetit ću vas da postoji adekvatna komisija kada su u pitanju printani mediji. Ali to nije tema. Hoću da pomenem samo da mi je žao što smo otišli od činjenice da osudimo napad na bilo koju profesiju, na bilo kog pojedinca u ovoj državi. A posebno hoću da podsjetim da nije na ovom parlamentu da govori o uređivačkim politikama i o sadržini pojedinačnih interpretacija itd. Postoje mehanizmi i adresa negdje drugo, a ponajmanje na ovom parlamentu i od strane parlamentaraca da, eventualno, upućuju diskusije takve vrste kao da je neko zaslužio bilo kakav napad.

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Lazar Prodanović.

LAZAR PRODANOVIĆ:

Ma ne bih ovo ali, uvaženi kolega Bećirović, ja Vas veoma uvažavam kao hrabrog čovjeka, ali ponekad mi sa Vašim stavovima budete smiješan čovjek. Kako Vi možete da kažete ... da ćete Vi tekst Rezolucije Evropskog parlamenta da dostavite Evropskom parlamentu uz listing kako smo glasali. Još jednom, dakle to je meni potpuno neshvatljiv princip u poimanju demokratije.

Dalje, kako se Vi zalažete u ovom parlamentu, da ćete Vi prihvatiti nečiji stav, nečiji ćete odbiti, pa on ne može biti dio toga. A znate da ovdje treba da imamo većinu da bi svi izglasali. Hoću da vam kažem, nemojte mijenjati tezu u smislu zaštite ljudskih prava i sloboda, govorim prije svega novinara. Ja odmah moram reći da, nažalost, BiH ima veoma loše novinarstvo. Ako je barijera tome, dakle protivim se bilo kakvim zastrašivanjima, bilo kog novinara u ovoj zemlji i bilo gdje na svijetu, i, ako je barijera to što je to, odmah moram reći da snažno se trebamo usprotiviti tome.

Ali, ne treba zaboraviti još jednu stvar. U ovoj zemlji treba da postoji odgovornost za javno izrečenu, ali i javno napisanu riječ. Ako budemo napravili, dakle jedan konsenzus u tome, da kao savjest ovog društva moraju biti novinari, kao neko ko ukazuje na ono što javni izabrani zvaničnici čine u ovoj zemlji, da treba da bude bolje za građane ove zemlje, onda ne možemo biti zadovoljni sa prijedlogom jedne liste zvaničnika. Uvjeren sam da se često snažno zloupotrebljava pozicija javnog zvaničnika, nažalost, u odnosu prema medijima. Ali, nažalost, želim da konstatujem da mi nemamo niti analitičko niti istraživačko novinarstvo i da mi najčešće koristimo poluinformacije kao dio pristupa, dakle koristeći, čak, često koristeći i javni servis u te svrhe, i onda stvaramo potpuno jednu konfuznu situaciju.

Dakle, protiv sam bilo kakvog napada na novinare. Zato sam da oni imaju apsolutnu zaštitu u društvu. Ali sam protiv toga da novinarstvo bude u funkciji bilo koga u smislu blaćenja bilo koje ličnosti, pogotovu prozivanjem kriminalcima, neodgovornim, to nije opravdanje za bilo kakav napad, odmah da kažem, jer nikada ne bih novinare za takve laži napao, ali to ne koristi niti novinarima, niti ovom društvu. I uvjeren sam, kad bi se provodili sporovi pred Evropskim sudom za ljudska prava, da bi i novinari dobili takve sporove, ali bi dobili i dakle javne ličnosti koje su često izloženi neargumentovanim napadima koji kreira negativno javno mnjenje u ovoj zemlji. Mi imamo takvo novinarstvo ... Dakle, pozivam vas da zajednički radimo,

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vrijeme!

LAZAR PRODANOVIĆ:

završit ću predsjedavajući, pozivam vas da kreiramo zaključke koji će stvoriti nezavisno novinarstvo u kojem će se poštovati apsolutno Evropska konvencija o ljudskim pravima i svi zakoni u BiH, ali i zaštititi javno, odnosno onemogućiti zloupotreba javno izgovorene i napisane riječi.

Toliko.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Odgovor na repliku, uvaženi poslanik Denis Bećirović. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Svaki poslanik ima pravo, pa i kolega Lazar Prodanović, da kaže kako mu šta izgleda. Naravno, i ja to imam pravo. I vi meni kolega, moram reći, ne izgledate komično, vi meni izgledate tragično.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas da se prema kolegama sa uvažvanjem.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Svakako, istim tekstom, čak malo blaže nego što se on meni obratio, tako da principijelno možete intervenisati.

Dakle, ja bih sada kolegu iz SNSD-a pitao kako li mu izgleda šef kada kaže jednom novinaru da će ga nokautirati. Kako li mu izgleda šef kada kaže predsjedavajućem Vijeća ministara da je budala? Kako li mu izgleda šef kada čitavom parlamentu kaže šta kaže itd.? Bilo bi dobro, konzistentno, onako da nam pošteno kaže kako mu izgleda šef u tim trenucima!? A pričati o tome, ja s ovim završavam neću se više ni javljati za diskusiju, pa donesite zaključke kakve god hoćete, imate većinu, imate na to pravo, ali pričati ovdje u ovom parlamentu i od strane bilo kojeg političara u BiH o nekom lošem novinarstvu, a da to pričaju političari, to mi liči na onu poslovicu narodnu *rugala se kuka krivom drvetu*.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Evo, sad ćete čuti kako to izgleda.

Uvaženi poslanik Lazar Prodanović, replika. Izvolite.

LAZAR PRODANOVIĆ:

Ma nisam ti rekao da si komičan, smiješni su tvoji stavovi, stavovi dakle. Izvinjavam ti se ako si to tako uvredljivo shvatio. Ali ne možeš ti dostavljati listing nekoga što često činite u ovoj Parlamentarnoj skupštini izvrćući neke činjenice. Ali odmah da ti kažem kad je u pitanju, pozivaš se, moram ti odmah reći da ja nemam instituciju šefa kakvog imaš ti. I da bi o tome šta moj šef negdje kaže trebao njega da pitaš. Ali kada budeš od mene čuo ikada da sam stao na stranu nečega što vrijeđa nekoga ili nečiju ličnost, onda to možeš reći. Ali ne možeš postavljati model za koji ti smatraš da je potpun i jedino ispravan.

Dakle želim, ja uvažavam te tvoje zaključke, oni su u najvećem dijelu prihvatljivi, ali moraš učestvovati u raspravi da dođeš do zajedničkog zaključka. Dakle, molim te kad budeš čuo

da sam ja od nekoga tražio, onda mene pitaj u ovom parlamentu, ja donosim, evo istina je, u ovom parlamentu ja donosim stavove i mišljenja svojom glavom, a moraš, nemoj da misliš da je samo loše, i često kad je nečija reakcija u određenom smislu, ono nije svakako opravdanje, treba da bude izazvana nekom suprotnom reakcijom ili nekakvom provokacijom koja je inače svojstvena u našoj komunikaciji. Ja želim da mi razgovaramo normalno i mislim bez ikakvog opterećenja kako će biti želim da dođemo do zaključka koji nisu samo tvoji ili SDP-ovi, već ovog parlamenta, ne mogu drukčije proći. Imate pet glasova ovako.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Replika je, uvaženi poslanik Drago Kalabić. Izvolite.

DRAGO KALABIĆ:

Uvažena gospodo, predsjedavajući, iako sam ja imao namjeru da na par pomalo vrućih tema danas ne dolijevam ulje na vatru ali očito je to nemoguće, pogotovo kad je u pitanju gospodin Bećirović koji ode, ali dobro. I ne znam šta mu to znači – da je tu, spojio bih mu ove ocjene da je to tragikomično to što on radi u ovom parlamentu – njegova briga o novinarima. Cijelo vrijeme on nama neće da kaže o kojim novinarima. Ja bih volio da čujem od Denisa Bećirovića šta on podrazumijeva pod novinarstvom u BiH. Misli li da su jedinstveni? Misli li da se priča o jednoj jedinstvenoj profesiji, koja jasno govori šta hoće, što bi se narodski rečeno, na koju stranu goni. On ne govori o tome. Ne govori o tome šta novinari misle, misle jedni o drugima, i nemamo, i ja bih volio priliku ovdje u ovom parlamentu ili negdje na drugom da nam kažu novinari šta misle jedni o drugima u BiH.

Da li je moguće da u BiH ništa ne funkcioniše, samo funkcionišu novinarske slobode ili novinarska profesija i da je ona idealna. Da li je podijeljenost bosanskohercegovačkog društva našla svoje dobro okruženje i među novinarima, koji o istom događaju usred Sarajeva ... ista dva novinara, jedan govori o humanitarnoj akciji, dugi govori o najvećem kriminalu. Isti ljudi, iste oči, isti događaji, isto sve, o čemu mi to pričamo.

I potpuno je jasno, ... evo da kažem i ja sam protiv, da se razumijemo, bilo kakvih napada, taman posla, prijatiji i svega ostalo, ali valjda morate shvatiti ako ... jedan novinar, urednik ili kako hoćete u 20 emisija nazove nekoga kretenom, zašto mu ovaj ne bi uzvratio. Šta to njega sprečava da mirno, lagano mu uzvрати da je i on idiot i kreten? Kako ćete spriječiti čovjeka? Ja nisam za napad, ja nisam za bilo šta. A kako ćete spriječiti nekoga? Ima presudu, dobio ga na sudu, a ovaj i dalje zloupotrebljava javni medij. Sad od ovoga mi očekujemo da on poštuje novinarsko pravo i slobodu, da sjedi čovjek pred ekranom u stolici i gleda naveče kako ovaj njega naziva idiotom i kretenom. Pa gdje smo mi to došli? Jel' to mi branimo? Ako to branimo, to nema veze s novinarstvom.

Ja nemam s novinarima problema te vrste o kojima govorite, o napadima, ali o profesiji mogu svašta da kaže. Zna Okolić kakvi su listovi bili u RS-u, onaj čuveni prst i ostalo što je išlo 10 godina, to je imalo veze sa slobodom novinarstva kao sa lanjskim snijegom.

BERIZ BELKIĆ:

Vrijeme, Drago!

DRAGO KALABIĆ:

Evo završiću. Treba i sa te strane da govorimo. Ako gospodin Denis misli na svoju grupicu novinara, ja se slažem da ne morate vi štiti sve novinare, ja dozvoljavam da vi štite one za koje ste vi zainteresovani. I to je ok.

_____ (?)

Mi hoćemo sve.

DRAGO KALABIĆ:

Molim vas, pa ja sam vam rekao, to je uredu. A druga stvar, o mom lideru. Pa zamislite koliki je vaš lider kad je jedino mom lideru tepao. Onda znate kakav je odnos.

BERIZ BELKIĆ:

Vrijeme, Drago! Drago, vrijeme!

DRAGO KALABIĆ:

Znaš ko je lider i ko je šef.

BERIZ BELKIĆ:

Branko Dokić, diskusija. Molim vas za pažnju.

BRANKO DOKIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Ja mislim da niko u ovom parlamentu, ne samo u ovom parlamentu, ne može stati iza eventualnih napada, prijetnji na bilo koga, a pogotovo ...

BERIZ BELKIĆ:

Molim Mješoviti klub malo pažnje.

BRANKO DOKIĆ:

na nezavisno novinarstvo. I sad, da ne bih dalje obrazlagao, ... dakle u tom kontekstu potpuno podržavam onaj dio diskusije koji je izrekao uvaženi dopredsjedavajući, kopredsjedavajući, kako god hoćete, Niko Lozančić.

Ovdje se radi o ozbiljnom pitanju i kad je riječ o prijedlozima zaključaka takođe mnogo toga bi moglo da bude prihvatljivo i izglasano, pa evo i 1. tačka, i 2. tačka, i 3.tačka, i 4. tačka, sa minimalnom korekcija onog što je govorio kolega Novaković, a 5. tačka je zaista, ja se moram saglasiti sa poslanikom Izetbegovićem, da je ona, pored 2. tačke, nepotrebna, jer 2. tačka je šira nego ova. SIPA treba da se bavi svim slučajevima na, rekao bih, jednak način i nema potrebe izdvajati bilo kakve slučajeve po ovom pitanju.

Ali isto tako bih rekao, i zato sam se javio za diskusiju, da u okviru ovih zaključaka ... mora se naći makar kroz jednu tačku zaključaka odnos medija i pojedinaca iz medija, što je pokušao gospodin Izetbegović da predloži, jer mislim da je ovo necjelovito i ovdje ne treba nikoga izuzimati. Ovdje ne treba samo pozivati javni servis za koje građani plaćaju, kao što on reče pretplatu, nego i sve druge, i alternativne medije, i štampane medije još pogotovo, jer nad elektronskim medijima postoji kakva-takva kontrola. Mislim, kažem kakva-takva, s tim sam sve rekao, a nad štampanim medijima ne postoji nikakva kontrola. I ako ne bi ovo prozvali, onda bi mogli i mi da kažemo, pa znate, kao što nama kažu političarima, a političari su najviše na napadu, a i znate zbog čega. Hoću da vas podsjetim da je još Konfučije, 2 500 hiljade godina prije, kad su ga pitali šta je za jednu državu najvažnije, rekao vojska, hrana i povjerenje u političare. A onda su ga pitali, evo, kad bi morala da se odrekne nečega, čega bi se prvo odrekla, on je rekao vojske, pa onda hrane. Pa kako hrane, ljudi će pomrijeti. Jeste, pomrijet će ali će se i snaći. Onaj narod koji ostane bez povjerenja u svoje političare je izgubljen narod.

Ovdje neko iz BiH i van BiH vrlo vješto koristi medije da diskredituje političare, kako bi ovaj narod bio izgubljen narod. Nama političarima se kaže, i ne samo političarima nego i drugim ovdje, e, imate načina kako kada vas neko napadne, pa to su napadi koji nanose i duševnu bol i materijalnu štetu itd. – imate sudove da rješavate. Mogli bi mi sada da kažemo danas i novinari imaju isti taj put da to rješavaju. Znate koji je to put. Ja jedino u životu sam tužio dvije novine. Obje sam dobio. Kod jednih još nije završen postupak. A znate koliko to traje, od 2003. do danas još uvijek nije završeno.

Šta sam htio da kažem. Unio sam svoj lični primjer, možda to nije dobro. Moj prijedlog da nakon završene diskusije o ovoj tački dnevnog reda za sljedeću sjednicu se predlože zaključci koji bi, evo, uvažili i dosta ovih zaključaka ovdje, sugestije iz diskusija, ali i u svakom slučaju jednu tačku u ovom smislu, kao što je SDA predložila, gdje bi mi pozvali na odgovornost medije i pojedince iz medija za izgovorenu riječ, istinitost, jer svi su oni obavezni, bilo alternativni, bilo komercijalni, bilo javni, da istinito informišu, a ne da kleveću i na taj način nanose veliku štetu.

BERIZ BELKIĆ:

Jel' se neko javljao za repliku?

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ
/nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ:

Jerko Ivanković. Evo, sad si na drugom mjestu, sad si na drugom.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Poštovani predsjedatelju, kolegice i kolege zastupnici, uvaženi gosti, ja ću jedan primjer ispričati koji može na slikovit način pokazati odnos medija prema nama ili nas prema medijima. U školi su bila dva brata i jedan je bio odličan učenik, a drugi je imao sve jedinice. I došao je kraj godine i jedan je prošao sa odličnim, a drugi je propao na godinu. I sad ko će ići roditeljima reći da je propao na godinu. Sad brat ide koji je prošao sa odličnim i kaže: 'Znaš šta, tata, moj brat je propao na godinu.' A on na njega galamu: 'Gdje ćeš ti reći da je on propao na godinu, šest

mjeseci zabrane izlaska u grad, gdje ćeš ti na svog brata reći da je on propao na godinu.' I kaznio onoga ko je rekao, a onoga koji je propao na godinu njemu ništa.

Kod nas se praksa često primjenjuje da mi kritiziramo i kažnjavamo one koji kažu da se nešto desilo, a oni koji su to napravili oni prođu ... I otprilike su novinari i oni koji imaju obvezu da kažu šta se desilo i zbog toga budu kažnjeni, a oni što su stvarno prouzrokovali problem ne budu sankcionirani zbog toga.

Ja osobno smatram da nemam pravo ocjenjivati novinare i medije da li su prema nekome nešto rekli netočno, da li su izrekli neku klevetu ili ne. Mislim da od nas ovdje niko to nema pravo, jer postoji Zakon o kleveti, postoji sud koji treba utvrditi

BERIZ BELKIĆ:

Da se malo slušamo, molim vas, kolega vam govori.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

... i, ukoliko je neko to napravio, on će biti kažnjen, da li to bio medij, da li to bio novinar. I ja mislim da su novinari prema političarima jako blagi, s obzirom na sve pokazatelje u našoj državi, kad vidimo deficit, nezaposlenost, ekonomski razvoj, i sad da ne ponavljam ono što smo često puta ovdje iznijeli i, kad pogledamo u medijima, preblago se novinari prema tome osvrću.

Ukoliko političari nisu zadovoljni sa Zakonom o kleveti imaju mogućnost da to promijene. Znači, mi ovdje u Parlamentarnoj skupštini, vladajuća šestorka ima većinu, može sutra donijeti novi zakon o kleveti ukoliko postojeći zakoni nisu funkcionalni i svakoga ko bude na nekoga iznio klevetu da se sankcionira adekvatno toj kleveti, kako niko više ne bi tu klevetu iznosio na bilo koga.

Tako da ja smatram da ni u kom slučaju ne možemo kriviti novinara. Ako nismo zadovoljni Zakonom o kleveti, prijedlog sutra na dnevni red, sjednica, donesen novi i sukladno zakonu će novinari morati provoditi istinitost informiranja. A mislim da nikako nije prihvatljivo da mi paušalno, pojedinačno ocjenjujemo bilo koga od novinara, jer uvijek novinari bi trebali da imaju često puno više informacija od nas kad određenu informaciju iznose u javnost.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Jozo Križanović, neka se pripremi Martin Raguž psihološki.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Pa evo, pošto je puno ispričano, ja zaista bih želio da budem vrlo kratak i koliko je moguće jasan. Dakle, na dnevnom redu se nalazi 'Razmatranje Prijedloga zaključaka u vezi sa kontinuiranim napadima na novinare ...' Dakle, mi smo danas otvorili nepotrebno vrlo široku raspravu o slobodi medija, o položaju medija itd. Ovdje se radi o ... prijedlogu konkretnih zaključaka i radi se dakle o zaključcima zbog toga što imamo jednu pojavu, društvenu pojavu, opasnu pojavu, napada na novinare, kontinuirani napad na novinare, prijetnje smrću. I u svezi s

tim se daju konkretni zaključci, ljudi moji, da se očitujemo kao Parlament kako mi vidimo to stanje, opet u interesu zaštite i slobode medija i slobode samih novinara.

Dakle, ovdje se moglo intervenirati konkretnim amandmanom na Prijedlog zaključaka, popravku određenog zaključka, a da ne stvaramo sad jednu opću raspravu. Možda treba jednom otvoriti raspravu o tome gdje su pređene eventualno granice, da li RAK radi, ova agencija za kontrolu komunikacija, da li ona dobro radi svoj posao. Ona je naša agencija, ona je naša institucija, možemo to legitimno otvoriti pitanje. Dakle, evo ja predlažem da ne bismo gubili dalje vrijeme da se konkretnije očitujemo o predloženim zaključcima, ako ima neko neke druge zaključke ili da promjeni ove, doda nove itd.

Evo, hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Martin Raguž.

MARTIN RAGUŽ:

Hvala lijepa, gospodine predsjedatelju.

Evo, ja želim jasno reći u ime HDZ-a 1990. da smo mi spremni podržati koncept ovih zaključaka, jer je to na dnevnom redu. Znači, na dnevnom redu je, ovo što je sad već gospodin Križanović rekao, osuda kontinuiranih napada na novinare i novinarsku profesiju, s posebnim osvrtom na ugrožavanje neovisnog medijskog izvješćivanja u BiH. Neovisni mediji su temelj svakog demokratskog društva. I ja danas sam samo u dvojbi da li ove stvari koje su neke od kolega otvarali, a vezano za način ostvarivanja te uloge medija, što je također legitimno pravo Parlamenta, da li uopće vezivati za ovu točku dnevnog reda ili posebno. I odmah da se izjasnim. Ja sam za posebno razmatranje i mislim da nama treba i više vremena i argumenata, jer način na koji mediji vrše ulogu u ovom važnom procesu za ovu zemlju i za sve njene građane je možda u istoj ravni kao i uloga političara.

I ovdje, samo se ne slažem sa gospodinom Bećirovićom da iz kategorije političara mi sebi preuzimamo kompletnu odgovornost u odnosu na stvaranje te slike o svima nama, mislim da tu nimalo manja odgovornost nije medija. Ali o tome ne bih i zato preferirajući da danas se držim onog što je na dnevnom redu, a to je zabrinutost zbog klime zastrašivanja medija, to je jasno rečeno u Rezoluciji Evropskog parlamenta i traži se od nas da prepoznamo značajnu ulogu koju imaju neovisni mediji i nevladine organizacije, također u ovoj rezoluciji što je isto jako važno. Ja jesam danas da mi podržimo redefinirane ove zaključke, ali suštinu zaključaka podržavam, znači bez izdvajanja bilo kojeg konkretnog medija, jer smatram da su mediji, kao profesija i kao stup demokracije, na udaru, generalno.

I druga stvar, smatram da ovu točku 5. treba brisati, jer su neke od kolega već rekly da je ona inkorporirana u točki 2. puno šire i preciznije.

I treće, da raspravu o ostalim pitanjima koja su se pojavila ostavimo za neki drugi put, a da ovdje jednom kažemo da smo mi u stanju poslati poruku da kao najviši zakonodavni organ spremni smo štiti slobodu medija i njihovu neovisnu ulogu i osuditi svaki napad. Ja mislim da je to veliko i evo mislim da je i inicijativa predlagača išla u tom pravcu. A sve ovo što se poslije

otvaralo, na neki način, pokazuje koliko smo mi još daleko od toga da prepoznamo prioritete i kriterije i standarde za koje stvari trebamo ovaj uvjet.

Dakle, podrška ovim promijenjenim zaključcima, izmijenjenim, dotjeranim zaključcima na način na koji sam rekao i prijedlog da se rasprava o ulozi medija, njihovoj profesionalnoj osposobljenosti i odgovornosti, koja također legitimno treba biti otvorena, ostavi za neki drugi put.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Ja nemam više prijavljenih. Zaključujem raspravu.
Prelazimo na tačku 22.

ZLATKO LAGUMDŽIJA
/nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ:

Oprosti, Zlatko, trebao si se prijaviti. Izvoli.
Imamo prije toga prijavljenu repliku Jovičića.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Gospodine predsjedavajući!

Cilj svakog političara je da se bori za nezavisne medije. Ali da se mi ne lažemo, stalno to ističem, kako su podijeljeni političari, kako su podijeljeni narodi, podijeljeni su mediji. Ja dnevno, vjerovali ili ne, bez obzira na pres-kliping koji dobivamo, kupujem osam, devet novina. I u jednim novinama pročitam, kaže: 'Najveći problem onaj Slavuj, lobira za neku firmu za šećer.' Ja nikad za nju čuo nisam i ugrožena mi bezbjednost Zovu me drugi koji uvoze, kaže: 'Što ti lobiraš za tu firmu, čovječe?' Ugrožena moja bezbjednost što je neko napisao da ja lobiram, a ja pojma nemam, nikad čuo nisam za firmu.

BERIZ BELKIĆ:

Slavko, tema!

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

To je tema.

BERIZ BELKIĆ:

Šećer?

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

To je tema što sam ugrožen ja takvim pisanjem. I uvijek u nekim novinama prst je ovako okrenut kad sam ja u pitanju. Znači, šta prst ovaj znači? Da me treba probiti kroz pločice ili u Parlament, zavisi kako ja to shvatam. Dakle, borim se za nezavisnost medija, za objektivnost

medija, ali zaista nikad to nećemo uspjeti. Ako neko kaže na TV zločinačko udruženje bez presude, optužnice, ne znam čega, pa znate vi kako se ustalasa javnost. Ja se ovdje ne borim za mene, neka pišu šta žele protiv mene. Da li mi imamo sluh šta ljudi pričaju gledajući televizije razne, čitajući razne novine?

Dakle, osuđujem napade na novinare, osuđujem napade novinara na poštenu narod, osuđujem neargumentovane napade novinara na političare bez optužnice, presude i svega, sve optužujem što je protiv. Ali ponavljam, isticao sam ovdje da sam dobivao dnevno po trideset prijjetnji raznoraznih, zahvaljujući novinama što su pisale. Pa nije tačno, ljudi, kao ovo na tom šećeru koji mi je zagorčao život. Umjesto da zasladim i ja malo uz kahvu ili kafu, kako hoćete, meni zagorčan život. Zagorčan mi život time, zato što je...

BERIZ BELKIĆ:

Slavko, tema ... tema!

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Pa molim Vas, gospodine Belkiću, neko napisao tamo, i znam koje novine, ja lobiram za nekog. Nikad čuo za to nisam i neću nikad lobirati. Čak sam rekao da sve koji me zovu da lobiram predaću ih ja tužilaštvu direktno.

BERIZ BELKIĆ:

Pa imamo glasanje o tarifama, pa će se odrediti o tome.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Malo mi je tarifa, gospodine Belkiću, ugrožen sam, kakva tarifa, hoću li je doživjeti.

BERIZ BELKIĆ:

Samo malo, gospodine Bešlagiću, samo malo. Dakle, u vremenu prije zaključivanja imamo prijavljenu diskusiju gospodina Lagumdžije, koji je propustio ovo dugme, ali nema problema. Slavko Jovičić je iskoristio svoje i ja molim ostale, jer zaključili smo raspravu.

_____ (?)
/nije uključen mikrofona

BERIZ BELKIĆ:

Pa zaključili smo raspravu.
Izvolite, gospodine Lagumdžija.

ZLATKO LAGUMDŽIJA
/nije uključen mikrofona/

BERIZ BELKIĆ:

Pa Vaše uključujemo, ne otvaram dalje proces, vašu intervenciju uključujem. Izvolite, zaključio sam tačku, a Slavko se prije prijavio.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Dobro, ako se Slavko prije javio, gospodine predsjedavajući, ne želim da, ne, ne, nema razloga. Kolega Bešlagić se javio za repliku njemu, nije mogao znati da poslije Slavka je zaključeno, šta god Slavko rekao. Ali nema problema, eto ne pada nam napamet, uredu. Nisam te čuo, Azra.

/zajednička diskusija/

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Jel' to sad meni niko ...

BERIZ BELKIĆ:

Ne dajte se Vi smesti, samo izvolite. Nema replika nikakvih više.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Ja povlačim repliku ako tebi ne može niko replicirati.

/smijeh/

BERIZ BELKIĆ:

Zlatkova je zadnja, njega smo čekali da dođe.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Eh, odavno u ovakvom iskušenju nisam bio. Šalim se. Ja prvo,

BERIZ BELKIĆ:

Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

prvo, ja na kraju svog izlaganja ću predložiti da se dozvoli da zaključite predsjedavajući da se replike dozvoljavaju, jer ne bih želio da moja sloboda ograničava slobodu bilo koga drugog, pa čak i one koji ...

BERIZ BELKIĆ:

Pa ni novu sjednicu da nastavimo, gospodine Zlatko, sa istim dnevnim redom.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Ja vidim da sam ja Vama nedostajao. Ja sjedim tamo na kompjuteru i slušam šta se ovdje dešava. Vi mene tračate kako me nema. Mislim, pa moje je mjesto ovdje, gospodine Belkiću, ali

zahvaljujući tehnologijama koje ste vi uveli, u koje se ja nešto malo razumijem, ja mogu biti prisutan na raspravi i u mjeri u kojoj će vama biti prilagodljivije, je li, da me manje gledate.

Elem, da skratim priču. Gospodine predsjedavajući, zahvaljujem Vam se na mogućnosti da nešto kažem. Ja bih htio samo da prije ovog prijedloga zaključka i određivanja prema zaključcima koji su ovdje predloženi kao dopuna našim zaključcima, uvažavajući sve ono što je kolega Bećirović kao predlagač već rekao i koji je prihvatio praktično da ove primjere umjesto da ih proširimo sa novim primjerima, evo uredu, te primjere nećemo imati u zagradi i nećemo se ograničiti na ..., nego uopšte na napade, i to je uredu. Ali ponukan prijedlogom zaključka koji sugerira, naizgled s pravom, da je tačka 5. naizgled viška kad tačka 2. već postoji, mi smatramo da je tačka 5. ključna tačka ovoga, jer ovo danas ne treba da bude poziv na deklaraciju o nečem, nego poziv na akciju o nečem. I tačka 5. je ustvari jedina aktivna tačka koja omogućuje da danas ovo ne umre u Parlamentu kako god mi zaključili. Ukoliko bi mi prihvatili samo Prijedlog zaključaka od 1. do 4., time bi mi amnestirali sebe da dalje o ovome brinemo. I tačka 5. je za nas kapitalna tačka, jer ona ustvari omogućava da sve ono što se ovdje danas čulo i sve te mnoge druge primjere koji eventualno postoje, pored ovih eklatantnih primjera koji su ovdje u zagradi navedeni, da se oni uključe. Zato je za nas vrlo bitno da se glasa o cjelini naših zaključaka, uvažavajući ono što je kolega Bećirović rekao.

Osim toga, pridružujem se onima, i naročito mi je drago što su i kolege, je li, iz vladajućih stranaka kao što je gospodin Raguž i drugi neki rekli da je dobro da se vratimo temi. Mi smo imali naime ideja, kad smo pravili ove zaključke, imali nekih osam, devet zaključaka, koliko se ja sjećam, između ostalog smo smatrali da bi ovdje trebalo ponovo reaktualizirati pitanje Javnog servisa, pitanje neimenovanja direktora RAK-a i napade na nezavisnost Regulatorne agencije. Također smo smatrali da bi ovdje bilo pravo vrijeme da nešto govorimo o finansijskom stanju u Javnom servisu i neustrojavanju ove korporacije. Mislili smo da je to, također, dobra prilika da se o tome nešto ovdje kaže. Mislili smo, također, da je dobro da govorimo o tome, da tako kažem, u kakvim socijalnim i drugim ekonomskim uslovima posluju neki današnji državni i javni mediji. Ali smo se opredijelili da to suzimo samo na temu koja govori najdoslovnije o fizičkoj prijetnji, fizičkoj opasnosti za neke novinare.

Razlog više zašto smo se na to opredijelili je, da podsjetim samo, što mi već godinama insistiramo (nekad su neki s nama, nekad su neki protiv nas, zavisno od situacije) na zakonu o oduzimanju opljačkane imovine i uvijek smo insistirali na tome da se povodom toga podsjetimo na činjenicu da onaj najuspješniji primjer Irske, kojeg smo često spominjali, je ustvari iniciran kad su jednog novinara ubili nakon prijetnji kakve se ovdje kod nas dešavaju. Da ne bi mi bili ti koji smo, ukoliko se neki nemili događaj desi, bili neko ko je nijemo posmatrao i pustio da se to desi, to je razlog zašto smo se fokusirali samo na prijetnje njima. A inače mi, kao što je već ovdje poznato i rečeno, mi iz SDP-a imamo itekakvo iskustva sa ovim kodeksima ponašanja. I mi smo to pokušavali, mi potpuno razumijemo one ... Da vi imate medije, kojim slučajem, je li? Da su neki sarajevski mediji Radovana napadali 20% kao mene, on bi se davno predao, ne bi morao u Hagu da završi poslije toliko godina. Ali to je tako i meni ne pada napamet da u sličnim situacijama sada otvaram one druge teme koje govore o jednom informisanju koje nije u skladu sa onim što je civilizacijska norma kojoj želimo da težimo. Ali da bi mogli sutra prestavnike medija pogledati u oči i reći im, evo, i mi imao nekih primjedbi, nekih sugestija, nešto nam se ne sviđa. Ipak smo mi dužni, kao najveće zakonodavno tijelo, da pokažemo punu odgovornost da ih uzmemo u zaštitu bez obzira na to. Ponavljam, bez obzira na to kako se oni ponašaju. Mi smo ti

koji moramo napraviti prvi potez, a ne predstavnici medija, čak ako treba da se korigujemo. Ne možemo svoje korigovanje uslovljavati njihovim korigovanjem, čak i ako je ono neophodno i u mjeri u kojoj je ono neophodno.

I u krajnjem slučaju, mi smo upravo ovu slobodu tačkom 5. otvorili Vijeću ministara, da Vijeće ministara u ovoj informaciji ukaže na neke druge aspekte ovog problema, pa da i o njima onda razgovaramo.

Izvinjavam se što sam možda uzeo malo više vremena nego što ste očekivali, ali svakako me niste očekivali pa šta god da sam rekao, je li, vama je vjerovatno viška.

Hvala vam lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Ja Vas uvjeravam da smo Vas očekivali i znali smo da ćete Vi doći. Ali Vas također uvjeravam da je predlagač zaključaka 90% ovo što ste Vi rekli već rekao. Možda niste pratili, ali dobro, nije loše dvaput, nije loše.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

/nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ:

Nije loše dvaput, tako je, ok. Dakle, ali evo sada da se dogovorimo. Evo se prijavio i gospodin Dokić.

Gospodine Bešlagiću, izvolite, replika. Idemo dalje.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Ja ću biti vrlo kratak. Mi ovdje izgleda svodimo čitavu raspravu ovoga prijedloga na to da smo i mi političari ugroženi i pošto je moj cijenjeni kolega pričao o kineskom političaru koji je rekao to što je rekao, ja sam doživio jednu drugu priču, a to je od Tunje Filipovića, profesora. I on ovako kaže: 'Idem ja Sarajevom i susretne me jedna gospođa i pita jeste li vi gospodin Filipović. A ja kažem jesam, radostan sav, a ona me pljunu'. A mi sad svi očekujemo šta će, kakva će biti reakcija, a on kaže: 'Ako sam političar, ja sam se obrisao i nastavio dalje.' Gospodo, mi smo političari i mi moramo faktički biti izloženi takvim napadima. Ukoliko se radi o pravima i obavezama novinara, otvorimo drugu rezoluciju i to donesimo kao takvu, a danas donesimo ovo što jeste, uz ono što jeste, amandmanska faza, prihvatanje.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Branko Dokić.

BRANKO DOKIĆ:

Pa, gospodine predsjedavajući, ja sam ipak morao sad da se javim s obzirom na ovu diskusiju kolege Lagumdžija, koji tvrdi da je tačka 5. važnija od tačke 2. Ja njega mogu da

razumijem, ali ja vam mogu da kažem da sve ove četiri tačke uz korekcije u tački 4. mogu da prihvatim i glasaću za njih. Ne mora biti prošireno ovo pitanje odnosa medija i kako oni izvještavaju, to možemo pokrenuti drugo pitanje, ali ako ostane tačka 5. ja neću moći glasati za zaključke zbog toga što nadležnosti SIPA-e prevazilaze ono što mi hoćemo. Mi ovdje, ja se nadam, mislimo na sve medije u BiH i entitetske i državne i regionalne itd. SIPA nema nadležnosti nad svim tim. Druga tačka zaista sve obuhvata, ona obuhvata i SIPA-u, između ostalog, u onim dijelovima u kojima je ona nadležna.

Dakle, htio sam ovdje da budem jasan do kraja. Dakle, sa tačkom 5. ovakvom kakva je neće moći dobiti moju podršku zaključci.

BERIZ BELKIĆ:

Hvala.
Zaključujem raspravu o tački.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ:

Ja ne znam kome je bila replika, gospodine Dokiću, ako je uopšte ovo bila replika. Je li na Vas?
Izvolite, gospodine Lagumdžija.
Dajte? Izvolite, Izetbegoviću.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Dakle, ide čovjek ulicom i plazi jezik i vrijeđa ljude, svakakvim ih imenima naziva i 99 ljudi na to ne reaguje, a 100-ti izvadi nož pa ga zbode. Jesu li to dva razdvojena fenomena? Treba li samo govoriti o onome luđaku što je izvadio nož pa ga udario ili treba govoriti o tome da ne treba ljude pljuvati, vrijeđati, plaziti im jezike ili samo o onome što je izvadio nož. To su dva povezana fenomena. Nikako mi ne branimo nas političare od novinara, neka pišu o nama šta god hoće, normalo, istinito. Govorim o tome da ne treba pisati neistinu, da ne treba nametati svoje stavove itd., ne treba rječnik koji ne dozvoljava kodeks koristiti. Dakle, to su dva povezana fenomena ili jedan fenomen. Ne pravdamo mi ljude koji su napali novinare.

BERIZ BELKIĆ:
Replika, Lagumdžija.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:
Nisam čuo da ste njemu dali da govori. Dobro.

BERIZ BELKIĆ:
Ja ću sada dati svima i dokle god hoćete samo nastavite, vrlo je zanimljivo, mogu ti reći.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Dobro, vrlo je zanimljivo, čovjek spominjao nož, mislim, nisam shvatio baš najbolje. Ali, gospodine Dokiću, mi ne negiramo tačku 2. u odnosu na druge tačke, ali mi samo smatramo, i to sam rekao vrlo jasno, vi ne morate.

BERIZ BELKIĆ:

Oprosti, je li to Dokiću ili Belkiću?

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Dokiću, Dokiću. Dakle, tačka 5. za koju je gospodin Dokić se izjasnio da mu ne odgovara, a ove ostale tačke za nas nemaju smisla ukoliko će se samo one usvojiti, jer onda smo mi ovim završili, mi nemamo obavezu da stvar, da tako kažem, nastavimo, odnosno da dobijemo odgovor na akciju koja treba da slijedi od institucija pod tačkom 2. To je jedna stvar.

I druga stvar, povodom ovoga što je gospodin Izetbegović rekao, uz puno uvažavanje, ne znam jesam li baš najbolje shvatio, ali da budem još jednom jasan. Ne spominjući ko je koga zboo nožem, ovdje je problem u tome što u tački 4. se govori o prijjetnji novinarima da im se otkine glava, glava da im se otkine.

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas da se slušamo.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

A u tački 5., koju predlaže Klub SDA, sad sam shvatio ko od koga, ovdje se govori o tome da ljudi trebaju da budu pristojni. Dakle, sve je ovo ponukano činjenicom da se ljudima, koji trebaju da budu temelj demokracije u ovom društvu, koji pripadaju jednoj profesiji, da im se fizički prijeti da će im biti otkinuta glava i da im se postavljaju bombe. I ne može, čak pod pretpostavkom da je ovo primjereno staviti novinarsko ponašanje u ovu istu rezoluciju, ne može u istoj ravni biti.

_____ (?)

Nije ista tema.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Ma ne samo što nije ista tema, nego nema istu težinu da se Lagumdžija optuži za državni udar kao da ja novinaru zaprijetim da ću mu otkinuti glavu. On ima pravo prije mene iako nema optužbu koja je bazirana na istini. Ali dozvolite da pitanje otkidanja glave, a ovdje su novinarima doslovno bombe postavljane pred redakcije i priječeno im da će im se otkinuti glava, i to znate zašto. Zato što je neko u intervjuu rekao da ti novinari, kako se ovdje kaže, imaju rječnik kvalifikacije koji je u suprotnosti sa kodeksom emitiranja. I sad vi kažete, novinara optužite da ne radi u skladu s kodeksom, a onda neki vaš ... kaže otkinut ću ti glavu. E, mi smo zato da se jednostrano osudi retorika, koja je samo korak ka onome što je ta retorika, koja završava

brutalnim fizičkim obračunavanjem sa novinarima. I tu da budemo savršeno, mi zato insistiramo da se o naših pet zaključaka, uvažavajući ovo što je kolega Bećirović prihvatio da se izbace konkretni primjeri,

BERIZ BELKIĆ:

Vrijeme!

ZLATKO LAGUMDŽIJA

da se o tih pet zaključaka izjasnimo u paketu. Ne morate biti za, nikakav problem nije.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Mislim da bi bilo dobro da kolega Lagumdžija nije objašnjavao ništa, jer sad je i mene doveo u dilemu koji sam rekao da ću podržati svih pet, sa promjenom u onom 4. zaključku. Mi očitno imamo različite izgleda motive. Ja sam mislio da imamo isti motiv: da štitimo sve novinare u ovoj zemlji, ne samo dva novinara. Dakle, nekima je priječeno da će otkinuti glavu, drugima da će slomiti noge, trećima i ne znam ni ja kakvih sve nije bilo prijetnji u ovoj zemlji. Zbog toga mislim da nije dobro da smo ultimativni u ovom smislu. Ne vidim, čak, pazite ja lično, dakle ne vidim čak razloga, evo, ni da brišemo taj 5., ali ne vidim razloga i da ne dodamo 6. zaključak koji govori o nekoj odgovornosti i samih novinara, razumijete. Ne u smislu odgovornosti za prozivanje nečeg što je tačno, nego u smislu odgovornosti za prozivanje nečeg što nije tačno.

Dakle, zbog toga bi bilo dobro da Klub SDP-a, možda ne danas, neko je čini mi se predložio, do sledećeg puta sagleda sve ove diskusije, mislim da je gospodin Raguž to predložio, sagleda sve ove diskusije i kaže: ok, evo ovo je tih naših pet zaključaka sa ovom korekcijom, pridodati 6. zaključak Kluba SDA i iz ostalih diskusija smo izvukli zaključak, dajemo to na usvajanje, mi predlažemo ustvari da se usvoji. Meni se to čini logičnijim nego insistiranje isključivo na ovih pet ukoliko želimo postići neki cilj danas.

BERIZ BELKIĆ:

Martin Raguž, poslovnička intervencija. Martine, poslovnička intervencija.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Gospodine Novakoviću, možda je u pitanju nesporazum. Dakle, mi prihvatamo, predlagač prihvata da se u tački 4. briše 'posljednji' da se odnosi na sve, da se briše sve ovo što je u zagradi. Dakle, to se briše. I onda o tome da se u cjelini izjašnjavamo. A mi ne sporimo da se izjasnimo ponaosob o svakom još dodatnom zaključku, ali za nas, dakle mi jedino na čemu insistiramo, uvažamo sugestije da to ne bude jedan, dva ili tri medija. Pa da se izbriše, dakle da se radi o posljednjim napadima, u tački 4. da se izbriše ovo što je u zagradi i da se onda ovih pet stvari tako ... o njima izjasnimo kao jednom. A onda, saglasni smo da se izjašnjavamo o svakom drugom dodatnom zaključku.

Eto, ako sam bio jasan, pošto sam shvatio malo da sam drugačije shvaćen i žao mi je ukoliko sam bio neprecizan.

BERIZ BELKIĆ:

Samo mi još recite gdje je povrijeđen Poslovnik bio, mislim to što ste intervenisali.
Replika, Martin Raguž.

MARTIN RAGUŽ:

Vidite, gospodine predsjedatelju, kako su neki strpljivi i ne koriste poslovničke intervencije za replike, ali evo mislim. Ja želim nešto reći vezano za prethodnu raspravu gospodina Lagumdžije. Ne na način da osporavam, ja sam podržao i razumio jako pozitivno ovu želju da se Parlament odredi o svim napadima, ali, ako govorimo o zastrašivanju medija i stvaranju uvjeta za neovisno i profesionalno novinarstvo, onda je skidanje glava samo radikalni oblik prijetnji. A postoji niz drugih sofisticiranih i razvijenih mreža institucija o kojima ja ovdje ne želim govoriti, ali ih svi mi prepoznamo, način na koji se vrši uticaj i sprečava neovisnost medija. I o tome trebamo govoriti, također, gospodine Lagumdžija. Evo, zato sam se javio za riječ.

I drugo, nemojte ekskluzivno za sebe i za svoju stranku uzimati ove zaključke, to je pogrešno. Ja svoje zaključke i druge stranke dajemo kao doprinos da svi damo doprinos da se ovaj fenomen najozbiljnije od ovog doma, i ja sam tako doživio inicijativu gospodina.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

MARTIN RAGUŽ:

Ne, ne, uredu. Ali je bilo ako ne prihvatite ovaj 5., ne vrijedi ništa. Ja mislim da se može iz ova četiri zaključka jedna solidna osnova na vašu inicijativu prihvatiti i da se kaže uspjeli smo svi skupa doći do jednog demokratskog stava u ovom tijelu, prema onom što je objektivno zlo, karcinom, karcinom. Ja znam, ja ću vam reći niz primjera gdje ljudi, ako napišu jednu slobodnu riječ, otkazuju sponzorske ugovore i dovode na rub egzistencije novinare i čitave redakcije i listove. I za mene je to isto možda još veći atak nego, iako je ovo izravno ugrožena ljudska...

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

MARTIN RAGUŽ:

Ne, ne, ne. Mislim u smislu slobode novinarstva, o tome govorim.

BERIZ BELKIĆ:

Sada idemo na novu seriju diskusija.
Slavko Matić, greška. Jozo Križanović, je li greška?

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Pa, ustvari, gospodine predsjedavajući,

BERIZ BELKIĆ:

Ustvari, jeste.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Nije, nije nova diskusija. Zaista ja nemam ništa novo reći, nego sam htio reći da ne bi bilo dobro da nakon ovolike rasprave i konkretnih zaključaka tražimo odlaganje i traženje novog vremena za novu formulaciju nekih novih zaključaka. Mislim da je bilo sasvim dovoljno i vremena i mogućnosti i još čak do usvajanja, je li, do glasanja da se formulira ovdje neki zaključak koji se kome kako sviđa. Naravno, to je sasvim legitimno pravo da se Parlament opredjeljuje o takvim zaključcima. Zato kažem, evo, mi bismo bili za to da danas, nakon utrošenog ovolikog vremena rasprave, konkretnih zaključaka, danas da se odredimo oko ovog konkretnog prijedloga, je li.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Hvala lijepo.

Ja zaključujem raspravu o ovoj tački dnevnog reda, naravno uz mogućnost da svako ko ima zaključak, prijedlog, intervenciju, da prije glasanja to dostavi.

Idemo na tačku 22., posljednja tačka dnevnog reda. Predlažem da raspravu vodimo o svim podtačkama praktično. Dakle radi se o:

Ad. 22. Davanje saglasnosti za ratifikaciju:

- a) **Sporazuma o vojnom grantu između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Turske,**
- b) **Bilateralnog sporazuma u oblasti obrazovanja između Vijeća ministara BiH i Vlade Crne Gore,**
- c) **Sporazuma o preferencijalnoj trgovini između BiH i Islamske Republike Iran,**
- d) **Memoranduma o razumijevanju o budućnosti zdravstvene mreže u jugoistočnoj Evropi u okviru procesa regionalne saradnje u jugoistočnoj Evropi.**

BERIZ BELKIĆ:

Komisija za vanjske poslove na jučerašnjoj sjednici je razmatrala ove sporazume. Dala je pozitivna mišljenja. Mišljenja ste dobili.

Otvaram raspravu. Nemam prijavljenih, zaključujem raspravu.

I, na ovaj način, praktično smo prešli sve tačke dnevnog reda. Ostaje nam da se dogovorimo kada ćemo glasati. Dakle, sada je 18,10. Je li nam dosta 20 minuta? Molim vas, u

ovih 20 minuta svako onaj ko ima namjeru intervenirati nekim zaključkom itd. neka ga dostavi sekretaru Doma. Dakle, ovdje smo u 18,30.

/PAUZA/

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas da zauzmete svoja mjesta i da se pripremimo za glasanje. Ko nam ovo nedostaje? Gospodine Dokiću, trebali ste mi ovo reći prije. Dobro, dobro.

E dobro, ja mislim da smo svi tu. Molim vas da zauzmete svoja mjesta. Možemo li krenuti? Molim vas, dakle da se pripremite za glasanje.

Idemo redom. **Zapisnik 46. sjednice.**

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sada!

37 glasova „za“ (24 Federacija, 13 RS), bez glasova „protiv“, jedan „uzdržan“.

Konstatiram da smo usvojili Zapisnik 46. sjednice.

Tačka **3. Prijedlog amandmana I. na Ustav BiH (prvo čitanje).** Dakle, glasamo o Prijedlogu amandmana u prvom čitanju.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sada!

38 glasova „za“ (26 Federacija, 12 RS).

Konstatiram da smo Prijedlog amandmana I. na Ustav BiH, u prvom čitanju, usvojili.

Ovdje imamo **Prijedlog zaključka Kolegija.** Dakle, Kolegij predlaže zaključak:

'Da se ovlašćuje Ustavnopravna komisija doma da u saradnji sa Ustavnopravnom komisijom Doma naroda sprovede javnu raspravu o Amandmanu I. na Ustav BiH u pet gradova BiH: Sarajevo, Banja Luka, Mostar, Brčko i Tuzla.' Naravno, nije zabranjeno, poželjno je gdje god se može neka vrsta rasprave voditi, nije prepreka da se to radi.

Molim vas da se pripremite za glasanje o ovom zaključku.

Glasajte sada!

38 glasova „za“ (26 Federacija, 12 RS), dovoljna opšta i entitetska većina.

Konstatiram da smo usvojili i zaključak vezan za organizaciju javne rasprave.

Tačka **4. Izjašnjavanje o Prijedlogu zakona o dopuni Zakona o carinskoj tarifi BiH (drugo čitanje).** Mi smo, kao što sam u uvodu u raspravi o ovoj tački rekao, odgodili glasanje. U međuvremenu se ništa nije desilo i mi, nažalost, evo bez promjene okolnosti, ponovno smo u situaciji da glasamo. Dakle, sada glasamo o ovom zakonu u drugom čitanju.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sada!

21 glas „za“ (12 Federacija, devet RS).

Ima i opštu i entitetsku većinu i konstatiram da smo usvojili Zakon o dopuni Zakona o carainskoj tarifi.

Idemo, molim vas. Naravno da može, nemate potrebe ... Molim vas da se suzdržite, molim vas malo strpljenja. Idemo na tačku **5. Prijedlog zakona o maloljetnim počiniocima krivičnih djela i krivičnopravnoj zaštiti djece i maloljetnika (drugo čitanje)**. Dakle, glasamo o Prijedlogu zakona u drugom čitanju, naravno sa Izvještajem Komisije i usvojenim amandmanima.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sada!

30 glasova „za“ (26 Federacija, četiri RS).

Obavještavam vas da ćemo se usaglasiti u roku od tri dana.

Idemo dalje. Tačka **6. Prijedlog zakona o besplatnoj pravnoj pomoći (drugo čitanje)**. Dakle, glasamo o Prijedlogu zakona u drugom čitanju.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sada!

30 glasova „za“ (25 Federacija, pet RS).

Usvojen Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći.

Tačka **7. Prijedlog zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima (drugo čitanje)**.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sada!

28 glasova „za“ (25 Federacija, tri RS).

Dakle evo, pokušali smo se usaglasiti, nema saglasnosti.

Idemo u drugi krug glasanja.

Molim vas pripremite se da glasate. Dakle broje se glasovi „protiv“, odnosno izjašnjavamo se o zakonu uz, kažem, brojanje glasova „protiv“.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sada!

Uz 27 glasova „za“, 10 glasova „protiv“, zakon je pao.

Nije prvi put, Šefik.

Idemo dalje. Tačka **8. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave (drugo čitanje)**. Molim vas, malo pažnje.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sada!

36 glasova „za“ (23 Federacija, 13 RS). Dovoljna opšta i entitetska većina.

Konstatiram da smo usvojili, u drugom čitanju, Prijedlog zakona o ministarstvima i drugim organima uprave BiH.

Idemo na tačku 9. i 10. Ja imam **prijedlog Kluba SNSD-a** da se odgodi izjašnjavanje o tački 9. i 10. do iduće sjednice.

Pitam Dom: Hoćete da glasamo? Molim vas, dakle izjašnjavamo se o tome da li da odgodimo izjašnjavanje o tački 9. i tački 10., radi zapisnika. Riječ je o Prijedlogu zakona o vazduhoplovstvu BiH i Prijedlogu zakona o Agenciji za pružanje usluga u vazdušnoj plovidbi.

Molim vas da se pripremite za glasanje o prijedlogu za odgađanje glasanja.

Molim vas, glasajte sada.

Glasmo o prijedlogu za odgađanje glasanja o tačkama 9. i 10.

27 glasova „za“ (17 Federacija, 10 RS). Ima i opšta i entitetska većina.

Konstatiram da smo donijeli zaključak kojim odgađamo glasanje o tačkama 9. i 10.

Tačka 11. Zahtjev poslanika Sefera Halilovića za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH po hitnom postupku, u skladu sa članom 127. Ja sam dužan da kažem da se radi o inicijativi, odnosno usaglašenom stavu naše komisije za istraživanje, vezano za donacije itd. Oni cijene da im je hitno potrebna ova izmjena i dopuna radi pristupa određenim informacijama za koje imaju sad trenutno problema. Naravno, vaše je pravo. Ja ne znam je li meni ... neki znak ili glasanje, to je vaša stvar.

Molim vas da se pripremite. Dakle, glasamo o zahtjevu za proceduru.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sada!

Samo jedan momenat. Dakle, molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sada! Glasamo o zahtjevu za proceduru.

19 glasova „za“ (15 Federacija, četiri RS). Nemamo entitetsku većinu.

Nema spremnosti da se usaglašavamo. ... U roku od tri dana usaglašavanje.

Molim Vas, gospodine Bećiroviću, znate da ćete dobiti, nema potrebe da se uzrujate oko toga.

Tačka 12. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje saglasnosti o Prijedlogu zakona o prijevozu opasnih materija (prvo čitanje). Nismo postigli saglasnost. Glasamo u drugom krugu.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sada!

25 glasova „za“ (23 Federacija, dva RS), 11 „protiv“.

Zakon je pao.

Tačka 13. **Izveštaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje saglasnosti o Mišljenju Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost o Prijedlogu zakona o graničnoj kontroli (prvo čitanje).** Ovdje glasamo o Mišljenju Zajedničke komisije u drugom krugu. Mišljenje Zajedničke komisije je negativno.

Molim vas da se pripremite za glasanje.
Glasajte sada!
18 glasova „za“, devet Federacija.

/zajednička diskusija/

BERIZ BELKIĆ:

Samo malo, molim vas, samo malo strpljenja. Dakle, da vas čujem. Dakle, tražite. Naravno, dakle na zahtjev poslanika Martina Raguža ponavljamo glasanje. Treba li dodatnih pojašnjenja? Dobro.

Molim vas da se pripremite za glasanje.
Glasajte sada!
17 glasova „za“, 21 „protiv“.
Mišljenje nije prihvaćeno.
Zakon je negdje živ. Vraća se, naravno, Zakon se vraća Zajedničkoj komisiji uz nadu da ćemo dobiti promjene.

Tačka 14. **Prijedlog državne strategije za nadzor nad opojnim drogama, sprečavanje i suzbijanje zloupotrebe opojnih droga u BiH – predlagač: Vijeće ministara.** Glasamo o ovoj strategiji.

Molim vas da se pripremite za glasanje.
Glasajte sada!
39 glasova „za“, (26 Federacija, 13 RS).
Konstatiram da imamo i opštu i entitetsku većinu i da je Državna strategija za nadzor nad opojnim drogama, sprečavanje i suzbijanje zloupotrebe opojnih droga u BiH usvojena.

Uz ovaj dokumenat smo imali Prijedlog zaključaka. Pa idemo prvo **zaključke Selima Bešliagića.**

- '1. Predlaže se da se izvrši planiranje sredstava za realizaciju ove strategije u 2009. godini.
2. Naglasiti koja je institucija zadužena za realizaciju ove strategije.'

Dakle, radi se o dva zaključka. Mislim da možemo u paketu ako nema insistiranja pojedinačno.

Molim vas da se pripremite za izjašnjavanje o Prijedlogu zaključaka poslanika Selima Bešliagića.

Glasajte sada!

38 glasova „za“ (25 Federacija, 13 RS).

Konstatiram da imamo i opštu i entitetsku većinu, te da su zaključci predloženi od strane poslanika Selima Bešlagića usvojeni.

Tačka 15. Izvještaj o radu Državne regulatorne komisije za električnu energiju u 2008. godini. Glasamo o Izvještaju.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sada!

34 glasa „za“ (22 Federacija, 12 RS).

Konstatiram da smo usvojili Izvještaj o radu Državne regulatorne komisije za električnu energiju u 2008. godini.

Tačka 16. Informacija o hapšenju Vjekoslava Vukovića i aktivnostima preduzetim nakon tog događaja. Dakle, u raspravi smo imali prijedloge zaključaka Nike Lozančića, Denisa Bećirovića i Joze Križanovića.

Idemo redom. ... **Drugi zamjenik predsjedavajućeg Niko Lozančić je predložio zaključak.** Ima li potrebe da ga čitam? Imate li ga? Evo, iščitat ću ja vrlo rado.

'Kako pravosudno tužiteljska tijela BiH ne provode nikakve predistražne, istražne ili sudbene postupke protiv pomoćnika ministra sigurnosti BiH Vjekoslava Vukovića, te kako se protiv njega pred sudovima BiH ne vodi nikakav kazneni postupak, Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH smatra da je neutemeljeno rješenje o privremenoj preventivnoj suspenziji pomoćnika ministra sigurnosti BiH Vjekoslava Vukovića, te traži od Ministarstva sigurnosti da to rješenje stavi van snage.'

Jeste li shvatili zaključak? Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sada!

(?)

/nije uključen mikrofon)

BERIZ BELKIĆ:

O ovom zaključku, molim vas, pročitao sam vam ovaj zaključak.

Nemamo opštu većinu. Ovaj zaključak nije prihvaćen.

Sljedeći Prijedlog zaključaka, dakle **dva zaključka Denisa Bećirovića.** Treba li i ovo pročitati? Imate li pred sobom ove zaključke. Evo, kada sam počeo čitati da pročitam i ovaj.

'1. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH zadužuje Vijeće ministara BiH da u roku od sedam dana dostavi ovom domu informaciju o hapšenju Vjekoslava Vukovića.

2. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH zbog kontinuiranog neprovođenja zaključaka i inicijativa Predstavničkog doma zaključuje da će u narednih 30 dana preispitati dalje povjerenje Vijeću ministara BiH.'

Hoćemo li glasati o oba, obje tačke predloženih zaključaka?

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sada!

12 glasova „za“, 23 „protiv“, dakle nema opštu većinu.

Nisu podržani ni ovi zaključci, predloženi od Denisa Bećirovića.

I, po ovoj stvari imamo ... **Prijedlog zaključka Joze Križanovića**, koji glasi:

'Ne prihvata se *Informacija o hapšenju Vjekoslava Vukovića i aktivnostima preduzetim nakon tog događaja*. Obavezuje se Vijeće ministara BiH da ovu informaciju dopuni u skladu sa zaključkom Predstavničkog doma sa 45. sjednice i dostavi je ovom domu do 15. 3. 2009. godine.'

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sada!

26 glasova „za“ (18 Federacija, osam RS).

Imamo i opštu i entitetsku većinu i konstatiram da je usvojen Prijedlog zaključka ... Joze Križanovića.

Tačka 17. Informacija o aktivnostima vezanim za prijem BiH u nestalno članstvo u Vijeće sigurnosti UN-a u mandatu 2010. – 2011. godine. Dakle, idemo prvo odrediti se prema Informaciji, dakle da je primimo k znanju.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sada!

35 glasova „za“ (23 Federacija, 12 RS).

Imamo i opštu i entitetsku većinu i konstatiram da smo primili k znanju Informaciju.

U vezi s ovom Informacijom, imali smo podnesene prijedloge zaključaka od Slavka Matića i Huseina Nanića. Idemo po redoslijedu podnošenja prijedloga zaključaka. Dakle, imamo prvo **Prijedlog zaključka Slavke Matića**. Treba li ga čitati?

'Zastupnički dom ovlašćuje Kolegij Doma da u saradnji sa Kolegijem Doma naroda ispred Parlamentarne skupštine BiH odredi člana u Koordinacioni tim za lobiranje BiH za nestalnu članicu u Vijeću sigurnosti UN-a u mandatu 2010. – 2011.godine'

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sada!

36 glasova „za“ (26 Federacija, 10 RS).

Konstatiram da imamo opštu i entitetsku većinu, te da je usvojen Prijedlog zaključka gospodina Slavke Matića.

Sada **Prijedlog zaključka Huseina Nanića**, koji glasi:

'1. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH daje punu podršku Ministarstvu vanjskih poslova za implementaciju Plana aktivnosti i Akcionog plana institucija BiH u procesu lobiranja BiH za nestalno članstvo u Vijeću sigurnosti UN-a u mandatu 2010. – 2011. godine.

2. Zadužuju se sve institucije BiH da ispoštuju svoje obaveze iz Akcionog plana.'

Hoćemo li se izjašnjavati o tački 1. i 2. ovog zaključka zajedno ili odvojeno?

/zajednička diskusija/

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sada!

36 glasova „za“ (26 Federacija, 10 RS).

Konstatiram da ima opšta i entitetska većina, te da su i zaključci gospodina Nanića također usvojeni.

Tačka 18. Informacija o krivičnim djelima protiv dostojanstva ličnosti i morala u BiH, s naglaskom na krivična djela krijumčarenja i trgovine ljudima u 2006. i 2007. godini, te prvih devet mjeseci 2008. godine. Dakle, ovdje također se radi o primanju k znanju.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sada!

30 glasova „za“ (19 Federacija, 11 RS).

Konstatiram da smo Informaciju primili k znanju.

Tačka 19. Informacija Ministarstva vanjskih poslova o Rezoluciji Evropskog parlamenta o Srebrenici, Strazbur 14. i 15. januara 2009. godine. Idamo prvo se izjasniti da li Informaciju primamo k znanju.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sada!

Tako je formulirana tačka.

35 glasova „za“ (24 Federacija, 11 RS).

Opšta i entitetska većina postoji. Konstatiram da smo Informaciju Ministarstva vanjskih poslova o Rezoluciji Evropskog parlamenta o Srebrenici primili k znanju.

DENIS BEĆIROVIĆ

/nije uključen mikrofoni/

BERIZ BELKIĆ:

Molim, gospodine Bećiroviću? Gospodine Bećiroviću, dozvolite mi da vodim sjednicu.

Dakle, idemo se izjašnjavati o zaključcima. Imamo prvo **Prijedlog zaključka Sadika Ahmetovića**, koji glasi:

'Zadužuje se Vijeće ministara da u parlamentarnu proceduru uputi prijedlog zakona kojim će se 11. juli obilježavati kao Dan sjećanja na žrtve genocida u Srebrenici na cijelom prostoru BiH.'

Molim vas da se pripremite za glasanje.
Glasajte sada!
28 glasova „za“ (26 Federacija, dva RS).

Nemamo saglasnosti. Idemo u drugi krug.
Molim vas da se pripremite za glasanje.
Glasajte sada!
28 glasova „za“ (26 Federacija, dva RS), 11 „protiv“.
Konstatiram da Prijedlog zaključka nije prošao.

Idemo na **Prijedlog zaključaka Denisa Bećirovića**. Tri su zaključka.

'1. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH podržava tekst Rezolucije o Srebrenici, koju je usvojio Evropski parlament na sjednici 14. i 15. januara 2009. godine.'

Želite li se izjašnjavati zaključak po zaključak ili da pročitam sva tri?

DENIS BEĆIROVIĆ:
Zaključak po zaključak.

BERIZ BELKIĆ:

Na usluzi, gospodine Bećirović, samo kažite.
Molim vas da se pripremite za glasanje **o zaključku 1.** gospodina Denisa Bećirovića.
Glasajte sada.
28 glasova „za“ (26 Federacija, dva RS).

Nema saglasnosti. Idemo se izjasniti u drugom krugu.
Molim vas da se pripremite za glasanje.
Glasajte sada!
27 ukupno (25 Federacija, dva RS), 11 „protiv“.
Konstatiram da nije prihvaćen zaključak broj 1., da ga tako nazovem, gospodina Bećirovića.

Molim vas malo strpljenja, idemo se izjašnjavati **o zaključku broj 2.**, da tako kažem, Denisa Bećirovića, koji glasi:

'2. Predstavnički dom poziva, prije svega, države Zapadnog Balkana da u što kraćem mogućem roku podrže tekst Rezolucije o Srebrenici kao izraz spremnosti izgradnje trajnog mira i stabilnosti.'

Molim vas da se pripremite za glasanje.
Glasajte sada!

Molim vas, gospodine Lagumdžija, glasamo. Jozo, glasamo. Gospodine Lagumdžija, glasamo. E, svaka čast, ja sam mislio da ste propustili.

28 glasova „za“ (26 Federacija, dva iz RS-a).

Nemamo saglasnosti, idemo u drugi krug glasanja.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sada!

26 glasova „za“ (25 Federacija, jedan RS), 11 „protiv“.

I ovaj zaključak nije dobio potrebnu većinu i nije prošao.

I imamo **zaključak broj 3.**, također Denisa Bećirovića, koji glasi:

'3. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH zaključuje da će tekst Rezolucije o Srebrenici u roku od 30 dana dostaviti svim izabranim zvaničnicima zakonodavne, izvršne i sudske vlasti na državnom, entitetskom, kantonalnom i općinskom nivou.'

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sada!

28 glasova „za“ (26 Federacija, dva RS).

Nema saglasnosti, idemo u drugi krug.

Molim vas da se pripremite za glasanje, glasamo u drugom krugu.

Glasajte sada!

27 glasova „za“ (25 Federacija, dva RS), 11 „protiv“ iz RS-a.

Konstatiram i da zaključak broj 3. Denisa Bećirovića nije dobio potrebnu većinu. To znači nije usvojen.

Idemo na tačku 20. Informacija o poplavama

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Preskačemo za iduću sjednicu.

BRANKA TODOROVIĆ:

Ovo je oko poplava. Predlagač je predložio da se odgodi.

BERIZ BELKIĆ:

Da, tako je, odlučili smo. Predložio i odgođeno.

Idemo na **21. Razmatranje Prijedloga zaključaka u vezi s kontinuiranim napadima na novinare i novinarsku profesiju, sa posebnim osvrtom na ugrožavanje nezavisnog medijskog izvještavanja u BiH – predlagač: Denis Bećirović.** Dakle, idemo prvo glasati o zaključcima predlagača Denisa Bećirovića.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Je li o pojedinačnim zaključcima, je li pojedinačno?

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas, samo malo, idemo redom. Sve ja znam, Šefik, šta imamo, o svemu ćemo se izjasniti.

DENIS BEĆIROVIĆ
/nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ:
To ti želiš da glasamo prvo.

DENIS BEĆIROVIĆ
/nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ:

Samo malo. Dakle, Vi insistirate da to nije poseban zaključak, nego da je to amandman na zaključke. Odlično, odlično.

Dakle, gospodine Novakoviću, Vi, koliko sam ja shavio, Vi ste se nešto bili usaglasili ili niste.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:
Jeste li Vi prihvatili njegovo?

MOMČILO NOVAKOVIĆ
/nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ:

I prihvatili. To znači da imamo promijenjen tekst zaključaka. To znači da Vi, gospodine Novakoviću, onda povlačite svoj prijedlog zaključka.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:
Nema svrhe.

BERIZ BELKIĆ:

Ok, ok. Mi onda samo imamo Amandman na Prijedlog zaključaka Bećirovića od strane SDA i gospodin Jerko Ivanković, ne znam ako ste primijetili, i on je u zadnji čas također poseban zaključak predložio, koji nije vezan za ove zaključke, i o njemu ćemo se posebno izjašnjavati.

Molim vas da se pripremite.

/zajednička diskusija/

BERIZ BELKIĆ:

Dakle, ovako. Imamo Prijedlog zaključaka predlagača Denisa Bećirovića. Imamo intervenciju, odnosno Amandman na tačku 5., koliko sam razumio, tačke 4. zaključaka Bećirovića od strane Novakovića što predlagač prihvata. I imamo prijedlog promjene ili ovaj amandman ... od SDA koji se odnosi na tačku 5. I taj tekst imate pred sobom. Ako hoćete, ja ću vam ga pročitati.

Dakle, izjašnjavamo se ... ali od gospodina Novakovića ne trebamo se izjašnjavati, prihvaćeno. Vi niste prihvatili ovu korekciju SDA i o njoj ćemo se izjasniti, a onda ćemo se izjasniti o tekstu zaključaka.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ:

Fino, kako bude, ako se ovo prihvati kao intervencija sa promjenom za ovo.

/zajednička diskusija/

BERIZ BELKIĆ:

Denise, pa valjda razumijemo se, pa nećeg glasati za to, ti ne prihvataš.

ZLATKO LAGUMDŽIJA
/nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ:

Izvoli.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Ovo je prvi put u ovom parlamentu da zaključke tretiramo kao zakone, pri čemu nove zaključke tretiramo kao amandmane na zaključke, molim vas. Nemojte tako. Vi možete, gospodo iz SDA, predložiti potpuno, vi možete uzeti naša četiri zaključka i predložiti umjesto našeg 5. da ide 5. ali se prethodno morate izjasniti o naših pet zaključaka koje smo mi predložili, uvažavajući, ne pojedinačno, tražili smo u paketu. Samo malo, vi možete odbiti ali Vi, dakle gospodine Belkiću, koja je poslovnička procedura. Mi smo prihvatili u našoj 4. tački izmjene i sugestije koje su bile.

BERIZ BELKIĆ:

A ne prihvatate ove.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Samo malo. Dakle, i mi to tako prilagođeno tretiramo kao cjelinu i tražimo da se o tome izjasnimo. SDA može nakon toga reći - imamo novi prijedlog zaključaka - to je ova vaša četiri sa izmijenjenim 5., ali to je nešto sasvim drugo i to je vaše. Ne možete prvo glasati ... naših pet sa vašim amandmanom, jer tretirate zaključke kao zakon što jednostavno ...

BERIZ BELKIĆ:

Samo malo, gospodine Lagumdžija. Evo, mi smo izvršili konsultacije, Vi ste u pravu.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Molim?

BERIZ BELKIĆ:

Vi ste u pravu. Dakle, izvršili smo konsultacije i Vi ste u pravu. Dakle, glasamo o zaključcima predloženim od ...

/zajednička diskusija/

BERIZ BELKIĆ:

Može i jedan po jedan.

BRANKA TODOROVIĆ:

U paketu, Denis reče.

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas izjasnit ćemo se. Samo malo, gospodine Lagumdžija, ja pokušavam da korektno ovo uradimo. U čemu je problem?

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Izvinjavam se, gospodine Belkiću. Mi smo predlagači. Vi možete imati treći set zaključaka, tih pet jedan po jedan, ali vi izvolite izjasnite se o naših pet kao cjelini.

BERIZ BELKIĆ:

Dakle, vi pristajete drugačije nego izjašnjavanje o vaših pet kao cjelini i dajte mi tekst sada zaključaka koji je nastao nakon intervencije. Napraviti ćemo pauzu 5 minuta. Molim vas pauza 5 minuta. Hoću tekst zaključaka nakon intervencije Novakovića, da budemo precizni do kraja. Samo intervenciju, napišite mi to da pročitam u zapisnik.

/PAUZA/

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas malo požurite. Molim vas zauzmite svoja mjesta. Molim vas, gospodine Dokiću, Naniću, Lijanoviću, Milorade, molim vas zauzmite svoja mjesta. Dakle, vraćamo se na tačku 21. Razmatranje Prijedloga zaključaka (predloženih od strane Denisa Bećirovića) u vezi sa kontinuiranim napadima na novinare i novinarsku profesiju, s posebnim osvrtom na ugrožavanje nezavisnog medijskog izvještavanja u BiH.

Konačan tekst Prijedloga zaključaka koje su predlagač i predlagač ispravke usaglasili glasi:

'1. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH najoštrije osuđuje učestale napade na novinare u BiH kao i svaki atak na novinarsku profesiju i sprečavanje informisanja javnosti.

2. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH traži od nadležnih organa hitno sprovođenje detaljnih istraga i preduzimanje zakonskih mjera za sankcionisanje svih izvršioaca napada na novinare u BiH.

3. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH poziva sve nadležne organe BiH da najozbiljnije shvate Rezoluciju Evropskog parlamenta od 23.10.2008. godine koja *izražava zabrinutost zbog klime zastrašivanja medija i traži od političkih lidera da prepoznaju značajnu ulogu koju imaju nezavisni mediji i nevladine organizaciji.*

4. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH ocjenjuje da su napadi na novinare atak na medijske slobode i pravo novinara na slobodan rad. Sloboda govora i sloboda mišljenja temeljni su principi svakog otvorenog i demokratskog društva a svako ugrožavanje ovih prava direktan je napad na slobodu javne riječi.

5. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH zadužuje Ministarstvo sigurnosti u Vijeću ministara BiH da najkasnije u roku od 15 dana dostavi Predstavničkom domu Informaciju o stanju sigurnosti novinara u BiH.'

Nadam se da je sada sve jasno.

Molim vas da se pripremite za glasanje. Dakle, glasamo o Prijedlogu zaključaka.

Glasajte sada!

33 glasa „za“ (25 Federacija, osam RS).

Konstatiram da su usvojeni zaključci predloženi od Denisa Bećirovića.

U povodu rasprave o ovoj tački dnevnog reda imamo i sljedeće prijedloge zaključaka. **Klub SDA**, povodom tačke dnevnog reda Razmatranje Prijedloga zaključaka u vezi sa kontinuiranim napadima na novinare itd., **predlaže zaključak:**

'Predstavnički dom upozorava da sloboda govora i sloboda mišljenja ne smiju biti zloupotrebljavanje i korištene u propagandne svrhe i nametanje vlastitih političkih i ideoloških stavova. Mediji, a naročito elektronski mediji, za koje građani imaju zakonsku obavezu plaćanja mjesečne pretplate, dužni su gledateljima i slušateljima pružiti istinitu i cjelovitu informaciju kao nepristrasan i profesionalan komentar. Rječnik i kvalifikacije koje se koriste ne smiju biti u suprotnosti sa kodeksom o emitiranju RTV programa, osnovnom pristojnošću i dobrim ukusom.'

Molim vas da se pripremite za glasanje.
 Glasajte sada!
 30 glasova „za“ (18 Federacija, 12 RS).
 Konstatiram da smo usvojili i ovaj zaključak predložen od SDA.

I imamo **zaključak kojeg je predložio Jerko Ivanković**. Ako nemate, ja ću pročitati. 'Zadužuje se Vijeće ministara BiH da izanalizira zakone o kleveti u BiH te, ukoliko', molim vas malo pažnje,' utvrdi da isti nisu adekvatni, predloži novi zakon o kleveti u Parlamentarnoj skupštini BiH.'

Gospodine Ivankoviću, ovo može biti samo inicijativa da se uradi zakon o kleveti. Dakle, postoje odredbe Krivičnog zakona BiH o kleveti.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ
 /nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ:
 Ne može izanalizirati zakon o kleveti ako ga nema.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ
 /nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ:
 Pa zašto da se mi bavimo tim?
 Molim vas, ... pripremite se za glasanje.
 Glasajte sada!
 Sve ima, usvojen ovaj zaključak. Dakle, analizirat će se nešto što ne postoji u BiH, na nivou BiH.

... Malim vas malo strpljenja. Molim vas, gospodin Ivanković ima pravo da predloži. Čovjek je predložio, ja sam upozorio, čovjek je insistirao, izjasnili smo se, poslanici su usvojili.

/zajednička diskusija/

BERIZ BELKIĆ:
 Molim vas dozvolite mi da završim. Sada je stvar ocjene svakoga je li bruka ili nije.
 Molim vas, tačka **22. Davanje saglasnosti za ratifikaciju sporazuma**. Hoćemo li glasati u paketu, da ih ja pročitam u zapisnik ...? Slažete li se? Hvala. Dakle:

- a) **Sporazuma o vojnom grantu između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Turske,**
- b) **Bilateralnog sporazuma u oblasti obrazovanja između Vijeća ministara BiH i Vlade Cene Gore,**
- c) **Sporazuma o preferencijalnoj trgovini između BiH i Islamske Republike Iran,**

d) Memoranduma o razumijevanju o budućnosti zdravstvene mreže u jugoistočnoj Evropi u okviru procesa regionalne saradnje u jugoistočnoj Evropi.

Molim vas da se pripremite za glasanje. Glasamo u paketu.

Glasajte sada!

36 glasova „za“ (23 Federacija, 13 RS), bez glasova „protiv“.

Konstatiram da smo dali saglasnost za ratifikaciju svih ovih sporazuma koje sam nabrojao.

Dvije-tri rečenice samo da vas podsjetim. Sljedeća sjednica, dakle 48., je 18. ovog mjeseca. Molim još jednom predsjednike komisija da ne gube vrijeme i da blagovremeno rasporede zasjedanja kako bismo imali izvještaje za sve ono što smo zbog neodržavanja sjednica skinuli sa ove sjednice.

Ja vam se zahvaljujem na saradnji i sretan put onima koji putuju.

Sjednica je završena u 19,25 sati.